

B-126

EESTI RIIKLINE STATISTIKA

1922 a.

ÜLDRAHVALUGEMISE ANDMED

VIHK X

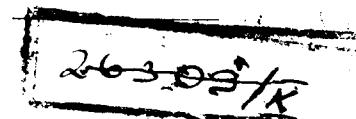
TARTU ja VALGA MAAKONNAD

RÉSULTATS DU RECENSEMENT DE 1922

TOME X

ARRONDISSEMENTS TARTU ET VALGA

2

167094

B-126

TALLINN 1924
RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO

BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

Liste des participants aux travaux de dépouillement des données du recensement.

J. JANUSSON, R. VEIMER ja A. LEPP.

Nõukogu liikmeteks olid:

Riigi Statistika Keskbüroo	abijuhataja	A. TOOMS,
"	põllum. stat. os. juh.	J. KURKUS,
"	üldise stat. os. juh.	V. SCHMIDT,
Riigikogu esitaja		M. MARTNA,
"		J. HÜNERSON,
Haridusministeeriumi esitaja		J. REBANE,
Kaubandus-Tööstusministeeriumi esitaja		H. KUKK,
Kohtuministeeriumi	"	E. JUURIK,
Põllutööstusministeeriumi	"	A. VAREP,
Rahaministeeriumi	"	TH. KÄÄRIK,
Riigikontrolli	"	J. KALLAKAS,
Siseministeeriumi	"	E. DOLF,
Sõjaministeeriumi	"	Kindr.-maj. P. LILL,
Töö- ja hoolekandeministeeriumi	"	H. EVART,
Teedeministeeriumi	"	A. OJA,
Välisministeeriumi	"	H. OIDERMANN,
Tartu ülikooli	"	Prof. M. KURTSCHEINSKI,
Linnade liidu	"	V. SMETANIN,
Maakondade liidu	"	H. AVIKSON.

Vigaste ja vaimuhaiqete defineerimisel ja klassifikatsiooni kokkuseadmisel olid kaastegevad:

Prof. A. RAMMUL, Dr. A. LÜÜS, Dr. H. MÄNNIK, Dr. J. LOSSMANN.

Töõharude nomenklatuuri kokkuseadmisel aitas kaasa H. REIMAN.

Eraisikute seast sai Keskbüroo tähtsaid kirjalikke arvamisi N. KÖSTNER'ilt ja Dr. A. NÕGES'ilt.

Prof. A. RAMMUL ja prof. M. KURTSCHINSKI jälgisid alati suure huviga tehtavat tööd ja avaldasid nii mõnegi asja kohta oma arvamisi.

Rahvalugemise andmete tegeliku läbitöötamise juhatajaks oli Keskbüroo abijuhataja A. TOOMS.

Peale osakondade juhatajate J. KURKUS'e ja J. ÕISMAN'i olid ligemateks kaastööliseks, üksikuid kaastöölise rühmasid juhatades ja eriulesandeid täites:

*J. JANUSSON, R. VEIMER, A. LEPP,
F. SCHMIDT, M. MIHKELSON, L. PUSKAR,
V. LUIK, J. TREIAL.*

Väljaannetes mahutatavad maakondade kaartid ja linnade plaanid on valmistatud Kodu-uurimise toimkonnas mag. J. RUMMA juhatusel, kelle poolt ka maakonna geograafilised ülevaated on kokkuseatud.

Riigi trükikoda

Kaastööliste nimestik — <i>Liste des participants au travaux</i>	2
Sissejuhatus — <i>Introduction</i>	4

	Tartu mkd.	Valga mkd.
I. MAAKONNA GEOGRAAFILINE ÜLEVAADE — APERÇU GÉOGRAPHIQUE DE L'ARRONDISSEMENT.	Lhk. Page.	Lhk. Page.
a) Asend	5 25	5 25
b) Pinnahitus	5 25	5 25
c) Veestik	8 27	8 27
d) Taimkate	8 27	8 27
e) Asulad ja teestik	8 28	8 28
II. ELANIKUD — HABITANTS.		
1. Maakonna elanikkude üldarv 1881—1922 a. ja lüdigised märkused	10	29—33
2. Suhtarvud ja võrdlused eelmiste rahvalugemistega (Faktiline ja harilikult rahvaaru, sugude vahetõrge, vanusline koosseis, perekonnaseis, rahvus, kirjaoskus ja haridus, sünnikoht, usk, vigased ja vaimuhaiged).	10—15	—
3. Täiendavad suhtarvud 1922 a. rahvalugemise andmetel (Adm. üks., võrdlev rahvarikkus, riikondlus, rahvus, kirjaoskamatus % üksikeses vanusaastates ja -rüh- made, rahva jagutus hariduslikkide ja õpetustuste järele, kooliskäinud kirjaoskamatud, sünnikoht).	15—18	—
III. KORTERIOOLUD — MAISONS D'HABITATION ET LOGEMENTS.		
1. Elumajade ja korterite üldarv	19	33
2. Elumajade ja korterite tihedus	20	34
3. Elumajad seinte ja katuse materjali järel	20	34
4. Elumajade arv ja ehitismaterjal 1881 a.	21	35
5. Korteri-, toad ja elanikud linnades ja alevis: a) Korteri üldarv, suurim ja elaniku tihedus b) Ühes ka muudeks otstarbekaks kasutatavate elukorterid	22 23	35 36
6. Köök, klosett, veevärk, kanalisatsioon, valgustus ja korteri asukoht	24	36
LISA — APPENDICE. Külade, asunduste, alvekkude ja mõisate nimetused } <i>Liste des villages, petits bourgs etc. par les communes rurales }</i>	37	— 40
TEINE OSA — PARTIE II.		
TABELID	TABLEAUX	
Tab.	Tab.	
1. Majad, korterid ja elanikud (üldarv)	1. Nombre des maisons, logements et habitants	2 — 5
2. Vanus ja sugu: b) maakonna üldkokkuvõte d) 5-a. vanusrühmad adm. üksuste järele	2. Âge et sexe: b) totaux par les unités admin. d) groupes de 5 ans par les unités admin.	6 — 8 6 — 13
3. Riikondlus, vanus ja sugu: a) maakonna üldkokkuvõtte (10-a. vanusrühm.) b) üldkokkuvõtte adm. üksuste järele	3. Sujétion, âge et sexe: a) totaux pour l'arrondissement b) totaux par les unités admin.	14 — 16
4. Perekonnaseis, vanus ja sugu: a) maakonna üldkokkuvõtte b) üldkokkuvõtte adm. üksuste järele	4. État civil, âge et sexe: a) totaux pour l'arrondissement b) totaux par les unités administratives	17 — 19
5. Rahvus, vanus ja sugu: a) maakonna üldkokkuvõtte (10-a. vanusrühm.) b) üldkokkuvõtte adm. üksuste järele	5. Nationalité, âge et sexe: a) totaux pour l'arrondissement (group. de 10 ans) b) totaux par les unités admin.	20 — 23
6a. Kirjaoskamatus, kooliskäimine, haridus ja sugu	6a. Illettrés, instruction	24 — 27
6. Kirjaoskatute sugu ja vanus: b) kirjaoskamatus adm. üksuste järele c) 10-a. vanusrühmad adm. üksuste järele (ala-tes 10-a.). d) peale selle 7—9 a. vanur. (1915—1919 a.s.).	6. Illettrés par âge et sexe: b) illettrés par les unités admin. c) groupes de 10 ans (au-dessus de 10 ans) d) outre cela enfants de 7—9 ans	28 — 35
7. Haridus, vanus ja sugu (7 a. van. alat.): a) maakonna üldkokkuvõtte b) kokkuvõtte adm. üksuste järele	7. Instruction, âge et sexe (au-dessus de 7 ans): a) totaux pour l'arrondissement b) totaux par les unités admin.	36 — 47
8. Sünnikoht, vanus ja sugu: a) maakonna üldkokkuvõtte b) üldkokkuvõtte adm. üksuste järele	8. Lieu de naissance, âge et sexe: a) totaux pour l'arrondissement b) totaux par les unités administratives	48 — 51
9. Usk, vanus ja sugu: a) maakonna üldkokkuvõtte (10-a. vanusr.) b) üldkokkuvõtte adm. üksuste järele	9. Confession, âge et sexe: a) totaux pour l'arrondissement b) totaux par les unités admin.	52 — 55
10. Vigased ja vaimuhaiged: a) maakonna üldkokkuvõtte (10-a. vanusr.) b) üldkokkuvõtte adm. üksuste järele	10. Nombre d'individus atteints d'infirmities apparentes: a) totaux pour l'arrondissement b) totaux par les unités administratives	56 — 61
12. Majad seinte ja katuse ehitisma-terjali järele	12. Bâtimens selon le matériel de construction des murs et la couverture de toit	62 — 67
13. Majad korterite arvu, kasutamisiivi, tubade ja elanikkude arvu järele	13. Bâtiments, logements, chambres et locataires	68 — 77
14. Elukorteri majakordade, tubade arvu, kööki, vaterklosetti, liitviljakäigukohtade, veeargi, kanalisat-siooni ja valgustuse järele	14. Logements répartis selon le nombre des chambres, des cuisines, des lieux d'aisance et selon de distribution de l'eau, de canalisation et d'éclairage	78 — 89
Avaldamata materjalid	Renseignemens non publiés	90 — 91
Tartu maakonna kaart — Carte de l'arrondissement de Tartu		6 —
Valga " "	" Valga " "	— 25
Tartu linna plaan — Plan de la ville de Tartu		9 —
Valga " "	" Valga " "	— 28

SISSEJUHATUS.

Üksikasjalised andmed läbitöötamisel saavutatud demograafiliste tunnuste allrühmitamiste peensustega — peaausjalikult vanuse suhtes — on toodud üleriiklises väljaandes, kus aga ainult maakondade üldarvud asetuvad. Siin toodud tabelid on vaid üldkõkkuvõtted läbitöötatud materjaalidest, kuid selle eest väikeste administratiiv üksuste järele — see demograafiliste tunnuste kvantum, mis maakonna administratiiv üksuste kohta vajalik võiks olla ja mis vastab üksikute ministeeriumide ja teiste asutuste soovidele, olgugi palju lühemalt, kui seda soovitud. Üksiku valla kohta ei vajata mitte tihti andmeid selle üle, kui palju sellest ehk teisest riikkondlusest isikuid seal 29 aastaseid on, vaid on küllaldav, kui teada on nende üldarv seal jne. Sarnaseid üldandmeid sisaldabki käesolev väljaanne.

Kõik väljaande tabeline osa on otse praktiliseks kasutamiseks määratud. See ei tähenda muidugi, et iga väiksematki arvu iga valla kohta tuleb täiesti täpsena praeguseaja kohta võtta. Rahvalugemine oli 28. detsembril 1922 — selle aja kestel võis nii mitugi ümberkolimist, sissesõitmist, surmajuhtumist jne. ette tulla, mis vastavaid arvusid muutsid.

Peale selle oli rahvalugemise ajal rahva liikumine suurem kui harilikult, ja olgugi, et, nagu edasi näeme, see nii suurt mõju ei avaldanud, kui oodata võis, olid siiski igalpool ajutiselt kohalviibivad ja ajutiselt äraolevad isikud, kes oma alalisest asukohast väljaspool arvestati ja kellele arvestamine kohaliste administratiiv üksuste arvudesse veidi võõrast elementi sisse tõi. Kui see ka suurte arvude — maakonna üldarvude — peale pea sugugi mõju ei avalda, mingi väikse kohaliku alljaotuse juures see mõju võib avalduda.

Teine asjaolu, mille peale kasutamisel tähtsapanu tuleb juhtida, on see, et tabelite kokku-seadmisel mitmes tabelis rühmitamisi tuli teha alaliikide kindlaksmääramiseks eriklassifikatsioonide näol, millede mitteteadmisel mõni tabeli osa arusaamataks võib jääda. Selles suhtes on eriti tähtis äramärkida tab. 6 ja 7, kirjaoskuse ja hariduse kohta, kus õpeasutuses viibimine aluseks võetud jne. Seletava osana tabelite kokkuseadmise tehnika ja neis käsitatud mõistete kohta on kokkuseatud eriväljaanne „I. Eesti Üldrahvalugemise plaan ja tabelite sisu“, mis ka rahvalugemise andmete läbitöötamise üldkäiku kirjeldab.

Tabelitele eelkäivas osas on toodud hulk suhtarvusi ning võrdluseid. Meil on olemas ikkagi juba kolme rahvalugemise andmed. Eelmised, 1881 ja 1897 a., (Tallinna kohta ka 1871 a. omad) olid korraldatud küll hoopis teistsuguse, mõnes suhtes palju kitsama, mõnes suunas lahkumineva plaani järele, kuid teatud kitsendustega, ümberarvutamistega, on siiski korda läinud suurema osa territooriumi kohta käivaid andmeid eelmistega kõrvutada. Neid andmeid polnud mõeldav paigutada peatabelite näol, kuid seda tähtsamad on need neile, kes vastavate arvude järele tarvidust tunnevad ja võimalikku üldarvudegi ülevaadet tahavad saada.

Meie ülesandeks selles suunas pole muidugi mitte jälgida mingit kindlat, teatavat rahva-hulka tema arenemiskäigus 1881 aastast peale, eriuurimise näol laiendades seda kuni käesoleva ajani. See poleks võimalik juba kõigi selajal kitsa- ja väljasõitnud isikute tõttu, mis koosseisu muutsid. Meie ülesanne piirdub sellega, et me vaatluse alla võtame maakonna, kui teatud administratiiv üksuse, ja selle maakonna pinnal sündinud muutusi rahva demograafiliste tunnuste alal tähtsapanu alla võtame. Kolmel silmapilgul — 1881, 1897 ja 1922 a. — registreeritud rahva arvud näitavad vaid seda, et sel momendil teatud territooriumil teatud rahvahulk asus, nende tunnuste järele jaotatult, mis nende kohta oleme võimalikuks leidnud fikseerida. Muidugi paistab ka sellest teatav arenemiskäik, teatav edu, kuid see siiski ainult teatud piirini, mille äärjooni äärmiselt ettevaatlikult tõmmata tuleb.

Käesolev väljaanne, eriti tema tabelite osa, on, võrreldes varem ilmunud Järva, Viljandi, Pärnu ja Harju maakondade kohta käivate väljaannetega, suurelt lühendatud, mida on tinginud osalt kokkuhoid, suurel määral aga see, et vastavaid võrdluseid nii laialt teostada võimalik polnud.

Kuna just nüüd eeltööde tegemisel ilmsiks tuli, kuivõrd raske on üksikute rahvalugemiste andmete võrdlemine omavahel territooriumi muutuste suhtes, on katsutud tulevasele rahvalugemisele seda kergendada ja ühtlasi fikseerida territooriumi, mis käesolevale rahvalugemisele objektiks oli. Sel otstarbel on väljaandes toodud üksikute valdade järele kohalised nimetused, nagu külad, mõisad ja teised kohanimed. Peab tähendama, et need küll mingid administratiivsed ja kindlapiirilised üksused pole, kuid üksikute valdade piiride muutmisel võivad need kohalised nimetused väga tähtsaks olla. Käesolevast väljaandest peab selgesti paistma, missuguse administratiiv üksusega üheskoos see või teine küla ehk mõis kaasaarvatud on. Kuna meil seni elamispunktide üleriiklist nimestikku veel pole, tahab see nimestik osaliselt vastavaid ülesandeid täita.

Kuna käesolev väljaanne kujuneb ka ühtlasi esimeseks maakonna kohta käivaks väljaandeks, mis nii laialdaselt tema rahva koosseisu ja territoriaalset jaotust käsitleb, paistis soovitatavana teda täiendada geograafilise ülevaatega, geograafilise asendi, looduse, pinnaehituse, maastiku ja veestiku üldandmetega, kuna sarnane kirjeldus maakonna, kui üksuse kohta, seni veel teostamist pole leidnud.

Sellekohase kirjelduse mag. J. Rumma sulest toome alljärgnevalt. See töö pole muidugi mitte otsekohe seotud üldrahvalugemisega, aga ta on sellele vääriliseks täienduseks ja kujuneb mingi sissejuhatava osana, mis vastavate tööde puudumisel käesolevat väljaannet veelgi täielikumaks tohiks teha.

I.

MAAKONNA GEOGRAAFILINE ÜLEVAADE.

APERÇU GÉOGRAPHIQUE DE L'ARRONDISSEMENT.

Piklik kuuenurkne Tartumaa asub Ida-Eesti keskosas, piirdudes idas Peipsijärvega (84 km) ja läänes Endla-Virtsjärve soise nõoga. Viimases puutuvad Tartumaaga kokku Järva- (12,5 km) ja Viljandimaa (113,6 km). Põhjas piirdub Tartumaa Virumaaga (82,9 km), millesse ta tungib terava kiiluna Kruusoja juures, ja lõunas Valga- (41,6 km) ning Võrumaaga (141,5 km), mille vahele ta Ilmjärve juures sopib. Kaks viimast punkti on ka maakonna kaugemale küüvinud kohad — esimene põhjas (59°4'30" p. l.) ja teine lõunas (57°56'57" p. l.). Läänes on kaugemaks kohaks V.-Emajõe looge Liiva talude all (26°3'15" i. p. Greenw.) ja idas Pedaspaä küla (27°22' ida pool Greenw.). Maakonna suurim ulatus on Kruusoja küla ja Ilmjärve vahel (130 km), suurem laius aga läänloodest-idakakku üle Puhja Võndu (88 km). Selgejoonelisema piirivõga on maakond ümbritsetud idas, põhjas ja läänes. Seal lõikab piir kas järvi või liiklemisvaenulisi soid ja metsi. Avapiir on kõigepealt Võru- ja Valgamaaga ja lühemal alal ka Järva- ning Virumaaga, kust kaudu Tartumaa pealiiklemisteed tungivad Põhja-Eestisse. Iseloomustav on maakonnale ka maakonnalinna — Tartu — asend maakonna keskuses soise ürgoru ahenduskohal. Ürgorg poolitab maakonda ja ahenduskohast on ainuke soodsam üleminekukoht Põhja- ja Lõuna-Tartumaa vahel.

Üksikud vähemad Tartumaa osad, nagu Vastse-Otepää vald ja Ahja valla üksikud külad (Noorismets-küla jt.), asuvad väljaspool ülaltoodud piiri Võrumaa sees.

Pinnavormiliselt esindab Tartumaa vähe lainjat lausmaad, mis linnulennult vaadatult on öieti suur põhjast ja lõunast keskele - Emajõe ürgorgu vaovate laupeerudega mold, mille veerudel kujunenud pinnareljeefile iseloomulised vormid.

Absoluutsete kõrguste poolst asub Tartumaa üldiselt allpool 200 m samakõrgusejoont. Ainult V.-Munamägi (244 m) tõuseb üle selle piiri ja moodustab Tartumaa kõrgeima punkti. Madalaim ala Tartumaal on Koosajärve ja Emajõe ning Omedujõe suudme ümbrus, mis küünib ümmarguselt 30 m üle meretasemi. Äärmised miinimaalkõrgused (30—60 m aste) piiravad kitsaribana Peipsi ja Virtsjärve rannikut, ühinedes Emajõe ürgorus Tartu all. Põhja-Tartumaal kuuluvad maksimaalsete kõrguste hulka kõrgused (120—180 m aste), mida esindab õige piiratud alal Laiuse ümbrus. Lõuna-Tartumaal võtab see kõrguse aste oma alla vähe laiema piirkonna, kuna maksimaalsete kõrguste aste (180—240 m) otse Otepää lähemas ümbruses esineb.

Suhtelised kõrgused on veel kitsamaisse piiridesse surutud. Keskmiselt mahuvad nad 10—25 m vahele, andes mõõduandvate positiivsete pinnavormidena kinke ja kingustikke. Maksimaalsed relatiivsed kõrgused, s. o. kõrgused üle 50 m-i, esinevad peaausjalikult reljeefivahelduvas lõunaosas, kuna minimaalsed, s. o. kõrgused alla 10 m-i moodustavad künkaid ja küngastikke Peipsi ja Virtsjärve rannikuil.

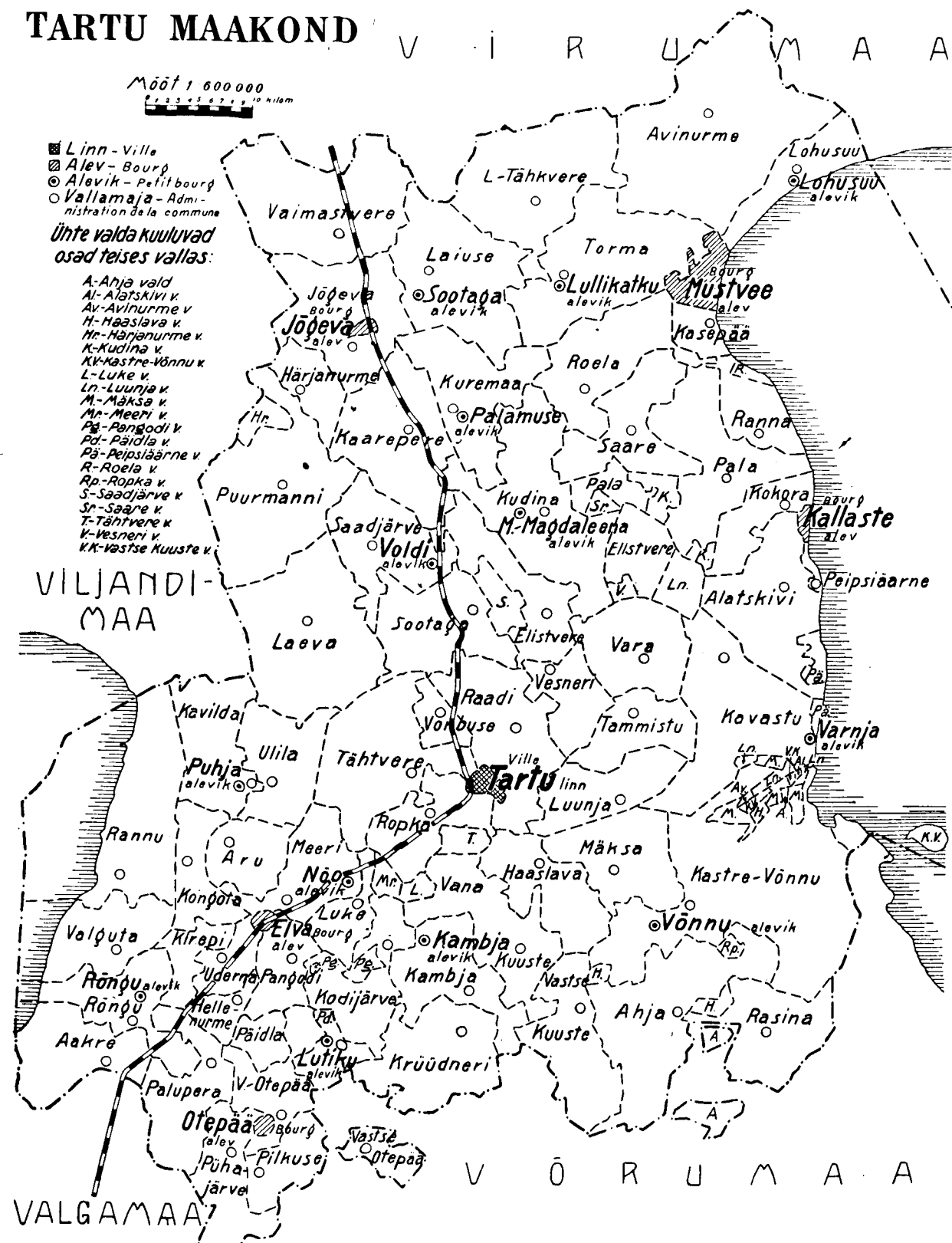
Nii aluspõhjaliselt kui pinnavormiliselt erinevad Tartumaa üksikud osad. Tartumaa põhjapoolsem osa, üldjoonis kuni Kodavere-Kursi jooneni, kuulub siluuri ladestu piirkonda. Põhjapool Avinurmes avanevad nad mõne sentimeetri paksuse mulla kamara alt, lõunapool vaovad nad aga paksema morcenkatte alla. Valdavam osa Tartumaast asub keskdevooni punaliivakivil, mis avaneb rohkeis paljastusis jõgede orges. Devooni liivakivi, tekkinud nähtavasti tuule ja vee koostegevusel, koosneb peaausjalikult vilgukivi killukestest ja disko-dantselt kihitatud räniliivast, mis savi või raudhapendiga õige pudevast seotud. Kuivalt on see punakas või harvemini ka kollakas liivakivi siiski kaunis kõva, niiskelt aga pudev ja vähevastupanev vee erosioonile.

Morfograafiliselt moodustab P.-Tartumaa künniste ja seljakute ning väike kühma d e v a l d k o n n a, mis maakonna põhjapiirilt ulatab Ammejõeni ja osalt üle selle. Iseloomulisemana avaldub ta Palamuse ja Äksi kihelkonnas ja neid piiravate naaber-kihelkondade osades. Mõõduandvate pinnavormidena esinevad siin niiskopõhjaliste moldorgudega eraldatud ovaalsed seljakud ja künnised-voored, mis jala poole pakseneva morenvaiba all sisaldavad sortitud lahtist ainet — sõmerat ja kruusa. Viimane tõsiasi ja voorete mannerjää liikumise sihile paralleelne suund on tõenduseks, et voored on kujunenud veetegevuse kaasabil aeglaselt taganeva mannerjää all. Voorte ja nende vaheliste kündorgude loode-kagu sihisi rooline suund annavad valdkonnale, eriti ta keskosas, tugevasti viirulise ilme. See viirulisus on märgatav juba väljapool Tartumaad — Järva- ja Virumaa piiri lähistes osades, kuid silmapaistvalt selge kuju omandab ta alles P.-Tartumaa keskosas. Lõunas lõpeb voorte ala Tartu läheduses Vorbuses. Kõrgemad ja kindlamate äärjoontega voored asetsevad mõlemil pool voorestiku pikitelge. Kaugenedes sellest läände või itta, muutuvad nad madalamaks ja ebamääralisemaks. Voorestiku põhja osas on tähelepanav 10 km pikkune ja 2 km laiune Laiuse mägi 145 m ü. m. tasemi, mis imposantse seljakooarena asetseb Saare ja Rava-Kivijärve pehmete soode piiril, saavutades oma keskosas, seal kus maantee loogeldes mäele tõuseb, õige silmapaistva suhtelise kõrguse (63 m) ja järsud, edela osas salkorukestest lõhestatud, nõlvad. Nimetatud voore Kuremaa järvepoolset otsa hüütakse Kuremaa mäeks (suhteline kõrgus 45 m). Edasi idapoole jätkub rida vähemaid ja suuremaid soiste moldorgudega eraldatud vooreid, milleist Kivijärve künnisvoor on seotud Palamuse Kõduküla ja Toovere voortega. Märgitavad nimetatud vooreist on veel Palupera soost tõusnud, 6 km pikkune ja 3 km laiune kultuurmaistust kaetud Iravere künnisvoor, mille lainjal lael leidub väikesi, ka suvel vett säilivaid, auke — oite, ja Palamuse Pulliräisi ja Kilti mägedega seotud Tuulavere suurvoor, kuhu, üle all orus saarekestena kasvavate metsa-salude ja kaugemate põldude, paistab Peipsi järvi ja tume Avinurme ja Kodavere metsade vöö. Voorestiku lõunaosas on selgekujulised voored koondunud Äksi ja M.-Magdaleena kihelkonna rajale, kus nende maastikuline mõju suureneb veel eksaratsioonorges asetsevaist piklik-kitsaist Saad-, Soits-, Kuru ja Raigastvere-järveist. Enamikus on siinsed voored künnised ja harvem seljakud (Kunulinna voor), mis suhtelise kõrguse poolest kuuluvad kinkude ja vaarade hulka ning ainult üksikuil juhusel mägesid esindavad, nagu lühike-lai Sootaga voor (58 m). Vaatamata selle peale on see osa voorestikust, tingitud kultuurmaistute levimisest voorte lagedele ja lagedaist orgest ning neis asetsevaist järvest, kõige kaunim ja vooreist kõige selgemat ning ülevaatalikumat pilti pakkuvam.

a). Asend.

b) Pinna-ehitus.

TARTU MAAKOND

Voorestikust läänepoolle levivad suured soo- ja metstasandikud, millest loogeldes läbi löikab Pedja jõgi oma lisajõgedega. Ainult harva, nagu Laeva ümbruses Kursis ja Kärde ümbruses Laiusel, kerkivad siin kesk laiu asustamata alasid üksikud madalad kühm- ja künniskünkad, kaetud põldudega. Voorestikust idapool olev valdkonna osa liigestub kaheks vana Suur-Peipsi rannarööne, mis õige selgelt märgatava, tihti rändrahnest saadatud, astanguna ulatab Kavastust Emajõe üle Koosa Kallastele, kus praeguse rannajoonega ühtub, ja sealt üle Rannamõisa ja Sirguvere Kilbaveresse, kus kaob maakonna piiril. Astangu all laiub metsane rannik-tasandik. Tasandiku põhjaosast Lohusuust Kõnnuni löikab läbi madalate kühm- ja künnisküngastena servakuhjatiste vöö, millele levinud põllud.

Pruunja rühksaviga kaetud tasandikud pole haruldased ka astangu peal, kui tasandikkude vahel leidub siin ka enam künniklasi servakuhjatistega alasid. Märgitud olgu kõigepealt need servamoodustused, mis kaunis laial alal Roela ja Alatskivi vahel esinevad ja mille üksikud osad on tuntud Toljase, Kärjandi, Selguse jne mägede nime all. Need on enamasti sumbkingustikud, mis koosnenud mitmesuguse kujuga kupleist, kühmest ja seljakuist ning nende vahelistist sulglohkkest, mille põhjas sageli väike soostuv järveke. Tihti esineb nende ees ka liiva alasid, nagu Vassevere liiva-ala Taljase kingustikust lõunas ja liiva kuhjatiseid Ristimurru ja Mäksa küla juures. Puhtmõhnastikkeks tuleb pidada ka tihedalt üksteisele lähinenud kupleist ja kühmest koosnenud Jõemõisa sumbkingustikku, mis tähelepanu äratav oma asendiga kahe kumerustega vastamisi pöörduv looga vahel, ja Kärjandi ning Selguse vaarastikke, kus puhtast kollakast uhtliivast kõrgendikud — järsunõlvilised (kaldenurgad kuni 30- ja 40°) kuplid, seljakud ja isegi rõngaskõrgendikud, — piiravad vahelduva kujuga sulglohke, tõustes paiguti kuni 40 m üle ümbrustiku. Need on tüübilisemad mõhnastikud tervel Tartumaal. Idapool leiame servakuhjatise veel Kodavere kihelkonnas Sõeru, Uudeküla, Pala jne. kingustikkude nime all. Alatskivi ürgorus seltsivad neile ka vallseljakud — Kalevipoja särg, Lästeniidu mägi jne. Põhjapool Toljase mägesid äratav tähelepanu marginaalsete ooside ahelik, Tarakvere mõisa juures. Laiemat tutvust omab siin umbes 70 m pikkune ja suhteliselt 10 m-i kõrgune seljak — Linnutaja mägi, endine maalina ase.

Läänes asuvad osalt servamoodustused ka voorestikus, kattes paiguti voorte lagesid (Toolamaa Lapardi mägi). Nimetagem neist ainult Kobratu servakuhjatise oma suurima suhtelise kõrgusega kuplitega — Sauka Munamäe (41 m) ja Pärna mäega (35 m). Tähelepanuväärne on ka Saadjärve Linnamägi (36 m üle järve pinna), kust parima ülevaate võib saada voorestikust.

Käsitatava valdkonna lahkuvormest väärivad erilist rõhutamist ürgorud. Üks neist ristleb perpendikulaaris vooreid Palamuse ja Äksi kihelkonna piiril, kirde-edela sihis Tormast Kursini. Praegu kasutatavad seda soise lammiga orgu mitu vähemat veeosot ja linnjärve ümbjärv, kuid varem ajal pidi ta tõenäoliselt mannerjää sulavett Peipsipoolt Virtsjärve juhtima. Teine ürgorg ulatab Emajõe Varani. Need kaks nimetatud ürgorgu tähistavad ühes eelkirjeldatud servakuhjatistega mannerjää serva seisut P-Tartumaal. Radiaalseist ürgorgest on nimetatud Alatskivi-Pala ürgorg, mida praegu kaks vastupidises sihis voolavat jõge tarvitavad. Just esitletud pinnavormide valdkonnast lõunas asub orgude ja lavakõrgendikkude valdkond, mis Peipsist Virtsjärveni ulatab. Üldjoonis võetuna on see vähe lainjas põhimoreen lava, mis oma koosseisus avaldab paiguti kriimustatud kivikildude rikast pruunikat rühksavi. Nimetatud lavasse on lõikunud laiad, keskmiselt 5—15 m paiguti aga, nagu Tartu all, 30—40 m sügavad ürgorud, mis antud valdkonna iseloomulisemad pinnavormid. Ürgorud on lamorud, mille veerude keskmised kaldenurgad kõiguvad 12—15° vahel, paiguti aga järsemad on. Nad on süvenenud läbi moreenkatte aluspõhja, seda paljus kohtes avades. Orgude lammid on soised ja elustatud vähemaist jõekesist ja järvekesist, mis sunnivad meid arvama, et nende orgude kuju pole tingitud praeguste nigelate veeosoonete erosioonist, vaid hilis- ja pealejääajal seal voolanud võimsamaist veevoolustist. On arvata, et need orud, praegu vanad ja surnud, oma alguse said juba mannerjää serva all, kus nende kaudu jää all tekkiv sula vesi väljapääsu otsis. Pärastised veed vaid modelleerisid neid osalt veel. Seda arvamus kinnitab ka nende orgude suund, mis osal radiaalne, teistel marginaalne. Keskürgorguna esineb meile Emajõe ürgorg, mis Tartu kohal läbistunud devoonkõrgendikust. Selle orgu kaudu valgus Suur-Peipsi vesi ühel ajal Pärnu lahe poole. Teised lamorud suubuvad lisaorgudega Emajõe orgu, või selle lisaorgudesse. Teine suurem marginaalne ürgorg on Kambja org, mis all pool Roelat Emajõe orgu suubub. Radiaalne ürgorgustik on enam arenenud Elva ümbruses. Suuremate orgude järsud veerud on sageli lõhestatud vähemate sälkorgudega, mis paiguti hargnevad ja ühinevad. Nii tekib hästi arenenud orustik, mis terve ala löikab üksikuks lavakõrgendikkudeks. Neil lavakõrgendikkude siin-seal esinevad madalamad kingustikud või vaarastikud ei riku valdkonna üldilmet. Üks sääraseist enam-vähem arenenud lohustikuga ja järvedega kuppelkingustik võtab oma alla kitsama ala Elva ja Soova ürgorgude vahel. Elva sanduri ala, mis selle kingustiku ees, sunnib teda pidama servakuhjatiseks. Teine servakuhjatiste ala on Kambja kiriku läheduses. Siin on kujunenud idakirde-lääneedela suunaline seljak, mis nimetatud Kõstri mägedeks. Mitmed neist seljakuist kannavad oma lael vähemaid kühmi ja kupleid ning tõusevad tähelepanuväärse suhtelise kõrguseni 55 m, omades sealjuures ka järsud nõlvad. Kirdes on nende servamoodustuste jätkuks kuni 60 m-lise suhtelise kõrgusega Kuuste mäed, mis peale pikema katke lõpevad Haaslaval üksiku seljakuga — Vooremäega. Nimetatud kõrgustiku juure liituvad ida pool Võnnu kihelk. veel Sirgupalu mäed. Valdkonna osa, mis Peipsi ja Virtsjärvele lähineb omab tasandiku iseloomu, kus harva võib kohata mõnda õige madalat kühmküngast. Virtsjärve idarannik avaldab paiguti pankranniku pilti.

Lõuna-Tartumaa kuulub pinnavormiliselt suurkupiite-kühmade ja -künniste valdkonda, mille keskuseks Otepää ümbruskond, kus nimetatud pinnavormid kõige selgekujulisemad ja nende vahelduvus suureim. Valdkonna ääres, kandes osalt eesitatud valdkonnalaadi, on ainult lainjalt kinklised, mis lääneosas, Rõngu ümbruses, tingitud lühikesist N-S suunalisest künnisvooreist, üksikuist kühmest ja ürgorgest, põhjaosas, Vana-Prangli ümbruses, lamedaist künniseist ja samati ürgorgest. Kuid valdkonna keskusse lähinedes muutub reljeef ikka vormiküllasemaks. Hästi kujunenud positiivsed ja negatiivsed pinnavormid, tihedalt üksteisele lähinenud, moodustavad üliväga erineva suhtelise kõrgusega sumbkingustikud, vaarastikud ja mäestikud, mis iseäranis tüübilised Pühajärve lähemas ümbruses. Lai lame Astuvere ürgorg, mille soisel lammil väike Purila jõgi silmuskleb, ja Elva ürgorg tõmbavad selge raja Rõngu ja Otepää kõrgustikkude vahele. Lähinedes läänest üle nende orgude Otepäele, märkame mitte ainult pinna pidevat tõusu ja reljeefi intensiivsemaks muutmist, vaid kõrgustikkude koondunud kõrgendikkude väliskuju muutumist: kühmi asetavad kuplid, künniseid — sageli õige suurte kaldenurkadega seljakud, mis seda lähimale üksteisele koonduvad, mida lähimal nad valdkonna keskusele. Astuvere kuppelkingustik, mis nim. orgu, Puka-Arula maantee ja Juti-Okamäe talude vahel, koosneb hajaliselt asetatud väikekupleist ja kühmest, millede vahel laiema lohud, soiste puisniitude või metsadega põhjas. Idapool Juti talu paistavad silma suurseljakud, mille laed sageli

kinklised seal asuvaist vähemaist pinnavormest ja nõlvad lõhestatud orgest. Üks säärane õige sopilise põhijoonega ja lõunas hargnenud seljak lõikab Arula maanteed Juti talust umbes 1 km idapool. Seljaku põhjaots kujundab põldudega kaetud lamedat kühma, mis tuntud Meegaste mäena (abs. kõrgus 208 m). Lõunapoolsed seljaku harud lõpevad kupleiga, milleist kaugemal järsunõlvaline Kuudse kuppelmägi Meegaste mäest kõrgemale tõuseb (abs. kõrgus 216,7 m, relat. üle 70 m). Meegaste mäele paistab kirdest Jaanimägi ja Arumägi ning põhjast kõrge Tsooru seljakmägi (abs. kõrgus 208 m). Arula mõisast idapool suureneb reljeefi rahutus märgatavalt Põiklema ja Käärike järve ümbruses, kus 50—60 m suhtelised ja 200 m ligi küüniavad absoluutsed kõrgused harilikud. Reljeefi jämejooni moodustavad tavaliselt suuremad, sageli õige ebamäärased põhijoonega künnised ja seljakud, kuna maastikule tõelist ilmet andvad vormid nende lagedel ja nõlvadel asetsevad. Näitena nimetagem siin ainult ligi 2 km pikkust ja 0,7 km laiust ja suhtelisel 56 m kõrgust Põiklema künnist, mille üksikud orgude vahelised nõlvade osad ja lael asetsevad vormid omi erinimetusi kannavad. Sama laadiline on ka 2,5 km pikkune künnis Pühajärve ja Nüplijärve vahel. Künnise lõuna ots, mis 60 m üle Pühajärve tõuseb nimet. Varikmäeks. Sellest metsastunud künnismäest vähe idas üle Nüplijärve on laialt tuntud munajas kuppel V.-Munamägi. Tartumaa kõrgeim koht (abs. kõrgus 244 m, rel. 123 m). Mägi asub idapool Otepää-Ilmjärve teed, otse Kaga talu juures. Otse Väike-Munamäe kõrval tõuseb lameda, põldudega kaetud laega Kellamägi, millest idas Pilkuse vallamaja juures paistab piklik Piirimägi ja Pilkuse mõisa juures edela-kirde suunaline seljak — Savimägi. Lõunas elnim. künnisest on eriliselt tähelepandavad kaksikkuppelmäed — Hobustemägi, tuntud oma ilusa väljawaate poolest Pühajärvele, vähe kõrgem (suht. 65 m üle Pühajärve) Marjamägi, mille Tedre talu poolne kuppel nimet. Suur- ja Turu talu poolne Väike-Marjamäeks, Tiidu mägi piki Ilmjärve teed ja Meoski mägi vähe läänes sellest. Nende mägede vahelised lohud on võrdlemisi avarad ja niiskepõhjalised. Põhjapool Munamäe märkigem jäsemeterohket kühmli kinku, millel asub Otepää alev ja sellest soise alaga eraldatud väikest lõigatud ladvaga Linnamägi — vana maalinna aset. Päidla poole madalad reljeef üldiselt, üksikud kõrgendikud või nende rühmad eemalduvad üksteisest ja nende vahele kiiluvad tasandikud, mis Etsaste juures juba valdavamaiks pinnavormeks. Iseloomulised vormidena esinevad siin väikekühm- ja kuppelkingud või künkad, koondunud mõnes kohas kaksik ja kolmikvormeks. Idas, Kambja kihelkonna lõuna osas, seltsivad neile vormele siin-seal juurde veel tihti marginaalselt asetatud lühikesed seljakud ja künnised. Lohkvormest mainigem Väike-Emajõe ja Pigaste marginaalseid ürgorged. Tekkeliselt kuuluvad antud valdkonna vormid, peale väheste erandite (voored), serva moodustuste hulka, mis mannerjää liikumisel sündinud.

c) Veestik.

Tartumaa jõed kuuluvad kõik Peipsijärve vesikonda, mida veelahkmeid moodustavad kõrgendikud üksikuiks vähemaiks osiseiks lahutavad. Põhja-Tartumaa veelahe lõikab selle kaheks — Peipsi ranniku ja Emajõe vesikonnaks. Veelahkme vaheldane kõrgus ei soodusta jõestiku kujunemist, vaid pigemini küll soode ja järvede tekkimist, mis P.-Tartumaa keskosas kaunis tähelepandava pindala oma alla võtavad. Lõuna-Tartumaal läheb veelahe väljastpool maakonna administratiivset piiri, ainult Nõo ja Otepää kihelkonda sisse kääntates. L.-Tartumaa jõed kuuluvad kõik Emajõe vesikonda. Üheverstalise topograafilise kaardi järele ulatab Tartumaa jõgede üldpikkus ümmarguselt 1300 km, mis tiheduse 0,22 km ühele km²-le annab. P.-Tartumaa jõed, milleist suuremad Pedja (Tartumaa piires 72 km), Amme (53 km), Laeva (42 km) ja Kullavere (-Omedu, 40 km), on õige väikesed ürgorgude ja voorte vaheliste kiindorgude põhjal madalate soiste kallaste vahel looklevad veesooned, mis oma vee peajasjalikult saavad hulgast sookraavest. Nad moodustavad roheksti umbkooldeid, kipuvad paiguti hoopis ummistuma ja vajavad seepärast süvendamist ja õkvendamist. L.-Tartumaa voolavad veed, milleist nimetamisvääriks ainult Ahja (Tartumaa piires 61 km) ja Elva (58 km), on omas enamikus väheveelised kõrgendikkude vahelised ojad, mis paiguti ainult alamjooksul ürgorgude soiseid lamme elustavad. Tartumaa veerikkaim, kuid samati soiste kallastega, umbkooldeid moodustav ja süvendamist vajav, jõgi on S.-Emajõgi (117 km). Ta on ainuke tervel ulatusel laevatav jõgi Tartumaal.

Järvi on Tartumaal 170, 1383 km²-lise pindalaga. Kuid sellest pindalast kuulub 1335 km² Peipsi ja Virstjärvele ja ligi 36 km² teistele 15 suurimaile (Saadj. — 7 km², Kuremaa — 4 km², Koosa — 3 km², Endla — 2,9 km², Kaiu — 2,6 km², Pühaj. — 2,6 km², Kaiavere — 2,4 km², Soitsj. — 2,2 km², Kuru — 1,7 km², Keeri — 1,6 km², Kalli — 1,5 km², Lahepera — 1,2 km², Raigastvere — 1,1 km², Pangodi — 1,0 km² ja Leegu — 1,0 km²) järvele. Nii on suurem osa Tartumaa järvi pisikesed. P.-Tartumaal levivad nad omapäraselt rööpliselt eksaratsioonorges, L.-Tartumaal aga hajaliselt kõrgendikkude vahelistes lohkes. Ülaloodud asjaolud põhjendavad ka Tartumaakahte vee-valdkonda jagunemist — P.-Tartumaa rööpjärvede ja silmusklevale soo väikejõgede ning L.-Tartumaa hajajärvede ja looklevate ojade valdkonnaks.

d) Taimkate.

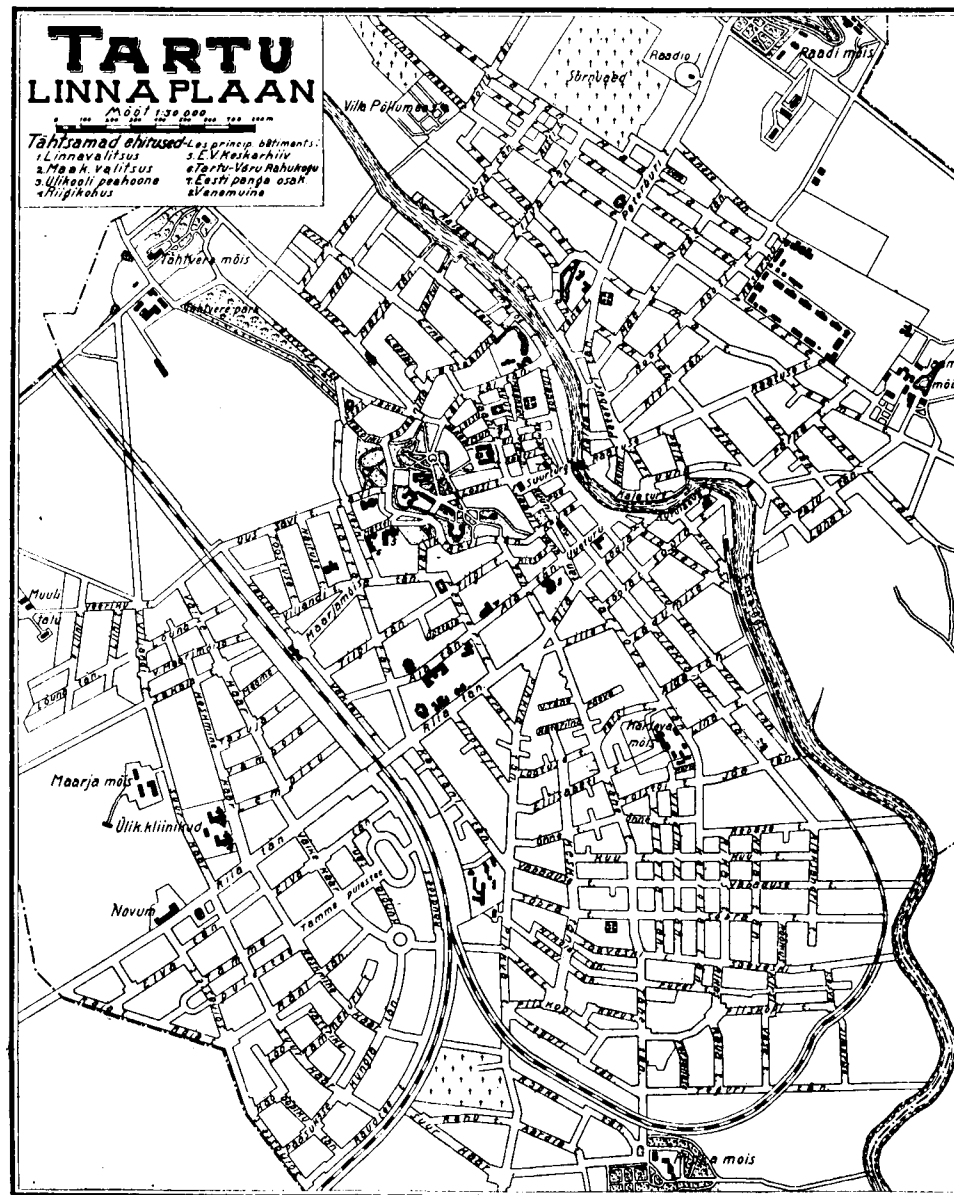
Suuremad okasmetsad, enamikus niisked ja soised, levivad P.-Tartumaal rajaosades: põhjas — Avinurmes, Tormas ja osalt Laiusel ja Kodaveres ning läänes — Kursis, kust nad kitsamate jäsemetena ka kaugemale maa keskuse poole sirutuvad. Metsade vahel on ka soid ja puisniite. Põhja-Tartumaa keskosas levivad niidud eriti voorte vahelistesse moldorgesse, viirglit ilmet nim. alale andes. Kultuurmaistud kasutavad võimalikult positiivseid pinnavorme ja omavad seetõttu P.-Tartumaa keskosas rööplise ja põhjaosas laiklise iseloomu. Nimetatud tõsiasjad tingivad P.-Tartumaa kolm taimekondlist valdkonda: Torma-Avinurme suurmetsade, soode ja laikliste põldude valdkonna, Kesk-Tartumaa rööp-põldude ja viirgniitude valdkonna ning Kursi soiste metsade, rabade ja harvade väikepõldude valdkonna. Lõuna-Tartumaa reljeef põhjustab teistsuguse taimkatte levimise. Suuremad metsad puuduvad siin pea täiesti, väljaarvatud ainult ida osa. Selle asemel esineb kõrgendikkude vahelises lohkes ja järsunõlvalistema kõrgendikkude otsas, kus põllutöö takkistatud, vähemaid metsatükke ja salusid. Lehtmetsa salad on tavaliselt kasutatud niitudena. Sood ja rabad on levinud peajasjalikult äärepoolseile ülemineku aladele. Põllud võtavad oma alla ürgorgude vahelised lavad ja lamedamad kõrgendikud ja harvem ka lohud, kust põhivesi kergesti eemaldatav. Sel põhjusel moodustab L.-Tartumaa suu-põldude, väikeniiude, ja salude valdkonna.

e) Asulastik ja teestik.

Asulastiku arenemise — asulate vormi, suuruse, tiheduse jne. — tingib peamise tegurina pinnamood. Kursi kihelkonna suured laiad metsade ja soode alad, kus pinnavormina ületab lai tasandik, on paiguti täiesti anõkumeensed, või neis kohtame elamuid ainult üksikult metsa sügavusesse varjatuna, kuhu suviti viib ainult tihti läbipeasematu rööbastee. See on Kursi erakelamute ja harvade rööbasteede valdkond, mis lõunas küünib üle Emajõe. Torma, Kodavere ja osalt ka naaber-kihelkonnas võimaldavad vähemad tasandikkude vahele kiilunud servakõrgendikud, elamuile koonduda vähemaiks haja- või koguni sumbkülaiks, mille vahelise ühenduse alalhoidmiseks tiheneb ka teestik. Peipsi

rannikut servavad kilomeetrite ulatusel tänavkülad, kujunenud sarnastena rahvuslises mõjul. Nii moodustub ses Tartumaa osas Torma-Kodavere väike-hajakülade, harvade sumbkülade ja suurte tänavkülade valdkond. P.-Tartumaa keskosas on elamuile soodus ridastuda rida- ja ahelküladena voorte jalale, kus põhivee kättesaadavus hõlbustab kaevude sootamist ja voortel olevate põldude ning orges asuvate niitude ja karjamaade kokkupuutuvus siin nende kergemat kasutamist. Lamedamad pinnavormid on kohased ka hajaküladele. Põlluks kõlbliku maa rohkus tingib ka asulate suuruse ja tiheduse ning nende vahelise teestiku silmuse väiksuse. Peateed on siingi sihitud üksteisele rööbiti ning siin kujuneb Kesk-Tartumaa rööpkülade ja teede valdkond.

L.-Tartumaa põhimoreenlavadele on iseloomulised suured haja- ja hagukülad. Viimastes küldes asuvad elamud peateest kõrval ja sellega seob neid puistatud õuetee. Kühmlane ala on enamasti hajaküladest asustatud, harvemini leidub ka sumb- ja ahel- või ridakülasid. Kultuurmaa silmapaistev rohkus põhjustab külade suuruse ja elamute suurema tiheduse, mis eriti märgatav ala keskosas, kus see üleb ses mõttes eelmist valdkonda. Selletõttu on ka teestiku tihedus suurim, ning meie nimetame seda valdkonda seepärast Lõuna-Tartumaa suurte haja- ja hagukülade ning tiheda teestiku valdkonnaks. Suurimaks maakonna asulaks on Tartu linn, mis ka teede peakeskus, kuhu koonduvad kõik postmaanteed ja mida lõikab raudtee ning Emajõe pidi veetee. Teised suuremad asulad on alevid — Elva, Jõgeva, Kallaste, Mustvee ja Otepää, millest Elva ja Otepää osutuvad ka tähelepandvate teede keskustena. Peale neid olgu ses mõttes silmaspeetud ka Nõo, Rõngu, Kambja, Võnnu, Alatskivi ja Laiuse alevikud.

	Absoluut arvud									Suhtarvud								
	Mehed			Naised			Kokku			Mehed			Naised			Kokku		
	1881	1897	1922	1881	1897	1922	1881	1897	1922	1881	1897	1922	1881	1897	1922	1881	1897	1922
Üldse maakond																		
Töökaitse seisukohast																		
0—12 a. v. .	25399	26258	19427	25178	26197	19897	50577	52455	38824	30,0	28,8	22,8	27,3	26,5	19,9	28,6	27,6	20,9
13—14 „ „	3538	3798	3612	3495	3810	3546	7033	7008	7158	4,2	4,2	4,2	3,8	3,8	3,5	4,0	4,0	3,8
15—16 „ „	3548	3259	3811	3771	3582	3738	7319	6841	7549	4,2	3,6	4,5	4,1	3,6	3,7	4,1	3,6	4,1
17—19 „ „	5632	5082	5312	6043	5144	5607	11675	10226	10919	6,6	5,6	6,2	6,5	5,2	5,6	6,6	5,4	5,9
20—59 „ „	40472	44720	43023	45941	49633	54594	86413	94353	97617	47,8	48,9	50,5	49,7	50,2	54,1	48,8	49,6	52,4
60 a. v. ja üle	6061	8170	10024	7947	10581	13993	14008	18751	24017	7,2	8,9	11,8	8,6	10,7	13,9	7,9	9,8	12,9
Hoolekande seisukohast																		
0—13 a. v. .	27146	28175	21240	26867	28121	21160	54013	56296	42400	32,1	30,9	24,0	29,1	28,1	20,9	30,5	29,6	22,8
14—16 „ „	5339	5140	5610	5577	5468	5521	10916	10608	11131	6,3	5,6	6,0	6,0	5,5	5,5	6,2	5,6	6,0
17—59 „ „	46104	49802	48335	51984	54777	60201	98088	104579	108536	54,4	54,8	56,7	56,3	55,4	59,7	55,4	55,0	58,3
60 a. v. ja üle	6061	8170	10024	7947	10581	13993	14008	18751	24017	7,2	8,9	11,8	8,6	10,7	13,9	7,9	9,8	12,9
Maksustamise suhtes																		
0—17 a. v. .	34390	35060	28583	34509	35338	28559	68899	70398	57142	40,0	38,4	33,5	37,4	35,7	28,8	38,9	37,0	30,7
18—19 „ „	3727	3337	3579	3978	3395	3729	7705	6732	7308	4,1	3,6	4,2	4,3	3,4	3,7	4,4	3,5	3,9
20—64 „ „	43134	47803	46930	49359	53590	59704	92493	101393	106634	51,0	52,4	55,1	53,4	54,2	59,2	52,3	58,3	57,3
65 a. v. ja üle	3399	5087	6117	4529	6624	8883	7928	11711	15000	4,0	5,6	7,2	4,9	6,7	8,8	4,5	6,2	8,1
Koolikohustuse suhtes																		
0—6 a. v. .	14349	15050	9275	14084	14820	9247	28433	29870	18522	16,9	16,5	10,9	15,2	15,0	8,2	16,1	15,7	10,0
7—8 „ „	4029	3885	3038	4083	4075	3093	8112	7960	6131	4,8	4,3	3,6	4,4	4,1	3,1	4,6	4,2	3,3
9—14 „ „	10559	11121	10726	10506	11112	10603	21065	22233	21329	12,5	12,2	12,6	11,4	11,2	10,5	11,9	11,7	11,5
Sellest Tartu linn																		
Töökaitse seisukohast																		
0—12 a. v. .	3547	4578	4328	3337	4600	4223	6884	9178	8551	25,4	22,6	20,1	20,6	20,9	14,7	23,0	21,7	17,0
13—14 „ „	543	829	763	513	802	797	1056	1631	1560	3,9	4,1	3,5	3,2	3,6	2,8	3,5	3,0	3,1
15—16 „ „	564	782	818	585	793	851	1149	1575	1669	4,1	3,9	3,8	3,7	3,6	3,0			

Administratiiv üksuste võrdlev rahvarikkus %-des rahva üldarvust (järg)

	Faktil. elan. arv	Harilik elan. arv		Faktil. elan. arv	Harilik elan. arv		Faktil. elan. arv	Harilik elan. arv
30. Kuremaa vald	1,2	1,2	45. Peipsiäärne vald	2,0	2,0	61. Uderma vald	0,9	0,9
Sell. Palamuse alevik	0,1	0,1	46. Pikkuse v.	0,4	0,4	62. Uula	0,7	0,6
31. Laeva vald	0,8	0,8	47. Puurmanni v.	1,3	1,3	63. Vaimastvere vald	0,9	0,9
32. Laiuse	1,7	1,6	48. Pühajärve v.	0,9	0,9	64. Valguta	0,8	0,8
33. Laius-Tähkvere v.	1,5	1,5	49. Raadi vald	1,1	1,1	65. Vara	0,8	0,7
34. Lohusuu vald	1,2	1,3	50. Ranna	0,8	0,7	66. Vesneri	0,5	0,5
Sell. Lohusuu alevik	0,1	0,1	51. Rannu	1,3	1,3	67. Vorbuse	0,2	0,2
35. Luke vald	0,5	0,4	52. Rasina	0,9	0,9	68. Võtikvere (Torma) v.	2,0	2,0
36. Luunja	0,9	0,8	53. Roela	1,1	1,1	Sell. Lullikatku alevik	0,1	0,1
37. Mäksa	1,1	1,1	54. Ropka	1,1	1,1			
38. Meeri	1,2	1,2	Sell. Piiskopi alevik	0,1	0,1			
Sell. Nõo alevik	0,2	0,2	55. Rõngu vald	1,1	1,1	1. Linn	28,6	30,3
39. Otepää-Vana vald	0,7	0,7	Sell. Rõngu alevik	0,1	0,1	2. Alevid	4,0	4,1
40. Otepää-Vastse	0,4	0,4	56. Saadjärve vald	1,1	1,0	3. Linn ja alevid	32,6	34,4
41. Pala vald	1,0	1,0	Sell. Voldi alevik	0,1	0,1			
42. Palupera vald	0,9	0,9	57. Saare vald	1,9	1,9	4. Vallad ja alevikud	67,4	65,6
43. Pangodi	0,8	0,7	58. Sootaga v.	1,0	0,9	5. Vallad ja alevid	71,4	69,7
44. Päidla	0,6	0,5	59. Tammistu v.	0,5	0,5	6. Üldse maakond	100%	100%
Sell. Lutiku alevik	0,1	0,1	60. Tähtvere v.	1,0	1,0			

Jaotus 10 a. vanusrühmade järele

	S e l l e s t											
	Üldse maakond			Tartu linn			Alevid			Vallad		
	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.
0—9 a. v.	16,4	13,8	15,0	14,0	10,3	12,2	19,1	16,7	17,8	16,0	15,1	16,0
10—19 " "	21,1	18,1	19,6	18,5	14,9	16,4	23,2	20,5	21,7	22,4	19,6	20,9
20—29 " "	14,0	16,8	15,8	15,5	17,6	16,7	12,3	14,1	13,8	14,5	16,5	15,5
30—39 " "	13,5	14,1	13,8	16,5	16,1	16,3	12,3	12,9	12,6	12,3	13,3	12,8
40—49 " "	12,1	12,8	12,2	13,8	13,7	13,7	12,1	11,7	11,9	11,5	11,7	11,6
50—59 " "	10,2	11,0	10,6	11,0	12,5	11,9	8,9	10,4	9,7	10,0	10,3	10,2
60—69 " "	7,7	8,8	8,8	7,1	9,7	8,6	7,8	8,7	8,3	8,0	8,5	8,2
70—79 " "	3,2	3,9	3,6	2,5	4,0	3,4	3,6	3,7	3,6	3,4	3,9	3,7
80—89 " "	0,8	1,1	1,0	0,5	1,1	0,8	0,6	1,1	0,9	0,9	1,1	1,0
90 a. v. ja üle	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Meeste % rahvaarvus

	Faktil. rahvaarvus	Ajut. kohalviibin.	Ajut. äraolunutest	Haril. rahvaarvus
Tartu linn	43,0	47,4	51,6	43,7
Alevid	45,8	48,9	61,2	46,0
Vallad	47,0	52,6	55,1	46,9
Üldse maakond	45,8	51,1	52,8	45,9

Jaotus perekonnaselu järele (üldse mkd.)

	M e h e d				N a i s e d				K o k k u			
	Valla-lised	Abielus	Lesed	Lahu-tatud	Valla-lised	Abielus	Lesed	Lahu-tatud	Valla-lised	Abielus	Lesed	Lahu-tatud
Alla 15 a. v.	100,0	—	—	—	100,0	—	—	—	100,0	—	—	—
15—19 " "	99,9	0,1	—	—	98,2	1,8	0,0	0,0	99,0	1,0	0,0	0,0
20—29 " "	77,0	22,7	0,2	0,1	62,4	35,9	1,5	0,2	68,6	30,3	1,0	0,1
30—39 " "	32,0	65,0	1,2	0,3	26,0	65,1	7,6	0,4	29,6	65,3	4,7	0,4
40—49 " "	14,8	82,2	2,5	0,5	18,4	65,9	15,3	0,4	16,8	73,3	9,5	0,4
50—59 " "	10,7	84,0	5,1	0,2	16,0	57,4	28,4	0,2	13,7	69,1	17,0	0,2
60—69 " "	8,1	80,4	11,3	0,2	14,3	40,1	45,5	0,1	11,7	57,2	30,9	0,2
70 a. v. ja üle	4,6	64,0	31,2	0,2	11,7	19,5	68,7	0,2	8,9	37,3	53,7	0,1
Kokku	57,2	39,5	3,1	0,2	51,9	34,3	13,0	0,2	54,3	36,7	8,8	0,2
Sellest: Tartu l.	53,3	43,3	3,0	0,4	48,0	34,6	16,4	0,4	50,6	38,4	10,6	0,4
Alevid	57,4	39,5	2,9	0,2	51,2	34,2	14,3	0,3	54,0	36,6	9,2	0,2
Vallad	58,7	38,0	3,2	0,1	53,4	34,2	12,3	0,1	55,9	36,0	8,0	0,1

Jaotus riikondluse järele

	Eesti	Vene	Saksa	Rootsi	Soome	Läti	Poola	Leedu	Inglise	Muude riikide	Nelst Vene riiklusest emigrante	Kokku
Mehed	97,88	1,56	0,11	0,01	0,08	0,20	0,06	0,06	0,01	0,11	0,72	100%
Naised	98,59	0,88	0,10	0,01	0,03	0,18	0,07	0,06	0,01	0,07	0,83	100%
Kokku	98,28	1,16	0,11	0,01	0,06	0,19	0,06	0,06	0,01	0,09	0,51	100%
Sellest: Tartu l.	95,77	2,60	0,31	0,06	0,06	0,54	0,25	0,17	0,02	0,28	1,06	100%
Alevid	98,94	1,02	0,03	—	—	0,01	—	—	—	—	0,62	100%
Vallad	99,27	0,56	0,08	0,01	0,02	0,05	0,01	0,01	—	0,04	0,36	100%

Jaotus rahvuse järele

	Eestlased			Venelased			Sakslased			Juudid			Rootslased			Muud rahvused		
	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.
Üldse maakond	88,6	87,9	88,2	8,3	8,1	8,2	1,8	2,6	2,9	0,7	0,6	0,6	0,1	0,1	0,1	0,6	0,7	0,7
Sellest Tartu linn	85,3	83,9	84,5	5,1	5,1	5,1	1,8	2,6	2,6	0,4	0,4	0,4	0,2	0,2	0,2	1,5	1,7	1,6
Alevid	50,9	51,2	51,1	48,6	48,1	48,3	0,2	0,2	0,2	0,0	0,1	0,1	—	0,1	0,0	0,3	0,3	0,3
Vallad	91,8	92,1	92,0	7,3	7,0	7,1	0,5	0,6	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,3	0,3

Kirjaoskuse üksikutes vanusaastates ja rühmades (üldarvud 10 a. v. alates)

	Üldse maakond						Tartu linn					
	Lugemisoskuset			Kirjutamisosk.			Lugemisoskuset			Kirjutamisosk.		
	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.
7 a. v.	68,5	63,3	65,0	77,1	71,5	74,3	51,8	37,4	44,4	57,1	42,4	49,5
8 " "	41,7	40,2	41,0	40,9	48,9	49,4	15,2	13,8	14,5	21,2	17,1	19,2
9 " "	17,5	14,9	16,2	21,1	20,6	20,0	0,1	3,9	5,1	7,2	5,4	6,1
7—9 " "	40,1	37,5	38,8	46,7	45,0	45,0	21,1	16,9	19,0	25,1	20,0	22,5
10 " "	5,8	6,1	5,9	6,8	7,1	6,9	3,1	1,7	2,1	3,9	2,2	3,0
11 " "	3,6	2,7	3,2	4,2	3,3	3,7	1,3	2,0	1,6	1,3	2,5	1,9
12 " "	2,6	1,6	2,1	3,0	2,1	2,5	1,3	0,2	0,8	2,0	0,2	1,1
13 " "	1,8	1,8	1,8	2,2	2,1	2,1	0,5	0,3	0,4	1,0	0,3	0,6
14 " "	1,6	1,0	1,6	1,7	1,9	1,8	0,3	0,2	0,3	0,3	0,5	0,4
15 " "	2,4	2,4	2,4	2,9	2,4	2,6	0,5	0,9	0,7	1,0	0,9	1,0
16 " "	2,0	2,2	2,1	2,4	2,7	2,6	0,2	0,2	0,2	0,5	0,5	0,5
17 " "	2,4	2,6	2,5	3,0	3,0	3,0	0,8	—	0,4	0,8	0,2	0,5
18 " "	1,9	3,4	2,7	2,5	3,6	3,1	1,1	1,1	1,1	1,4	1,3	1,3
19 " "	2,4	1,9	2,1	2,8	2,3	2,5	1,0	0,8	0,9	1,0	0,8	0,9
10—19 " "	2,6	2,6	2,6	3,1	3,0	3,1	1,0	0,7	0,9	1,3	0,9	1,1
20 " "	1,9	2,1	2,0	2,0	2,3	2,2	0,4	1,0	0,8	0,7	1,2	1,0
21 " "	1,6	2,2	2,0	1,9	2,4	2,3	0,4	0,6	0,5	0,8	0,6	0,7
22 " "	1,2	1,7	1,5	1,5	1,9	1,7	0,3	1,0	0,8	1,2	1,0	1,1
23 " "	1,6	2,1	1,9	1,9	2,6	2,3	0,9	1,0	0,9	1,5	1,2	1,3
24 " "	2,0	2,5	2,3	2,3	2,8	2,6	0,3	0,5	0,4	0,6	0,5	0,5
25—29 " "	1,9	3,3	2,7	2,0	3,9	3,1	0,3	0,9	0,7	0,6	1,2	0,9
20—29 " "	1,8	2,7	2,3	2,0	3,1	2,6	0,4	0,9	0,7	0,8	1,0	0,9
30—39 " "	2,2	4,1	3,2	2,6	5,0	4,0	0,9	1,3	1,1	1,3	1,9	1,6
40—49 " "	3,6	5,1	4,1	4,2	7,3	5,9	1,1	1,6	1,5	2,4	3,7	3,1
50—59 " "	3,9	5,8	5,0	5,1	10,6	8,3	1,8	2,8	2,1	3,0	7,8	5,9
60—69 " "	7,9	9,9	9,1	15,3	32,7	25,3	4,5	6,1	5,1	11,3	26,1	20,4
70 a. v. ja üle	14,6	16,5	15,8	33,2	60,0	49,3	10,8	12,9	12,2	23,5	46,3	39,4

Jaotus haridusliikide järele (10 a. v. alates)

	Kirjaoskamatused pole koolis käinud			K i r j a o s k a j a d									Hariduse järele ligitatud		
				Pole koolis käinud			Kool ülesandmata			Hariduslik teadmata					
	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.
Üldse maakond	4,2	6,8	5,6	0,6	0,5	0,5	2,1	1,6	1,8	0,7	1,0	0,9	92,4	90,1	91,2
Sellest Tartu linn	2,3	4,8	3,8	0,7	0,5	0,6	2,2	2,1	2,1	1,2	2,2	1,8	93,6	90,4	91,7
Alevid	13,8	26,2	20,7	1,1	0,6	0,8	3,2	1,0	2,5	3,5	1,7	2,5	78,4	69,6	73,5
Vallad	4,1	6,6	5,5	0,6	0,4	0,5	1,9	1,4	1,7	0,4	0,4	0,4	92,7	91,2	91,9

Kooliskäinud kirjaoskamatute arv

	10—19 a. v.	20—29 a. v.	30—39 a. v.	40—49 a. v.	50—59 a. v.	60—69 a. v.	70 a. ja üle	Tead- mata van.	Kokku	Neist		
										Tartu l.	Alevites	Valdad.
Mehed . . .	120	10	35	37	92	377	473	2	1146	157	11	978
Naised . . .	90	32	77	127	328	1482	1649	3	3788	782	105	2901
Kokku . . .	210	42	112	164	420	1859	2122	5	4934	939	116	3879

Jaotus sünnikoha järele (% rahva üldarvust)

Eesti piirides																	Väljasp. Eestit	
Samas maakonnas					Mujal Eestis										Kokku Eesti piirides	Neist linnades samas ja teistes mkd.	Üldse	Neist Nõuk. Vene-maa piirides
Linnas ehk alevis	Valdades ehk alevik.	Üldse	Sellest samas admin. üksuses	Linnades	Sellest Tallinnas	Valdades ja alevites	Kokku	Neist										
								Võru mkd.	Viljandi mkd.	Valga mkd.	Viru mkd.	Härju mkd.	Teistes mkd.					
Üldse maakond																		
Mehed	13,1	70,4	83,6	52,3	1,5	0,5	9,8	11,3	3,7	3,0	1,3	1,0	0,7	1,6	94,0	12,3	5,1	3,9
Naised	13,0	69,0	82,1	46,6	1,8	0,4	11,1	12,9	4,3	3,3	1,7	1,3	0,6	1,7	95,0	12,6	5,0	3,5
Kokku	13,1	69,6	82,8	49,3	1,7	0,4	10,5	12,2	4,0	3,2	1,5	1,2	0,6	1,7	95,0	12,4	5,0	3,7
Sellest: Tartu l.	31,2	36,9	68,2	30,9	4,0	1,0	16,1	20,1	6,1	5,2	2,4	1,7	1,4	3,3	88,3	34,0	11,7	8,0
Alevid	56,0	29,5	85,6	53,9	1,6	0,6	9,2	10,8	2,6	2,7	1,5	1,7	0,8	1,5	96,4	3,7	3,6	3,0
Vallad	2,8	85,8	88,8	56,7	0,7	0,2	8,2	8,9	3,2	2,4	1,2	0,9	0,8	0,9	97,7	3,4	2,3	1,9

Jaotus usu järele

	Lutheri usku			Ap.-Õigeusku			Rooma-Kat. usku			Baptisti usku			Juudi usku			Muud usku			Väljaspool uske		
	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.
Üldse maakond	85,5	86,5	86,0	8,7	7,8	8,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,4	0,3	0,7	0,0	0,7	4,3	4,4	4,4	0,4	0,1	0,2
Sellest: Tartu linn	85,2	86,3	85,8	9,8	9,2	9,5	0,4	0,4	0,4	0,3	0,6	0,4	2,6	2,0	2,3	1,0	1,2	1,1	0,7	0,3	0,5
Alevid	47,3	47,8	47,5	16,8	16,1	16,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,0	0,1	35,2	35,5	35,4	0,2	0,2	0,2
Vallad	87,0	88,8	88,4	7,9	6,7	7,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,8	0,2	0,0	0,0	0,0	3,8	4,0	3,9	0,2	0,1	0,2

Vigaste ja vaimuhaigete % rahva üldarvust 1922 a.

	Pime		Kurt		Tumm		Kurtumm		Ühe käe puudumine		Kahe käe puudumine		Ühe jala puudumine		Kahe jala puudumine		Vaimuhaiged			
	Täie-lik	Osa-line	Täie-lik	Osa-line	Täie-lik	Osa-line	Täie-lik	Osa-line	Täie-lik	Osa-line	Täie-lik	Osa-line	Täie-lik	Osa-line	Täie-lik	Osa-line	Sündi-misest	Pärast-poole jäänud	Tead-mata	Kokku
Üldse maakond	0,10	0,11	0,04	0,11	0,05	0,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00	0,08	0,17	0,13	0,38
Naised	0,24	0,12	0,04	0,06	0,01	0,02	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,03	0,13	0,11	0,31
Kokku	0,20	0,12	0,04	0,10	0,08	0,04	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,07	0,15	0,12	0,34
Sellest Tartu linn	0,13	0,06	0,02	0,04	0,04	0,08	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,05	0,19	0,13	0,37
Naised	0,23	0,14	0,01	0,03	0,01	0,01	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,03	0,16	0,14	0,33
Kokku	0,19	0,11	0,01	0,04	0,02	0,04	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,04	0,17	0,11	0,35

Ühendatud vigasuste juhtumised (Üldse maakond)

	Mehed	Naised	Kokku		Mehed	Naised	Kokku
Pime ja kurt	3	8	11	Tumm ja vaimuhaige	4	8	12
„ kurt ja vaimuhaige	1	—	1	Kurtumm, käe ja jala osaline puudumine	1	—	1
„ ja tumm	1	1	2	„ ja vaimuhaige	5	2	7
„ kurtumm	3	—	3	Pahema käe ja jala täielik puudumine	1	—	1
„ käe täielik puudumine	1	—	1	„ kahe jala osaline puudumine	1	—	1
„ jala	1	—	1	Käe ja jala täielik puudumine ja vaimuhaige	—	1	1
„ kahe jala täiel. puudumine	—	1	1	„ täielik ja jala osaline puudumine	1	—	1
„ vaimuhaige	2	4	6	„ ja jala osaline puudumine	2	1	3
Kurt ja parema käe osaline puudumine	1	—	1	„ osaline puudumine ja vaimuhaige	—	1	1
„ jala täielik puudumine	1	—	1	Kahe käe ja kahe jala osaline puudumine	1	—	1
„ vaimuhaige	3	1	4	Ühe jala täielik ja teise osaline puudumine	1	—	1
Tumm, kahe käe ja kahe jala täielik puudum.	1	—	1	Kokku	35	29	64
„ ja kahe jala täielik puudumine	—	1	1				

III.

KORTERIOLOD.

MAISONS D'HABITATION ET LOGEMENTS.

1. Majade ja korterite üldarvud.

Arvestatud on üldse Tartu maakonnas — linn ühes arvatud — 24783 elumaja 42657 elukorteriga. Rahvalugemise eelkõrvõtetes toodud arvudes oli 25339 elumaja 44342 elukorteriga. Lõpulikult on arvestatud seega 556 maja ja 1685 korterit vähem, kui eelkõrvõtetes. Lahkuminek peapõhjuseks oli tühjade majade ja korterite väljajätmine läbitõõtamisel, kuna eelkõrvõtetes tühjad ühes olid arvatud. Tõõprotsessis, materjalide sisulisel läbivaatamisel, selgusid ka veel muud väiksemad puudused ja arvulised vead. Järgnev tabel annab ülevaadet läbitõõtamisel väljajätud tühjade elumajade ja -korterite kohta.

		Tühjade elamute ja elukort. üldarv	Tühioleku põhjused							
			Ajut. tühj**	Elanik. puudus	Suvi- majad ja kort.	Remont	Kõlb- mata	Muud põhjus.	Tead- mata	
a) Tühjad elumajad										
Tartu linn:	Puumajad, ühekordsed	54	23	2	1	5	5	12	6	
	„ kahekordsed	2	—	—	—	1	—	1	—	
	Kivimajad, ühekordsed	24	7	1	—	—	1	11	4	
	„ kahekordsed	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Segamajad, ühekordsed	4	2	—	—	—	—	1	1	
	„ kahekordsed	2	1	—	—	—	—	1	—	
	Savimajad, ühekordsed	1	—	—	—	1	—	—	—	
	Teadmata mat., ühekordsed	1	—	—	—	—	—	—	1	
	Kokku	89 (108) *	34	3	1	7	6	26 ¹⁾	12	
Alevid:	Puumajad, ühekordsed	21	2	4	—	1	5	8	1	
	„ kolmekordsed	1	—	—	—	—	—	1	—	
	Kivimajad, ühekordsed	3	—	—	—	—	1	2	—	
	Kokku	25 (27) *	2	4	—	1	6	11 ²⁾	1	
Vallad:	Puumajad	389	34	77	56	4	158	54	6	
	Kivimajad	24	4	1	1	1	10	7	—	
	Segamajad	6	1	2	1	—	—	2	—	
	Savimajad	4	—	2	—	—	2	—	—	
	Teadmata materj.	18	1	1	—	—	13	2	1	
	Kokku	441 (479) *	40	83	58	5	183	65 ³⁾	7	
Üldse maak.:	Puumajad	467	59	83	57	11	168	76	13	
	Kivimajad	52	12	2	1	1	12	20	4	
	Segamajad	12	4	2	1	—	—	4	1	
	Savimajad	5	—	2	—	—	2	—	—	
	Teadmata materj.	19	1	1	—	—	13	2	2	
	Kokku	555 (614) *	76	90	59	13	195	102	20	
b) Tühjad elukorterid elanikkudega majades										
Tartu linn:	Puumajades, ühekordsed	267	190	15	2	20	25	8	7	
	„ kahekordsed	479	429	10	—	24	5	11	—	
	„ kolmekordsed	10	8	—	—	1	—	—	1	
	Kivimajades, ühekordsed	18	13	—	1	—	—	4	—	
	„ kahekordsed	43	38	2	1	2	—	—	—	
	„ kolmekordsed	38	37	1	—	—	—	—	—	
	„ neljakordsed	33	33	—	—	—	—	—	—	
	„ viiekordsed	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Segamajades, ühekordsed	17	14	—	—	—	—	2	1	
	„ kahekordsed	43	38	—	—	2	1	2	—	
	„ kolmekordsed	16	16	—	—	—	—	—	—	
	Kokku	965	817	28	4	49	31	27 ⁴⁾	9	
Alevid:	Puumajades, ühekordsed	54	24	7	3	3	2	1	14	
	„ kahekordsed	7	5	—	—	—	1	—	—	
	Kivimajades, ühekordsed	6	1	1	—	—	—	2	2	
	Segamajades, ühekordsed	2	1	—	—	1	—	—	—	
	Kokku	69	31	8	3	4	3	3 ⁵⁾	17	
Vallad:	Puumajades	205	41	43	54	7	21	19	20	
	Kivimajades	76	13	20	8	9	14	5	7	
	Segamajades	7	2	2	1	—	—	2	—	
	Savimajades	8	—	4	1	—	2	—	1	
	Kokku	296	56	69	64	16	37	26 ⁶⁾	28	
Üldse maak.:	Puumajades	1022	697	75	59	55	54	39	43	
	Kivimajades	215	136	24	10	11	14	11	9	
	Segamajades	85	71	2	1	3	1	6	1	
	Savimajades	8	—	4	1	—	2	—	1	
	Kokku	1330	904	105	71	69	71	56	55	

2. Elumajade ja -korterite tihedus.

Majade, korterite ja elanikkude suhteline vahekord linnas-alevites ja maal on järgmine:

	Majad		Korterid		Elanikud*		Iga maja kohta korterid	Elanikka	
	arv	%	arv	%	arv	%		Iga maja peale	Iga korter peale
Linn-alevid (Tartu linn; Jõgeva, Kallaste, Must- vee, ja Otepää alevid)	5148	20,7	17311	40,6	57401	32,6	3,1	11,2	3,3
Sellest Tartu linn	3996	16,1	15542	36,4	50342	28,6	3,0	12,6	3,2
Vallad (63 valda ühes alevikukudega)	19635	79,3	25346	59,4	118695	67,4	1,3	6,1	4,7
Kokku	24783	100%	42657	100%	176096	100%	1,7	7,1	4,1

Majade tihedus maakonnas (valdades) kõigub 155 ja 1225 vahel iga 100 ruutkilomeetri peale, keskmine arv**) on ligi 309.

Linna-alevite ja valdade korterite ja elanikkude tiheduse vahекordade näitlikumaks selgitamiseks toome järgmise võrdluse:

a) iga maja kohta kortereid:	linnas-alevites	100,	valdades	38
b) " " peale elanikka:	"	100,	"	54
c) " korteri	" " "	100,	"	142

3. Elumajad seinte- ja katusmaterjaali järele (tab. 12, lhk. 62—65).

89,2% maakonna — ühes linnaga — elumajade üldarvust on puuehitused, 9,5% — kivi- ja segaehitused.

Puumaterjaalist katusega elumajad — 57,0% — on maakonnas esimesel kohal; puumaterjaalile järgneb õlg — 23,8% ja katusepapp — 11,4%.

Tähtsamate ehitusrühmade — puu-, kivi-, segamajade — katusematerjaliks on maakonnas (ühes Tartuga):

- a) 22110 puuehitusel: puu — 58,0%, õled — 25,9%, papp — 10,9%, kivi, sega, plekk — 5%
 b) 1660 kivehitusel: puu — 46,8%, kivi — 18,6%, papp — 15,5%, plekk — 13,6%, sega, õled — 5,3%
 c) 706 segaehitusel: puu — 40,8%, papp — 21,4%, õled — 14,6%, sega — 10,9%, kivi — 7,8%
 ja plekk — 4,2%

Tartu linna elumajade arvust on suurem osa, nimelt neli viiendikku (79,2%) puuehitused ja üks viiendik kivi- ja segaehitused (kivi — 14,1%, sega — 6,5%).

Pappkatusesga maju on Tartus — 67,4%, katusekiviga kaetud ehitusi — 12,5%, plekiga — 8,6%, sega- ja puumaterjaaliga — 11,4%.

Puuehituste katmisematerjaliks on Tartus peaaesjalikult katusepapp — 73,5%, siis kivi — 11,3%, puu- ja segamat. à 5,6%, plekk — 3,9%.

Kiviehituste katusematerjaliks on linnas (alanevas järjekorras): katusepapp — 38,4%, plekk — 34,2%, kivi — 17,1, segamat. 9,8%.

Maakonna elumajad ehitusmaterjaali jäärle

		Elumajade		Katuse ehitusmaterjaal															
				Puu		Õled		Papp		Kivi		Sega		Plekk		Muu mat.		Teadm.	
		arv	% üld-arvust	arv	%	arv	%	arv	%	arv	%	arv	%	arv	%	arv	%	arv	%
Puu majad	22110	89,2	12831	58,0	5723	25,9	2417	10,9	560	2,5	398	1,8	145	0,7	17	0,1	19	0,1	
Kivi "	1660	6,7	777	46,8	11	0,7	258	15,5	309	18,9	78	4,6	226	13,0	1	0,1	2	0,1	
Sega "	706	2,8	288	40,8	103	14,8	151	21,4	55	7,8	77	10,9	30	4,2	—	—	2	0,3	
Savi "	292	1,2	206	70,5	67	23,0	6	2,1	12	4,1	—	—	—	—	—	—	1	0,3	
Muu materjaal . .	5	0,0	3	60,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	20,0	1	20,0	
Teadm. materjaal .	10	0,1	3	30,0	2	20,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	50,0	
Kokku	24783	100%	14108	57,0	5906	23,8	2832	11,4	936	3,8	551	2,2	401	1,6	19	0,1	30	0,1	
Sellest Tartu linn																			
Puu majad	3163	79,2	179	5,6	—	—	2327	73,5	358	11,8	176	5,6	123	3,0	—	—	2	0,1	
Kivi "	562	14,1	2	0,3	—	—	216	38,4	96	17,1	55	9,8	192	34,2	1	0,2	—	—	
Sega "	261	6,5	3	1,1	—	—	147	56,8	43	16,5	41	15,7	27	10,4	—	—	—	—	
Savi "	7	0,2	1	14,3	—	—	5	71,4	1	14,3	—	—	—	—	—	—	—	—	
Teadm. materjaal .	1	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	100,0	
Kokku	3996	100%	185	4,6	—	—	2695	67,4	498	12,5	272	6,8	342	8,0	1	0,0	3	0,1	

*) Faktiline elanikkude arv.

***) Ilma valdadeta: Kasepää, Otepää-Vastse, Peipsiäärne.

Seinte ja katuse ehitusmaterjaali protsendilist vahekorda maal ja linnas-alevites asuvates elumajades selgitab järgnev, allpool toodud, võrdluskokkuvõte.

Kõigist maakonna elumajadest asub: a) maal 79,9%
b) linnas-alevites . 20,8%
(Sellest Tartus . 16,1%)

Puuehitused annavad maal (valdades, alevikkudes) 91,0% maa majade arvust, kuna linnas-alevites puumaju 82,6% (Tartus 79,2%). Vastavalt on kivi- ja segamat. maju maal vähem, kui linnas-alevites: maal — 7,5%, linnas-alevites — 17,2% (Tartus 20,6%).

Kaetud on maal ehitused suuremalt jaolt puumaterjaliga ja õlgedega (puu — 65,7%, õled — 30,0%).

Linna-alevite majadest on umbes pooled (52,8%) kaetud katusepapiga (Tartu — 67,4%). Katusepapile järgneb puu — 23,6% (Tartu — 4,6%), katusekivi — 10,7% (Tartu — 12,5%), plekk — 6,9% (Tartu — 8,6%), segamaterjal — 5,4% (Tartu — 6,8%).

Linna-alevite ja valdade majade võrdlus-kokkuvõte

	Valdades			Linnas ja alevites			Sellest Tartu linn			Üldse	
	Majade		%	Majade		%	Majade		%	Majade	%
	arv	%	üldarv.	arv	%	üldarv.	arv	%	üldarv.	arv	üldarvust
Seinte materjaal:											
Puu	17857	91,0	72,1	4253	82,0	17,2	3165	79,2	12,8	22110	89,2
Kivi	1048	5,3	4,2	612	11,0	2,5	562	14,1	2,3	1660	6,7
Sega	433	2,2	1,7	273	5,3	1,1	261	6,5	1,0	706	2,8
Savi	285	1,5	1,2	7	0,1	0,0	7	0,2	0,0	292	1,2
Muu materjaal	5	0,0	0,0	—	—	—	—	—	—	5	0,0
Teadmata	7	0,0	0,0	3	0,1	0,0	1	0,0	0,0	10	0,1
Kokku	19635	100%	79,2	5148	100%	20,8	3996	100%	16,1	24783	100%
Katuse materjaal:											
Puu	12894	65,7	52,0	1214	23,0	4,9	185	4,6	0,7	14108	57,0
Öled	5881	30,0	23,7	25	0,5	0,1	—	—	—	5906	23,8
Papp	116	0,6	0,5	2716	52,8	11,0	2695	67,4	10,8	2832	11,4
Kivi	383	1,9	1,5	553	10,7	2,3	498	12,5	2,0	936	3,8
Sega	272	1,4	1,1	279	5,4	1,1	272	6,8	1,1	551	2,2
Plekk	48	0,2	0,2	353	6,0	1,4	342	8,5	1,4	401	1,6
Muu materjaal	18	0,1	0,1	1	0,0	0,0	1	0,0	0,0	19	0,1
Teadmata	23	0,1	0,1	7	0,1	0,1	3	0,1	0,0	30	0,1
Kokku	19635	100%	79,2	5148	100%	20,8	3996	100%	16,1	24783	100%

4. Elumajade arv ja ehitusmaterjaal 1881 ja 1922 a.

Eelmistest — 1881 ja 1897 a. — Eesti territooriumil toimepandud rahvalugemistest on korteriolusid kergelt valgustanud ainult 1881 a. rahvalugemine.

Võrdlustabel näitab, et üldine majade juurdekasv on maal suhteliselt tuntavalt vähem, kui linnas (Tartus):

arvates 1881 a. majade arvu linnas	100%	on vastav arv 1922 a.	160,3
" " " " maal	100%	" " " "	113,5

40 a. jooksul on majade koosseis seinte ehitismaterjaali järele — nii linnas, kui ka maal — suhteliselt võrdlemisi vähe muutunud: puuehituste arv näitab mõne protsendilist vähenemist, kuna kivi-ehituste arv ligi ühe protsendi võrra kasvanud.

Kasvanud on ka segaehituste arv: 1881 a. linnas 3,4%, 1922 a. 6,5%
 " " " " " " maal 1,2%, " 2,1%

Katuse ehitusmaterjaal on linnas tuntavalt muutunud. Vähenenud on puu-, kivi- ja muu materjaaliga kaetud katuste arv, suurenenud papp-, plekk- ja segamaterjaaliga katuste arv:

a) 1881 a. puukatused	18,8%	} 81,2%	1922 a. —	4,6%	} 17,1%
kivi- " "	32,9%		" —	12,5%	
muu materj.	29,5%		" —	0,0%	
b) 1881 a. pappkatus.	13,5%	} 17,0%	1922 a. —	67,4%	} 82,8%
plekk- " "	3,3%		" —	8,6%	
sega- " "	0,2%		" —	6,8%	

Katuse materjaaliks oli maal 1881 a., ja on ka praegu, õled ja puu — 1881 a. 94,1%, 1922 a. 95,3%.

Vahekind nende kahe malmismaterjaali liigi vahel on aga märksa muutunud: 1881 a. oli 75,2% maju kaetud õlgedega, praegu 27,3% ja ümberpöörduvalt, puukatussega maju oli 1881 a. 18,9%, nüüd — 68,9% Kivikatuste arv on langenud maal 5% pealt 1881 a., 2,2% peale 1922 a.

Elumajade arv 1881 ja 1922 a.

	Tartu linn				Vallad, alevikud ja alevikud			
	1881 a.		1922 a.		1881 a.		1922 a. *)	
	Absol. arv	%	Absol. arv	%	Absol. arv	%	Absol. arv	%
Seinte materjaal:								
Puu	2032	81,5	3165	79,2	17155	93,7	20189	91,2
Kivi	323	12,9	562	14,1	796	4,4	1193	5,1
Sega	84	3,4	261	6,5	221	1,2	462	2,1
Savi	2	0,1	7	0,2	127	0,7	293	1,3
Muu materjaal	10	0,4	—	—	1	0,0	5	0,0
Teadm. materjaal	42	1,7	1	0,0	9	0,0	10	0,0
Kokku	2493	100%	3996	100%	18309	100%	22152	100%
Katuse materjaal:								
Puu	468	18,8	185	4,6	3453	18,9	15074	68,0
Õied	18	0,7	—	—	13777	75,2	6038	27,3
Papp	336	13,5	2695	67,4	50	0,3	147	0,7
Kivi	819	32,9	498	12,5	912	5,0	488	2,2
Sega	5	0,2	272	6,8	58	0,3	291	1,3
Plekk	83	3,3	342	8,6	21	0,1	62	0,3
Muu materjaal	736	29,5	1	0,0	9	0,0	22	0,1
Teadm. materjaal	28	1,1	3	0,1	29	0,2	30	0,1
Kokku	2493	100%	3996	100%	18309	100%	22152	100%

5. Korterid, toad ja elanikud linnas ja alevites (tab. 13, lhk. 68—77).

a) Korterite üldarv, suurus, elanikkude tihedus.

Maakonna linna ja alevite majadest — 5148 — on ühekordseid 3059 ehk 59,4%, kahekordseid — 1902 ehk 37,0%, 3, 4, 5 ja üle kordseid 187 ehk 3,6%.

1 ja 2 korteriga maju on 2708 ehk 52,6%, 3—8 korteriga — 2161 ehk 42%, 9 ja üle korteriga — 279 ehk 5,4%.

Elukorteritest — 17311 — asuvad:

a) ühe- ja kahekordsetes majades 16220 ehk 93,7%

b) 3, 4, 5 ja üle	"	"	1091	"	6,3%
-------------------	---	---	------	---	------

Keskmiselt tuleb iga maja peale kortereid — 3,4; 1 ja 2 kordsetes — 3,2 korterit, 3 ja üle kordsetes — 5,8. Tubade arvu järele jaotuvad korterid järgmiselt:

1 toalisi — 68,6%, 2 toalisi — 12,3%, 3 toalisi — 7,2%, 4 ja üle toalisi — 11,8%.

Tartu. Tartu linna majadest on ühekordeid esimesel kohal, moodustades 49,0% majade arvust. Pea samapalju on ka kahekordeid — 46,3%; 3 ja üle kordeid on 4,7%. Väiksemaid 1—4 korteriga maju on Tartus 2729 ehk 68,3%, suuremaid 5—9 ja üle korteriga — 1267 ehk 31,7%.

Elukorterite asuvad: 1 ja 2 kordsetes majades 93%, 3 ja üle kordsetes 7,0%. Keskmiselt tuleb iga maja kohta kortereid 3,9; 1 ja 2 kordsetes 3,8, 3 ja üle kordsetes – 5,8.

68%***) elukorteritest on Tartus ühetoolalised. Ühetoolalistest on umbes 67% ühtlasi ka köögiks. 2 toalisi elukortereid on Tartus 11,9%, 3 toalisi — 7,4%, 4 toalisi — 5,2% 5 ja üle toalisi — 7,3%.

Majad korterid ja toad — (Tartu linn, Jõgeva, Kallaste, Mustvee ja Otepää alevid)

	Majade üldarv		Korterite üldarv		Tubade arv korterites															
	Absol. arv	%	Absol. arv	%	1 toal.		2 toal.		3 toal.		4 toal.		5 toal.		6 t. ja üle		Tubade arv teadmata			
					arv	%	arv	%	arv	%	arv	%	arv	%	arv	%	arv	%		
Korterite arv																				
1 kordne maja	3059	59,4	6359	36,7	4826	75,9	775	12,2	380	6,0	173	2,7	93	1,5	103	1,6	9	0,1		
2 " "	1902	37,0	9861	57,0	6504	66,0	1238	12,5	790	8,0	581	5,9	373	3,8	362	3,7	13	0,1		
3 " "	165	3,2	907	5,2	459	50,6	94	10,4	71	7,8	91	10,0	77	8,5	113	12,5	2	0,2		
4 " "	20	0,4	171	1,0	82	48,0	20	11,7	12	7,0	15	8,8	19	11,1	21	12,3	2	1,1		
5 " ja üle	2	0,0	13	0,1	4	30,7	3	23,1	—	2	15,4	2	15,4	2	15,4	—	—	—		
Kokku	5148	100%	17311	100%	11875	68,6	2130	12,3	1253	7,3	882	5,0	564	601	3,5	26	0,1			
Sellest Tartu linn																				
1 kordne maja	1859	49,0	4732	30,4	3604	76,2	523	11,1	290	6,1	154	2,8	81	1,7	92	1,9	8	0,2		
2 " "	1852	46,3	9727	62,0	6425	66,1	1204	12,4	779	8,0	575	5,9	373	3,8	358	3,7	13	0,1		
3 " "	163	4,1	899	5,8	452	50,3	93	10,3	71	7,9	91	10,1	77	8,6	113	12,6	2	0,2		
4 " "	20	0,5	171	1,1	82	47,9	20	11,7	12	7,0	15	8,8	19	11,1	21	12,3	2	1,2		
5 " ja üle	2	0,1	13	0,1	4	30,7	3	23,1	—	2	15,4	2	15,4	2	15,4	—	—	—		
Kokku	3996	100%	15542	100%	10567	68,0	1843	11,9	1152	7,4	817	5,2	552	3,5	586	3,8	25	0,2		
Ajutiselt tühjad**):																				
a) majad	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
b) korterid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
1) ajutiselt tühjades majades	—	—	37	—	—	26	—	8	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—		
2) elanikkudega majades	—	—	817	—	571	—	100	—	27	—	17	—	6	—	3	—	93	—		
Kokku	34	—	854	—	597	—	108	—	29	—	18	—	6	—	3	—	93	—		
Üldse	4030	—	16396	—	11164	—	1951	—	1181	—	835	—	558	—	589	—	118	—		

* Ühes Keeni, Kuikatsi, Sangaste, Tõlliste ja Laatre valdadega Valga maakonnast, mis 1881 a. Tartu maakonda (kreisi) kuulusid.

****)** Majas — korteris elati rahvalugemise ajal, kuid elanikud olid juhtumisi kõik ajutiselt ära.

4 toal. — 5,1%, 5 ja üle toalisi — 7,0%.

Recensement de 1922

Väiksemaid — 1 ja 2 toalisi — kortereid on linnas-alevites 80,9% ja neis asub ligi 73% elanikkude üldarvust; suuremaid — 3 ja üle toalisi — 19% (elan. 27%). 1 kuni 4 elanikuga on 78,4% elukortereite arvust, 5 ja üle elan. — 21,6%. Korteriid elanikkude tiheduse järjekorras: 2 elanikuga 24,9%, 3 elan. — 21,0%, 1 elan. — 16,7%, 4 elan. — 15,8%, 5 elan. — 9,7%, 6 elan. — 5,5%, 8 ja üle — 3,4% ja 7 elan. — 3,0%.

Tartu. Tartus on 1 toalisi kortereid (tuba ühes ka köök hulka arvatud) 68% korterite üldarvust ja neis asub umbes 58% linna elanikke. 2 toalisi on 11,9% — elan. 12%. Suuremad korterid — alates 3 toast ja üle — moodustavad 20,1% linna korterite arvust ja neis elab ligikaudu 30% linnaelanikke. Elanikkude tiheduse järjekorras jaotuvad korterid järgmiselt:

2 elanikuga — 25,7%	5 elanikuga — 9,9%
3 „ — 21,3%	6 „ — 5,1%
1 „ — 17,4%	8 ja üle el. — 2,9%
4 „ — 15,7%	7 elanikugu — 2,6%

Korterid tubade ja elanikkude arvu järel — (Tartu linn, Jõgeva, Kallaste, Mustvee ja Otepää alevid)

		Elanikkude arv korterites*)																	
		Korterite üldarv		1-el.		2-el.		3-el.		4-el.		5-el.		6-el.		7-el.		8-el. ja üle	
		Absol. arv	%	arv	%	arv	%	arv	%	arv	%	arv	%	arv	%	arv	%	arv	%
Korterite arv																			
1 toaline korter	11875	68,0	2515	21,3	3396	28,0	2529	21,3	1706	14,1	929	7,8	427	3,6	210	1,8	163	1,3	
2 " " " " " " " "	2130	12,8	222	10,4	488	22,0	505	23,7	405	19,0	241	11,3	140	6,0	75	3,5	54	2,0	
3 " " " " " " " "	1253	7,2	98	7,8	238	19,0	288	23,0	246	19,0	174	13,0	101	8,1	49	3,9	59	4,7	
4 " " " " " " " "	862	5,0	38	4,4	101	11,7	176	20,1	190	22,0	142	16,0	101	11,7	58	6,7	56	6,0	
5 " " " " " " " "	564	3,3	15	2,7	45	8,0	82	14,5	101	17,9	107	19,0	86	15,2	57	10,1	71	12,0	
6 " " " " " " " " ja üle	601	3,5	18	3,0	38	6,3	49	8,2	79	13,1	78	13,0	97	16,1	78	13,0	164	27,3	
Tubade arv teadmata	26	0,1	3	11,5	1	3,8	—	—	4	15,4	—	—	2	7,7	1	3,8	15	57,8	
Kokku	17311	100%	2909	16,7	4307	24,9	3629	21,0	2731	15,8	1671	9,7	954	5,5	528	3,0	582	3,4	
Sellest Tartu linn																			
1 toaline korter	10567	68,0	2334	22,1	3145	29,8	2298	21,7	1500	14,2	755	7,2	320	3,0	131	1,2	84	0,8	
2 " " " " " " " "	1843	11,0	200	10,9	438	23,8	455	24,7	353	19,1	203	11,0	107	5,8	54	2,9	33	1,8	
3 " " " " " " " "	1152	7,1	90	7,5	231	20,1	266	23,1	231	20,1	163	14,1	91	7,9	37	3,2	43	3,7	
4 " " " " " " " "	817	5,2	37	4,5	98	12,0	164	20,1	180	22,0	139	17,0	93	11,4	55	6,7	51	6,3	
5 " " " " " " " "	552	3,5	15	2,7	45	8,2	81	14,7	97	17,0	105	19,0	84	15,2	57	10,3	68	12,3	
6 " " " " " " " " ja üle	586	3,8	18	3,1	38	6,5	48	8,2	76	12,9	75	12,8	93	15,9	77	13,1	161	27,5	
Tubade arv teadmata	25	0,2	3	12,0	1	4,0	—	—	4	16,0	—	—	2	8,0	1	4,0	15	60,0	
Kokku	15542	100%	2697	17,4	3996	25,7	3312	21,3	2441	15,7	1440	9,3	790	5,1	411	2,6	455	2,9	

b) Ühes ka muuks otstarbeks kasutatavad elukorterid.

Korteritest, mis kasutatakse peale elamise veel mõneks muuks otstarbeks, said vaatluse alla võetud ainult ühetoalised: tuba, tuba + köök ja tuba ühes ka köök. Resultaadid — korterite arv, elanikkude*) tihedus neis ja milleks kasutatakse korter — on toodud järgnevas kokkuvõttes:

		Elanikkude *) arv ühetoalistes korterites							Kokku
		1-el.	2-el.	3-el.	4-el.	5-el.	6-el.	7-el.	
Tartu linn:									
a)	käsitöötuba	70	116	84	60	26	11	5	3
b)	kantselei	1	—	—	—	—	—	—	1
Kokku		71	116	84	60	26	11	5	376
Jõgeva alev:									
a)	käsitöötuba	2	1	2	2	1	1	—	9
b)	kantselei	—	—	—	2	—	—	—	2
Kallaste alev:									
a)	käsitöötuba	1	2	1	3	3	1	2	15
Mustvee alev:									
a)	käsitöötuba	—	4	5	—	6	1	—	16
Otepää alev:									
a)	käsitöötuba	8	4	5	4	—	1	—	22
Alevid kokku		11	11	13	11	10	4	2	64
Üldse		82	127	97	71	36	15	7	440

Tartus on 1-he toalisi kortereid 10567, kasutatakse muuks otstarbeks 376 ehk 3,6%

Jõgeva alev.	"	"	161,	"	"	"	11	"	6,8%
--------------	---	---	------	---	---	---	----	---	------

Jõgeva alev. „	„	„	101,	„	„	„	11	„	3,7%
Kallaste „	„	„	265,	„	„	„	15	„	5,7%

Kanaste	"	"	"	"	260,	"	"	"	19	"	3,7%
Mustvee	"	"	"	"	455,	"	"	"	16	"	3,5%

Mustvee	"	"	"	"	453,	"	"	"	10	"	5,3%
Otepää	"	"	"	"	427,	"	"	"	22	"	5,2%

*) Faktiline elanikkude arv.

6. Kõök, klosett, veevärk, kanalisatsioon, valgustus ja korterite asukoht (Tab. 14, lhk. 78—89).

Järgnevad kokkuvõtted selgitavad kõõgi, väljakäigukohtade, kanalisatsiooni olemasolu ja korterite valgustusviisi Tartu linna ja Tartu maakonna alevite korter. — Veevärk puudub nii linnal, kui ka alevitel.

Korterite üldarv	Kõök	Liht väljakäigukoht				Kanalisatsioon				Valgustus			
		on		puudub		on		puudub		petrool.		elekter	
		arv	%	arv	%	arv	%	arv	%	arv	%	arv	%
Ühe toaline korter	7730	44,7	0,6	7730	100,0	37	0,5	7693	99,5	7152	92,3	570	7,7
1 toaline korter	3197	23,9	0,3	3197	100,0	50	1,6	3147	98,4	3327	105,6	794	25,4
2 toaline korter	4145	32,3	0,4	4145	100,0	314	7,6	3831	92,4	1432	34,6	679	16,4
3 toaline korter	1253	9,7	0,1	1253	100,0	335	26,7	918	73,3	677	54,0	563	44,9
4 toaline korter	862	6,7	0,1	862	100,0	318	36,9	544	63,1	290	33,6	567	65,8
5 toaline korter	564	4,4	0,1	564	100,0	249	44,1	315	55,9	109	19,3	452	80,7
6 toaline korter	601	4,6	0,1	601	100,0	327	54,4	274	45,6	68	11,3	522	88,7
Tub. arv teadm.	17311	100,0		17311	100,0	1631	9,4	15680	90,6	13065	75,5	4149	24,5
Kokku													

a) Linn-alevid.

Kõök, väljakäigukoht. Vaterklosett — veevärgi ja kanalisatsiooniga ühenduses olev veega puhastatav väljakäigukoht — üldse puudub Tartu linna ja maakonna alevite korterites. Lihtväljakäiguga varustatud kortereid on 18,0%, puudub väljakäigukoht korteris — 81,8%. Üldisest maakonna linna ja alevite korterite arvust on kõõgiga 97,0%, ilma 2,8%.

Ühetoal. kort. — üldarv 11875 — puudub: kõök — 2,9%, lihtväljakäigukoht — 98,6%
 Kahetoal. kort. — üldarv 2130 — puudub: kõök — 5,5%, lihtväljakäigukoht — 72,3%
 Kolmet. kort. — üldarv 1253 — puudub: kõök — 0,8%, lihtväljakäigukoht — 51,0%
 4 ja üle toal. kort. — üldarv 2027 — puudub: kõök — 0,6%, lihtväljakäigukoht — 13,5%

Kanaliseatsioon. Kanalisatsioon on olemas ainult Tartu linnal, alevitel puudub.

Valgustus. Valgustuseks tarvitatakse maakonna linnas-alevites petrooleumi 13065 kort. (75,5%), elektrit 4149 kort. (24,0%) ja gaasi 60 kort. (0,3%).

b) Tartu linn.

Kõök, väljakäigukoht. Tartu linna korterite üldarvust on kõõgiga 97,1%. Lihtväljakäigukohaga on varustatud 18,9% kortereid, klosett puudub üldse.

Kanaliseatsioon. 10,5% Tartu korteritest on kanalisatsiooni võrguga ühenduses:

1 toalistest korteritest — 0,8%
 2 " " — 17,0%
 3 " " — 29,1%
 4 ja üle toal. " — 45,7%

Valgustus. Valgustuseks tarvitavad Tartu korterid:

a) petrooleumi — 74,6%,
 b) elektrit — 24,8%,
 c) gaasi — 0,4%.

Suuremates korterites tõuseb järjekindlalt elektri ja väheneb petrooleumi tarvitamine:

1 toal. korterid — petrooleum 88,5%, elekter — 11,3%
 2 " " — " 65,4%, " — 33,6%
 3 " " — " 52,9%, " — 46,0%
 4 ja üle t. " — " 21,6%, " — 77,4%

Korterite asukoht maja kordade järele.

Linna-alevite korteritest asuvad:

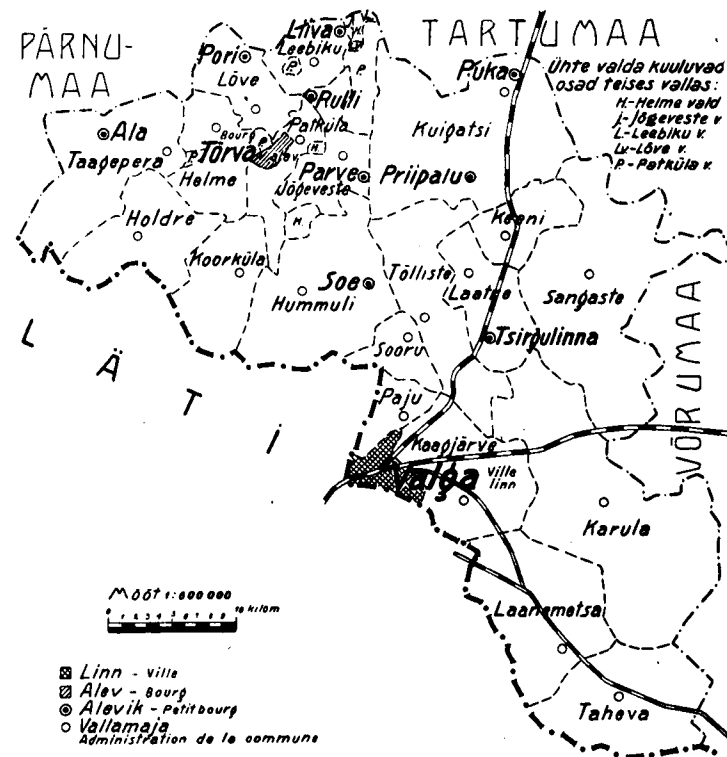
1 maja korral — 9304 korterit ehk 53,8%
 2 " " — 4920 " " 28,4%
 3 " " — 349 " " 2,0%
 4 " " — 53 " " 0,3%
 5 " " — 1 " " 0,0%
 Pööningu " — 1992 " " 11,5%
 Keldri ja poolk. kor. — 576 " " 3,3%
 Mitmel korral — 116 " " 0,7%

I.

MAAKONNA GEOGRAAFILINE ÜLEVAADE.

APERÇU GEOGRAPHIQUE DE L'ARRONDISSEMENT.

VALGA MAAKOND.

Valgamaa — noorem Eesti maakondadest, moodustatud Viljandi-, Tartu- ja Võrumaa osadest, asendub poolringi pinnana, millesse ebakohaste soppidena tunginud Lätimaa osad, riigipiirist poolitatud maakonna linna — Valga — ümber. Maakonna piirid puutuvad kokku läänes — Pärnumaaga (20,5 km), põhjas — Viljandi (26,4 km) ja Tartumaaga (41,6 km), idas Võrumaaga (70,0 km) ning lõunas — Lätimaaga (95,3 km). Maakonna äärmiseks põhjapoolseks kohaks on Liiva talude ümbrus V.-Emajõe suubumisel Virtsjärve (58° 6' põhja laiust) ja lõunapoolsemaks metsad, mis Tahevast lõunas (57° 34' põhja laiuse all). Läänepool ulatavad Taagepera metsad sopina Pärnumaasse (25° 37' idapool Greenw.) ning idapool on maantee kolmnurk Kaika venekiriku lähedal kaugeim koht (26° 31' idapool Greenw.). Suurima ulatuse omab maakond Taageperast üle Valga lähima ümbruse Harglasse (75 km), milline siht jookseb rööbiti riigipiirile. Sellele ristloodne siht — Valgast kuni Restu-Kanepi maantee ristlemiseni Võrumaa piiriga — annab meile suurima laiuse (36 km). Maakonna piir on pea terves ulatuses liiklemissoodne avapiir, väljaarvatud mõned õredalt asustatud metsaalad riigipiiril ja Taageperast lõunapoole vastu Pärnumaad.

Pinnaehitushiliselt ei moodusta Valgamaa iseseisvat ühikut, vaid on jätk Viljandi- ja Tartumaale. Suurimad absoluutsed kõrgused leiduvad maakonna kirde ja loode nurgas. Kirde kerkib kõrgemale Tartumaa rajal olev kuppel — Leenardi mägi (210 m), üks kõrgemaid punkte üldse Eestimaal, ja Konna talust kagus asetseva seljaku kuplitaoline ots (200m). Nimetatud kõrgustest jäävad kaugemale maha loode nurga absoluutsed kõrgused, mis vaevu-vaevu üle 100 m-i küünivad (Taagepera mõisa lähine kuppelvaar — 124 m). Minimaalsed absoluutsed kõrgused esinevad Virtsjärve ümbruses (järve pind 34,5 m) ja Väike-Emajõe orus. Nii näib suhtelistele kõrgustele küllalt avapiiriline kõikumise võimalus jäävat. Kuid arvestades maakonna keskmist absoluutset kõrgust (80 m), väheneb see kõikumise võimalus tunduvalt ning maakond pakub meile pilti ainult lainjast lausmaast, mis aarte poolt madaldub keskele V.-Emajõe — Pedeli ürgorule. Suurimad suhtelised kõrgused leiduvad kõige pealt maakonna kirde nurgas, kus mitmed kuplid ja kühmud mägedena esinevad (Leenardi mägi—66 m, Perakonna talu lähine kuppel

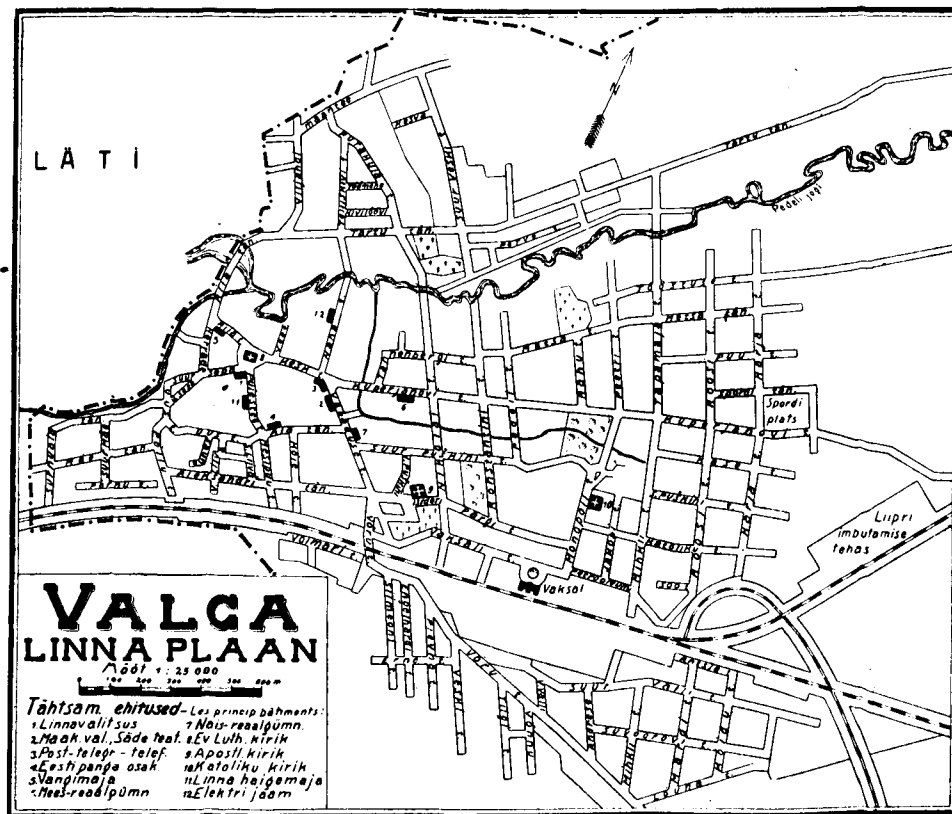
a) Asend.

b) Pinnaehitus.

valdkonna pindalast ei tõuse. Umbes 6—7 km laiune pidev kultuurmaistute vöö ulatab Võrumaa piirilt üle Karula kiriku ja Kaagjärve mõisa Lätimaa rajani, kattes peaaesjalikult põlluharimisele oma kaldenurkade poolest hästi sobivat Karula kõrgustikku. Mujal levivad põllud hajuliselt piiratud või ulatuslistemate laikudena suurtes metsades laiali pillatud. Sääraste laikudena leiame põlde just Hargla kiriku, Koiküla mõisa, Koorküla jne. ümbruses. Hoopis põlluvaene on metsavöö, mis riigipiiri 5—6 km laiuselt servab.

e) Asulastik ja teestik.

Pinnareljeefist olenev kultuurmaistute levimine tingib elamute levimise ja asulaiks rühmumise viisi ning teestiku tiheduse. Põhja-Valgamaa suurtõrjendikud, mis soodustavad laiemate kultuurmaistute kujunemist, on põhjustanud ka selle ala tihedama asustamise, kuna Lõuna-Valgamaa väikesed järsud kõrgendikud ja iseäranis rajaäärased laialdased ja tasased põhivee läheduse ja selle raske ärajuhtimise tõttu soostumisele kalduvad alad õredalt asustatud on, eriti just viimaks nimetatud metsamaistud, kus ainult erakelamuid väikese põllulaigusestega kesk sügavaid metsi leiame. Põhja-Valgamaa hajuliselt levinud kõrgendikud, samuti ka Lõuna-Valgamaa vähemad soiste lahkudega eraldatud kühmad ja kuplid, mis mahutavad kõige enam 2—3 talu, ning metsastunud alad piirääres, ei soodusta üldiselt muude asulate vormide kujunemist kui hajaküla. Nimetatud külavorm on terve Valgamaale iseloomuline. Teised külavormid esinevad erandiilisel ja ebaselgelt. Nii on osa Kurevere küla elamuist koondunud ühepoolega väljavenitatud hagu-külaks ja osa Soe küla Hummuli mõisa lähedal tänavkülaks. Sumbküladena paistavad silma Valga linn ja Tõrva alev, kuna Tsigulinn Sangaste raudteejaama juures tänavkülaks esindab. Kompaktsete elamute rühmadena avalduvad ka aiduüedest ümbritsetud mõisad (Taagepera, Hummuli, Kuikatsi jt.). Üuevormid on vahelduvad, kuid kõigi nende juures on tähelepanav võrdlemisi suur pindala. Tihedam teestik on P.-Valgamaal, kuna L.-Valgamaa, väljaarvatud Valga linna lähim ümbrus, õredamini teestatud. Teede peakeskuseks on kitsasse riigipiiri soppis surutud Valga linn, mis väljasaadab 4 suuremat maanteed (Hummulisse, Tellistesse, Laatrese ja Kaagjärvele) ja 4 raudteed (Mõisakülasse, Tartu, Võru ja Mõnistesse), kuna suuremate teede vahele põimub tihe väiketeede silmus. P.-Valgamaal on teede keskuseks Tõrva alev, mille kiire kasvamine veel enam hoogsamaks muutub kavatseva raudtee ehitamisega. Vähemad teede sõlmed on Puka raudteejaam, Sangaste kirik ning Jõgeveste ja Koiküla mõisad. Kõiki öeldut kokkuvõttes näeme, et Valgamaa moodustab suurtõuudega hajakülade ja tiheda teestiku valdkonna.

II. ELANIKUD. HABITANTS.

1. Elanikkude üldarv 1922 a. ja üldised märkused.

28. detsembril 1922 a. registreeriti Valga maakonnas 39.690 elanikku, neist 18.319 meest ja 21.371 naist. Eelkõrre võttes, mis jaanuaris 1923 a. avaldati, oli 23 elanikku vähem. Lahkumine lõpu — ja eelkõrre vahel on seletatavad peaaesjalikult sellega, et üksikutes rahvalugemise instruktorite teadaannetes, mille põhjal eelkõrre võttes kokku seati, leidis kokkuvõtte vigu, mis muidugi alles rahvalugemise materjalide läbitöötamisel selgus.

Võrdlusi eelmiste rahvalugemistega, 1881 a. ja 1897 a., nagu teiste maakondade kohta teostatud, pole Valga maakonna suhtes võimalik toimida, sest maakonna moodustavad: 1) osa Valga linna ja 3 valda (Paju, Holdre, Sooru) endisest Valga kreisist; 2) Tõrva alev ja 8 valda (Helme, Hummuli, Jõgeveste, Koorküla, Leebiku, Lõve, Patkula, Taagepera) Viljandi maakonnast; 3) Tartu maakonnast 5 valda (Keeni, Kuikatsi, Laatre, Sangaste, Tõlliste) ja 4) Võru maakonnast 4 valda (Kaagjärve, Karula, Laanemetsa, Taheva). Et eelmiste rahvalugemiste andmeid võrreldavaks teha 1922 a. omadega, peaksime need üksused vastavaist maakondadest välja noppima, kuid see pole võimalik, sest endised rahvalugemise andmed on avaldatud maakondade ja osalt kihelkondade järele, millel aga praegusel ajal enam mingisuguseid kindlaid piire pole.

Võrreldes harilikku rahvaarvu faktilisega (rahvalugemise päeval kohapeal registreeritud arvuga) näeme, et harilik rahvaarv on 547 isiku võrra suurem, ja toob esile erinevuse linna ja maa (valdade) vahel. Valga linnas on harilik rahvaarv 9,3%-di võrra suurem faktilisest, kuna valdades ta ümberpöörduvalt — 1,9% vähem. See vahe on seletatav rahvalugemise toimepanemise ajaga (28. XII.), kus paljud koolilapsed j. m. pühadeks maale olid sõitnud.

1000 elanikust on keskmiselt 482 meest ja 538 naist. Valga linnas ja Tõrva alevis on naiste ülekaal tuntavam, kui valdades. Valga linnas on meeste % 45%, kuna Tõrva alevis ta veelgi vähem on — 43,9%. Rahva koosseis riikkondluse järele on väga ühtlane. 97,9% kõigist maakonna elanikest kuuluvad Eesti riikkondluse, naistest veel rohkem 98,5%. Teiste riikide kodanikke on kokku ainult 2,0%, neist kõige rohkem Vene 1,4%. Sama ühtlane on ka elanikkude koosseis rahvuse järele: 90,0% üldarvust on eestlased.

Vaadeldes rahva jaotust perekonnaseisu järele, võib öelda, et natukene üle kolmandiku — 37,0% — olid abielus. Kahe esimeses vanusrühmas (0—19 a.), mis 34,5% rahva üldarvust, oli abielus ainult 0,5% (1 mees ja 36 naist). Kahe kümnest eluaastast peale algab järjekindel abielus olujate arvu suurenemine, mis kestab meeste juures kuni 50—59 a. — 85,6%, kuna see abielusolijate arvu langemine ja ühtlasi sellega palju jõudsamat leskede arvu suurenemine, jõudes kõige kõrgema määranil muidugi viimases vanusrühmas. — Lahutatud isikuid oli maakonnas õige vähe 0,1%, nii meeste, kui ka naiste hulgas.

Kirjaoskamatus üldarv on toodud tab. 6-b-c-d. Üldse oli maakonnas 10 a. ja üle vanadest 1827 lugemis- ja 3143 kirjutamisoskusega isikut, ehk 4,8% — lugemisoskuseid ja 9,9% — kirjutamisoskuseid. Huvitav on märkida, et naisted lugemisoskuses meestest taha on jäänud 0,6% võrra ja kirjutamisoskuses tervelt 5,0%. Kooliskäinud kirjaoskamatuid oli üldse maakonnas 1023 ja nad esinevad peaaesjalikult vanemates aastates. Sellest arvust langeb üle 50 a. v. isikute peale tervelt 80,0%. See on seletatav sellega, et nad on selleaegse algkooli kasvandikud, kus peaaesjalikult pandi piiblool, kattekismuse ja kirikulaulude õppimisele, kuna kirjutamisoskuse peale üksikisikelt vaadati. Nooremaist aastast, kus sarnaseid isikuid võrdlemisi vähe, kuuluvad nad kõik, peale üksikute vigaste (pimedate jne.), õpeasutuse lõpetamatute hulka, kes õige vähe aega koolis käinud ja pole suutnud kirjutamisoskust täielikult ära õppida. Kooliskäinud kirjaoskamatute arvu, mis antud suhtarvude tabelites, saame siis, kui kirjutamisoskuse üldarvust (tab. 6-b-c-d, lht. 4-5-6) maha arvame koolis mitte käinud kirjaoskamatuid (tab. 6-a, lht. 4-5-6).

Hariduse äramääramisel on arvesse võetud ainult formaalne moment teatavas õpeasutuses viibimisest. Mitmesugustes õpeasutustes õppinud isikuid on 91,5% kõigist üle 10 a. v. elanikkude üldarvust, neist õpeasutused lõpetanud — 56,6%, kuna lõpetamatuid ja neis õppivaid isikuid on 34,9%. Suurim rühm on alghariduse omanud ja omavate isikute rühm — 81,9%, järgmine keskkooli hariduse — 8,6% ja siis kõrgema hariduse — 1,0%.

Jaotust sünnikoha järele vaadates, näeme, et Eestis sündinuid on 92,2%, nii naiste, kui meeste seast, neist Lõuna-Eestis sündinuid — 90,5% ja Põhja-Eestis — 1,7%. Samas maakonnas sündinuid on 73,2%. Üldiselt on sisemine rändamine maakonna rahva koosseisu peale vähe mõju avaldanud, kõige rohkem on piiräärsetes valdades teistes maakonnas sündinuid ja mis pea proportsionaalne piiri pikkusele.

Faktiline ja harilik rahvaarv, ajutiselt kohalviibinud ja äraolnud 1922 a.

	Faktiline rahvaarv			Ajutiselt kohalviibinud			Ajutiselt äraolnud			Harilik elanikkude arv		
	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku
Absoluut arvud												
Linn	4251	5204	9455	103	128	231	536	574	1110	4684	5650	10334
Alev	795	1015	1810	13	14	27	138	97	235	920	1098	2018
Vallad	19273	15152	28425	525	403	928	202	186	388	12950	14935	27885
Üldse maak.	18319	21371	39690	641	545	1186	876	857	1733	18554	21683	40237
% faktilisest rahvaarvust												
Linn	100%	100%	100%	2,4	2,4	2,4	12,8	11,0	11,7	110,2	108,6	109,3
Alev	100%	100%	100%	1,8	1,4	1,5	17,3	9,8	13,0	115,7	108,2	111,5
Vallad	100%	100%	100%	3,9	2,6	3,3	1,5	1,3	1,4	97,6	98,6	98,1
Üldse maak.	100%	100%	100%	3,5	2,5	3,0	4,8	4,0	4,4	101,3	101,5	101,4

Administratiiv üksuste võrdlev rahvarikkus %-des rahva üldarvust.

	Faktiline elan. arv			Faktiline elan. arv			Faktiline elan. arv			Faktiline elan. arv	
	el. arv	harilik elan. arv		el. arv	harilik elan. arv		el. arv	harilik elan. arv		el. arv	harilik elan. arv
Valga linn	23,8	25,7	Koorküla vald	2,1	2,0	Sangaste vald	8,4	8,2			
Valga linn üh. Puraküla al.	27,3	29,3	Kuikatsi	9,1	8,8	Sooru	1,1	1,1			
Tõrva alev	4,8	5,0	Sellest Puka alevik	1,6	1,5	Taagepera	3,8	3,7			
Helme vald	3,4	3,2	„ Priipalu	0,8	0,8	Sellest Ala alevik	0,2	0,2			
Holdre	1,4	1,4	Laanemetsa vald	3,5	3,4	Taheva vald	2,9	2,8			
Hummuli vald	4,3	4,0	Laatre vald	3,1	3,0	Tõlliste	2,8	2,7			
Sellest Soe alevik	0,8	0,8	Sellest Tsigulinn alevik	0,8	0,8	1. Linn	23,8	25,7			
Jõgeveste vald	2,4	2,3	Leebiku vald	1,6	1,5	2. Alev	4,8	5,0			
Sellest Kulli alevik	0,2	0,2	Lõve	2,3	2,2	3. Linn ja alev	28,4	30,7			
Kaagjärve vald	3,5	3,4	Paju	4,4	4,5	4. Vallad ühes alevik	71,6	69,8			
Karula vald	7,1	6,9	Sellest Puraküla alevik	5,5	5,6	5. Vallad ja alev	76,2	74,3			
Keeni	2,1	2,0	Patkula vald	2,3	2,2	6. Üldse maakond	100%	100%			

10 a. ja van. kooliskäimine suhtarvudes 1922 a.

	Kirjaoska- matust pole koolis käinud	Kirjaoskajad			Hariduse järele liigitatud
		Pole koolis käinud	Kooli- õppimata	Hariduslik teadmata	
Üldse maakond:					
Mehed	4,0	0,5	1,2	0,5	92,0
Naised	7,4	0,4	1,2	0,6	90,4
Kokku	6,2	0,5	1,2	0,5	91,0
Sellest Valga linn:					
Mehed	3,8	0,5	1,1	1,2	93,4
Naised	8,0	0,4	1,2	1,3	89,1
Kokku	6,1	0,5	1,2	1,2	91,0

Õpeasutuste järele liigitatud isikute suhteline jaotus (10 a. van. alates)

	Algharidus	Kõrgem algharidus			Keskerikoolid	Keskkooli haridus			Kokku keskkooli haridus	Kõrgem eriharidus	Ülikooli haridus	Kokku kõrgem haridus	Üldse hariduse järele liigitatud	Peale selle arvatavasti		
		Üldine	Kutse-line	Kokku algharidus		Üldine	Kutse-line	Algharidus						Kõrgem kui algharidus		
Kursuse lõpetanud																
Mehed	51,2	2,1	0,3	53,6	0,8	0,7	0,3	1,8	0,1	0,5	0,8	56,0	...	...		
Naised	54,8	0,9	0,0	55,5	0,2	1,8	0,0	2,0	0,0	0,1	0,1	57,0	...	...		
Kokku	53,0	1,4	0,2	54,6	0,5	1,3	0,1	1,9	0,1	0,3	0,4	56,9	...	...		
Kursus lõpetamata																
Mehed	26,4	2,0	0,2	28,6	0,4	6,6	0,2	7,2	0,1	0,9	1,0	36,8	...	...		
Naised	24,9	1,2	0,0	26,1	0,2	6,2	0,0	6,4	0,0	0,3	0,3	32,8	...	...		
Kokku	25,6	1,5	0,1	27,2	0,3	6,4	0,1	6,8	0,0	0,6	0,6	34,0	...	...		
Kokku lõpetanud ja lõpetamata																
Mehed	77,7	4,1	0,4	82,2	1,2	7,4	0,4	9,0	0,2	1,4	1,6	92,8	0,0	0,0		
Naised	79,5	2,0	0,1	81,6	0,4	8,0	0,0	8,4	0,1	0,3	0,4	90,4	0,5	0,0		
Kokku	78,6	3,0	0,3	81,9	0,7	7,7	0,2	8,6	0,1	0,9	1,0	91,5	0,5	0,0		

Kooliskäinud kirjaoskamata jaotus vanuse järele

	10—19 a. v.	20—29 a. v.	30—39 a. v.	40—49 a. v.	50—59 a. v.	60—69 a. v.	70 a. v. ja üle	Teadm. vanus	Kokku	Sellest		
										Linn	Alev	Vallad
Mehed	38	9	15	17	36	71	75	—	261	27	15	219
Naised	31	9	23	62	137	286	213	1	762	110	61	591
Kokku	69	18	38	79	173	357	288	1	1023	137	76	810

Jaotus sünnikoha järele

	Eesti piirides							Väljaspool Eestit				
	Samas maakonnas				Mujal Eestis			Kokku Eesti piirides	Nelik linna- des	Üldse	Neist	
	Linnas elk alevis	Valda- des	Üldse	Sellest sammas admin. üksuses	Linnas- des	Sellest Tallin- nas	Valda- des ja alevites				Üldse	Läti vabar. piirides
Üldse maakond												
Mehed	10,3	62,5	72,9	44,4	2,2	0,4	17,1	19,3	92,2	11,3	7,8	3,7
Naised	10,6	62,7	73,4	41,8	2,1	0,4	16,7	18,8	92,2	11,7	7,8	4,0
Kokku	10,5	62,6	73,2	43,0	2,2	0,4	16,8	19,0	92,2	11,5	7,8	4,2
Sellest Valga l.												
Mehed	29,7	28,9	58,6	29,5	5,0	1,0	20,2	25,2	83,8	34,5	16,2	6,8
Naised	29,9	30,3	60,3	29,7	4,8	0,9	19,9	21,7	82,0	34,9	18,0	5,5
Kokku	29,8	29,6	59,5	29,6	4,9	0,9	18,4	23,3	82,8	34,5	17,2	6,0

Eestis sündinute jaotus sünnikoha järele
(%des rahva üldarvust)

	Mehed	Naised	Kokku		Mehed	Naised	Kokku
Põhja Eestis:				Lõuna-Eestis:			
Viru maakond	0,6	0,5	0,5	Valga maakond	72,9	73,4	73,3
Järva "	0,2	0,3	0,3	Pärnu "	2,0	2,0	2,0
Harju "	0,6	0,5	0,5	Viljandi "	3,9	3,7	3,8
Lääne "	0,1	0,1	0,1	Tartu "	5,1	5,1	5,1
Saare "	0,4	0,3	0,3	Võru "	6,0	6,2	6,1
Kokku Põhja-Eestis	1,9	1,6	1,7	Petseri "	0,4	0,2	0,3
				Kokku Lõuna-Eestis	90,3	90,6	90,5
				Üldse Eestis	92,2	92,2	92,2

Jaotumine usu järele

	Lut- heri	Apost- õige- usku	Rooma- Katol.	Bap- tisti	Muud ris- tiusku ja ristiusu lahust	Juudi	Muud usku	Väljas- pool uske
Üldse maakond								
Mehed	72,85	24,96	0,25	0,06	0,18	1,04	0,00	0,54
Naised	74,42	23,79	0,22	0,13	0,21	1,01	0,00	0,22
Kokku	73,74	24,33	0,23	0,11	0,20	1,02	0,00	0,37
Sellest Valga l.								
Mehed	68,12	26,06	0,73	0,28	0,26	4,38	—	0,19
Naised	68,45	25,85	0,73	0,27	0,48	4,01	—	0,08
Kokku	68,30	26,00	0,73	0,27	0,38	4,19	—	0,13

Vigaste ja vaimuhaigete % rahva üldarvust

	Pime	Kurt	Tumm	Kurt- tumm	Ühe käe puudumine		Kahe käe puudumine		Ühe jala puudumine		Kahe jala puudumine		Vaimuhaiged			
					Täie- lik	Osa- line	Täie- lik	Osa- line	Täie- lik	Osa- line	Täie- lik	Osa- line	Sündi- misest	Pärast poole jäänud	Teadm. kuna	Kokku
Mehed	0,20	0,10	0,02	0,10	0,05	0,01	—	0,00	0,11	0,06	0,01	0,00	0,11	0,10	0,08	0,20
Naised	0,27	0,12	0,02	0,11	0,01	0,08	0,00	0,00	0,00	0,05	0,00	0,00	0,10	0,10	0,12	0,32
Kokku	0,23	0,11	0,02	0,11	0,03	0,02	0,00	0,00	0,06	0,05	0,01	0,00	0,11	0,10	0,10	0,31

Ühendatud vigastuste juhtumised

	Mehed	Naised	Kokku		Mehed	Naised	Kokku
Pime ja kurt	—	3	3	Parema käe ja jala osat. puudum.	—	1	1
" kurtum ja vaimuhaige	—	1	1	Kahe käe ja kahe jala täiel. puudum.	—	1	1
Kurt ja vaimuhaige	1	2	3	Jala täiel. puudum. ja vaimuhaige	1	—	1
Tumm ja vaimuhaige	2	2	4				
Kurtum ja vaimuhaige	—	1	1	Kokku	4	11	15

III.

KORTERIOLOD.

MAISONS D'HABITATION ET LOGEMENTS.

1. Majade ja korterite üldarvud.

Läbitõttamisel on arvestatud Valga maakonnas üldse 5047 elumaja 9725 elukorteriga. Üldrahvalugemise eelkõrvalvõtetes oli maju 5155, kortereid 10087.

Lahkuminekud lõpu- ja eelkõrvalvõtetes vahel — lõpukõrvalvõtetes vähem 108 maja, 362 kort. — on seletatavad peamiselt sellega, et läbitõttamisel majad ja korterid, milles elanikke registreerimismomendil ei olnud (tühjad, kolbmata, remont, suvi-maja jne. — vaata allpool) arvestamata jäid, kuna eelkõrvalvõtetes ka tühjad elumajad ja -korterid ühes olid loetud. Rahvaluge-mise algmaterjaali kättesaamisel selgus veel, et instruktore teadaannetes, mille põhjal „eelkõrvalvõtetes“ said kokkuseatud, ka arvu-lised vead ja muud puudused sees olid, mis alles tööprotsessis lahendusid.

Eelkõrvalvõtetes oli Valga linn ühes Puraküla alevikuga, mis Paju valla külge kuulub, võetud.

Avaldame allpool andmed tühjade majade ja korterite arvu kohta, ühes tühiolu põhjuste äranäitamisega.

	Tühjade elamute üldarv	Tühiolu põhjused						
		Ajut. tühi**)	Elanik. puudus	Suvi- majad	Remont	Kolb- mata	Muud põhjus.	Tead- mata
a) Tühjad elumajad								
Valga linn: Puumajad, ühekordsed	28	1	3	2	2	18	2	—
" kahetkordsed	5	—	1	—	—	4	—	—
Kivimajad, ühekordsed	4	2	1	—	—	—	1	—
" kahetkordsed	3	1	—	—	—	—	2	—
Kokku	40 (72) *)	4	5	2	2	22	5 1)	—
Tõrva alev: Puumajad, ühekordsed	2	2	—	—	—	—	—	—
Kokku	2 (3) *)	2	—	—	—	—	—	—
Vallad: Puumajad	46	3	9	1	—	26	7	—
Kivimajad	3	1	—	—	1	1	—	—
Savimajad	1	—	—	—	—	—	—	—
Kokku	50 (54) *)	4	9	1	1	28	7 2)	—
Üldse maak.: Puumajad	81	6	13	3	2	48	9	—
Kivimajad	10	4	1	—	1	1	3	—
Savimajad	1	—	—	—	—	1	—	—
Kokku	92 (129) *)	10	14	3	3	50	12	—

* Klambrites on elukorterite arvud näidatud. Elukorterite arvu äranäitamisel tühjades majades, kui korterite arv majas märkimata, on terve maja ühe korterina võetud.

**) Majas elati, kuid elanikud olid ainult juhtumisi ajutiselt ära.

1) Kasutatakse muuks otstarbeks

2) a) Ehitusel 4 maja

b) Kasut. muuks otstarbeks . . . 3 „

		Tühioleku põhjused							
		Tühjade elukort. üldarv	Ajut. tühi*)	Elanik. puudus	Suvi-korter.	Remont	Kõlb-mata	Muud põhjus.	Tead-mata
		Tühjad elukorterid elanikkudega majades							
Valga linn:	Puumajades, ühekordsed	186	74	21	—	60	18	8	5
	" kahekordsed	82	39	14	—	11	12	6	—
	Kivimajades, ühekordsed	10	5	2	—	2	1	—	—
	" kahekordsed	11	5	—	—	3	1	2	—
	" kolmekordsed	13	8	2	—	3	—	—	—
	" neljakordsed	2	1	—	—	—	—	1	—
	Segamajades, ühekordsed	2	2	—	—	—	—	—	—
	" kahekordsed	9	3	2	—	3	1	—	—
	Kokku	315	137	41	—	82	33	17 ¹⁾	5
Alevid:	Puumajades, ühekordsed	29	25	—	—	—	—	4	—
	" kahekordsed	1	1	—	—	—	—	—	—
	Kokku	30	26	—	—	—	—	4 ²⁾	—
Vallad:	Puumajades	77	28	12	4	13	17	3	—
	Kivimajades	13	8	2	—	—	2	1	—
	Segamajades	7	5	—	—	1	1	—	—
	Kokku	97	41	14	4	14	20	4 ³⁾	—
Üldse maak.:	Puumajades	375	167	47	4	84	47	21	5
	Kivimajades	49	27	6	—	8	4	4	—
	Segamajades	18	10	2	—	4	2	—	—
	Kokku	442	204	55	4	96	53	25	5

2. Elumajade ja -korterite tihedus maakonnas.

100 ruutkilomeetri peale tuleb maakonnas (valdades **) keskmiselt umbes 249 maja; on valdu, kus tihedus ainult 129, üksikutes tõuseb ta kuni 1183-ni.

Majade korterite ja elanikkude suhteline vahekord linnas-alevis ja maal on järgmine:

	Majad		Korterid		Elanikud*)		Iga maja kohta kortereid	Elanikka	
	arv	%	arv	%	arv	%		Iga maja peale	Iga korteri peale
Linn-alev (Valga linn ja Tõrva alev)	1284	25,4	3503	36,0	11265	28,4	2,7	8,8	3,2
Vallad (20 valda üh. alevikkudega)	3763	74,6	6222	64,0	28425	71,6	1,7	7,6	4,6
Kokku	5047	100%	9725	100%	39690	100%	1,0	7,0	4,1

Linnas-alevis tuleb rohkem kortereid iga maja peale (2,7), kui valdades (1,7), millest omakord, võrreldes valdadega, tingitud väiksem elanikkude arv linnas-alevis iga korteri peale (3,2, maal 4,6 elan.). Maja kohta tuleb linnas-alevis keskmiselt enam elanikka, kui valdades.

Võttes selgituseks linna-alevi arvud 100-na, saabuvald järgmised vahekorrad:

- a) linnas-alevis: iga maja kohta kortereid — 100, valdades — 63
b) " " " peale elanikka — 100, " — 86
c) " " " kort. " — 100, " — 144

3. Elumajad seinte- ja katuse ehitusmaterjaali järele (tab. 12, lhk. 66—67).

Üheksa kümnendikku maakonna elumajade üldarvust on puuehitused, üks kümnendik langeb muu ehitusmaterjaali peale, kaetud on maakonnas elumajad suuremalt jaolt ka puumaterjaaliga (68,4%). Papp- ja kivikatused on arviliselt pea võrdsed (11,0%, 10,8%) ja moodustavad 21,8% katuste arvust. Õlgkatuseid on, võrreldes teiste maakondadega, vähe — 6,7%.

Võttes eraldi vaatluse alla puu- ja kiviehitused, mis 97,5% majade üldarvust annavad, selgub, et nende katmisematerjaaliks on maakonnas:

- a) 4556 puuehitusel: puu — 70,8%, papp — 10,2%, kivi — 9,5%, õled — 7,3%
b) 362 kiviehitusel: puu — 46,1%, kivi — 25,4%, papp — 18,2%, plekk — 6,1%

Maakonna elumajade ehitusmaterjaali järele

	Elumajade		Katuse ehitusmaterjaal															
	arv	% üld-arvust	Puu		Õled		Papp		Kivi		Sega		Plekk		Muu mat.		Teadm.	
			arv	%	arv	%	arv	%	arv	%	arv	%	arv	%	arv	%	arv	%
Puu majad	4556	90,3	3225	70,8	462	10,2	432	9,5	334	7,3	78	1,7	19	0,4	4	0,1	2	—
Kivi „	362	7,2	167	46,1	66	18,2	92	25,4	1	0,3	13	3,6	22	6,1	—	—	1	0,3
Sega „	98	1,9	40	40,8	23	23,4	20	20,4	4	4,1	9	9,2	3	3,1	—	—	—	—
Savi „	29	0,6	21	72,4	2	6,9	4	13,8	1	3,4	1	3,4	—	—	—	—	—	—
Muu materjaal . .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	100,0	—	—
Teadmata materj. .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	100,0
Kokku	5047	100%	3453	68,4	553	11,0	548	10,8	339	6,7	101	2,0	44	0,9	5	0,1	4	0,1

*) Kortertes elati, kuid elanikud olid ainult juhtumisi ajutiselt ära.

- 1) a) Ehitusel 5 kort. 2) a) Ehitusel 3 kort.
b) Kasut. muuks otstarbeks . 3 " b) Kasut. muuks otstarbeks . 1 "
c) Sõjaväelaste käes 9 " 3) Kasutatakse muuks otstarbeks.

**) Ilma Holdre vallata.

***) Faktiline elanikkude arv.

Üldse asub kõigist maakonna elumajadest maal kolm veerandit ja linnas-alevis üks veerand (25,4%). Suhteline vahekord linna ja maa majade vahel on pea võrdne: maal on ainult puumajade arv paari protsendi võrra suurem, kuna linnas-alevis vastavalt sega- ja kivimaju rohkem.

Puumaterjaaliga on kaetud maal 84,0% ehitustest, õlgedega 9,0%, kivimaterjaaliga — 4,5%. Linnas-alevis on katmise materjalist esimesel kohal katusepapp — 40,4%, siis kivi — 29,4%, puu-materjaal — 22,0%.

Linnas-alevi ja valdade majade võrdlus-kokkuvõte

	Valdades			Linnas ja alevis			Üldse	
	Majade arv	%	% majade üld-arvust	Majade arv	%	% majade üld-arvust	majade arv	% üld-arvust
Seinte materjaal:								
Puu	3415	90,8	67,7	1141	88,9	22,8	4556	90,3
Kivi	267	7,1	5,3	95	7,4	1,9	362	7,2
Sega	52	1,4	1,0	46	3,6	0,9	98	1,9
Savi	27	0,7	0,6	2	0,1	0,0	29	0,6
Muu materjaal	1	—	—	—	—	—	1	0,0
Teadmata materjaal	1	—	—	—	—	—	1	0,0
Kokku	3763	100%	74,6	1284	100%	25,4	5047	100%
Katuse materjaal:								
Puu	3159	84,0	62,6	294	22,9	5,8	3453	68,4
Kivi	170	4,5	3,3	378	29,4	7,5	548	10,8
Papp	35	0,9	0,7	518	40,4	10,8	553	11,0
Õled	339	9,0	6,7	—	—	—	339	6,7
Sega	43	1,2	0,9	58	4,5	1,1	101	2,0
Plekk	8	0,2	0,2	36	2,8	0,7	44	0,9
Muu materjaal	5	0,1	0,1	—	—	—	5	0,1
Teadmata materjaal	4	0,1	0,1	—	—	—	4	0,1
Kokku	3763	100%	74,6	1284	100%	25,4	5047	100%

4. Elumajade arv 1881 ja 1922 a.

Valga maakond on moodustunud praegustest Viljandi, Tartu ja Võru maakonna üksikutest valdadest ja end. veneaegsest Valga kreisi osast. Praeguse maakonna üksikute admin. üksuste (valdade) territooriumi eelmisel rahvalugemisel (1881 a.) on võimata kindlaks määrata, mille tõttu ka maakonna kohta käivaid 1922 a. andmeid 1881 a. rahvalugemise andmetega võrdluseks kõrvutada ei saa.

5. Kortereid, toad ja elanikud linnas ja alevis (tab. 13, lhk. 70—77).

a) Korterte üldarvud, suurus, elanikkude tihedus.

79,1% Valga linna ja Tõrva alevi majade üldarvust on ühekordsed, 19,8% — kahekordsed (3 ja 4 kordseid on 1,1%). Elukortereid on ühekordsetes majades — 67,4%, kahekordsetes — 30,5% (3 ja üle kordsetes — 2,1%). Ühetoalisi kortereid on linnas-alevis — 47,2%, 2 ja 3 toalisi — 43,6%, 4 ja üle toalisi — 9,2%.

Iga maja kohta tuleb kortereid linnas-alevis — 2,7: ühekordsetes majades — 2,3, kahekordsetes — 4,2. 1 ja 2 korteriga maju on 729 ehk 56,8%, 3 ja üle korteriga — 555 ehk 43,2%.

Valga linna ja Tõrva alevi majade ja korterite kokkuvõte

	Majade üld-arv		Korterte üld-arv		Tubade arv korterites												Tub. arv teadmata
	abs. arv	%	abs. arv	%	1 toal.	2 toal.	3 toal.	4 toal.	5 toal.	6t. ja üle	1 toal.	2 toal.	3 toal.	4 toal.	5 toal.	6t. ja üle	
1 kordne maja	1016	79,1	2363	67,4	1322	55,9	726	30,7	186	7,9	83	3,5	25	1,1	21	0,9	—
2 " "	254	19,8	1067	30,5	313	29,3	398	37,3	194	18,2	109	10,2	26	2,4	25	2,4	2
3 " "	13	1,0	66	1,9	18	27,3	10	15,1	12	18,2	17	25,8	2	3,0	7	10,6	0,2
4 " "	1	0,1	7	0,2	2	28,6	—	—	1	14,2	—	—	2	28,6	2	28,6	—
Kokku	1284	100%	3503	100%	1655	47,2	1134	32,4	393	11,2	209	6,0	55	1,6	55	1,6	2

Kortereid elanikkude tiheduse järele:

- 2 elanikuga — 25,9% 5 elanikuga — 9,9%
3 " " — 21,9% 6 " " — 5,8%
4 " " — 16,1% 7 ja üle elan. — 4,4%
1 " " — 16,0%

Maakonna linna ja alevi korterid suuruse ja elanikkude arvu järele

	Korterte üldarv		Elanikkude arv korterites*)															
	abs. arv	%	1 elan.	2 elan.	3 elan.	4 elan.	5 elan.	6 elan.	7 elan.	8 el. ja üle	1 elan.	2 elan.	3 elan.	4 elan.	5 elan.	6 elan.	7 elan.	8 el. ja üle
1 toaline korter	1655	47,2	416	25,1	503	30,4	359	21,7	195	11,8	104	6,3	50	3,0	15	0,9	13	0,8
2 " "	1134	32,4	105	9,3	272	24,0	280	24,7	215	19,0	140	12,3	82	7,2	18	1,6	22	1,9
3 " "	393	11,2	25	6,4	87	22,2	96	24,4	84	21,4	52	13,2	30	7,6	6	1,5	13	3,3
4 " "	209	6,0	6	2,9	33	15,8	24	11,5	53	25,3	36	17,2	26	12,4	11	5,3	20	9,6
5 " "	55	1,6	1	1,8	7	12,7	4	7,3	11	20,0	7	12,7	10	18,2	5	9,1	10	18,2
6 " ja üle	55	1,6	4	7,3	5	9,1	6	10,9	7	12,7	—	—	—	—	—	—	—	—
Tubade arv teadmata	2	0,0	2	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku	3503	100%	559	16,0	907	25,9	769	21,9	564	16,1	346	9,9	203	5,8	61	1,7	94	2,7

*) Faktiline elanikkude arv.

b) Ühes ka muudeks otstarbeteks kasutatavad elukorterid.

Ühetoalisi elukortereid on Valga linnas ja Tõrva alevis 1655; neist kasutatakse peale elamise veel mõneks muuks otstarbeks, nagu järgnevast kokkuvõttest näha, 81 kort. ehk 4,9%.

		Elanikkude arv ühetoalistes korterites								Kokku
		1-el.	2-el.	3-el.	4-el.	5-el.	6-el.	7-el.	8 ja üleel.	
Valga linn:										
a) käsitöötuba		13	18	18	9	3	1	—	—	62
b) kantselei		1	—	—	—	—	—	—	—	1
	Kokku	14	18	18	9	3	1	—	—	63
Tõrva alev:										
a) käsitöötuba		2	8	5	2	—	—	1	—	18
	Üldse	16	26	23	11	3	1	1	—	81

6. Köök, klosett, veevärk, kanalisatsioon, valgustus ja korterite asukoht (tab. 14, lhk. 80—89).

Järgnev kokkuvõte selgitab korterite sisseseadet Valga linnas ja Tõrva alevis. Veevärk ja kanalisatsioon alevil puudub.

	Korterite		K õ õ k			Vateriklosett			Liht väljak.-koht			Veevärk			Kanalisatsioon			Valgustus					
	üldarv	% üldarv.	on	puidub	teadm.	on	puidub	teadm.	on	puidub	teadm.	on	puidub	teadm.	on	puidub	teadm.	petrool	elektir	muu	teadm.		
Ühetoaline korter	516	14,7	516	—	—	—	516	—	1	515	—	—	516	—	—	—	516	—	408	104	—	4	
1 toaline korter	1139	32,5	770	369	—	—	1139	3	41	1098	—	—	1139	—	—	—	1139	—	843	288	1	7	
2 " "	1134	32,4	914	220	—	—	1125	9	193	938	3	11	1123	—	—	—	51	1083	576	555	—	3	
3 " "	393	11,5	374	19	—	5	386	2	179	212	2	2	384	—	—	—	51	342	109	282	—	2	
4 " "	209	6,0	204	5	—	10	197	2	131	76	—	7	202	—	—	—	31	178	36	171	—	2	
5 " "	55	1,6	55	—	—	5	50	—	42	13	—	1	54	—	—	—	16	39	6	49	—	1	
6 " ja üle	55	1,6	55	—	—	10	43	—	43	11	—	1	53	—	—	—	22	32	2	52	—	—	
Tub. arv teadm.	2	0,0	—	—	2	—	2	—	2	—	10	2	—	2	—	—	2	2	1	—	—	21	
Kokku	3503	100%	2888	613	2	36	3456	11	630	2863	0,8	29	3471	3	171	3329	1980	1501	1	2			
%			82,4	17,5	0,1	1,0	98,7	0,3	18,0	81,7	0,8	0,9	99,1	0,1	4,9	95,0	0,1	56,5	42,0	0,0	0,4		

Köök, väljakäigukoht.

Vaterklosett Tõrva alevi korterites üldse puudub, olemas ainult Valgas.

Lihtviljakäiguga varustatud kortereid on 18,0%, vaterklosetiga 1,0%, puudub väljakäigukoht korteris üldse 81%.

Üldisest linna-alevi korterite arvust on kõõgiga 82,4%:

ühetoalistes korterites	—	üldarv	1655	—	puudub: köök	23,3%	klosett	—	100,0%	lihtväljakäiguk.	—	97,5%
kahetoalistes	—	—	1134	—	—	19,4%	—	—	99,2%	—	—	82,7%
kolmetoalistes	—	—	393	—	—	4,8%	—	—	98,2%	—	—	54,0%
4 ja üle toal.	—	—	319	—	—	1,6%	—	—	90,9%	—	—	31,4%

Veevärk, kanalisatsioon.

Veevärgiga on ühenduses ainult 0,8% linna-alevi korterite üldarvust (Valga linna korteritest 1,0%), kanalisatsiooni võrguga – 4,9% (Valga linna korteritest 5,8%).

Valgustus.

Valgustuseks tarvitatakse maakonna linnas-alevis petrooleumi 1980 korteris (56,5%), elektrit 1501 korteris (42,9%).

1	toal. kort. tarvitavad:	petrool.	— 75,9%,	elektrit	— 23,7%
2	"	"	— 50,8%,	"	— 48,9%
3	"	"	— 27,7%,	"	— 71,8%
4	ja üle toal.	"	— 13,8%,	"	— 85,9%

Korterite asukoht majakordade järele.

Linna-alevi korteritest asuvad:

1	maja korral	—	2551	korterit, ehk	72,8%
2	" "	—	532	" "	15,2%
3	" "	—	26	" "	0,7%
4	" "	—	1	" "	0,0%
	Pööningu korral	—	329	" "	9,4%
	Keldri ja poolkeldri kor.	—	48	" "	1,4%
	Mittel korral	—	16	" "	0,5%

LISA.

Külade, asunduste *) , alevikkude ja mõisate **) nimetused valdade järele

LISTE DES VILLAGES, PETITS BOURGS, ETC. PAR LES COMMUNES RURALES.

Lühendused: küla-k. asundus-as. *) karjamõis-krm. **)
 alevik-al. mõis-m. **) kirikumõis-kirm. **)

TARTU MAAKOND — ARRONDISSEMENT TARTU

Aakre vald.
(Aakre) m.
Palamuste k.
Pedaste k.
Põhu k.
Pühaste k.

Ahja vald.
(Ahja) m.
Akste k.
Ibaste k.
Imaste k.
(Kosova (Karlsberg) m.
Kärsa k.
Kõnnu k.
Looritsmetsküla (Noorits-
metsküla) k.
Lääniste k.
Mustakurmu k.
(Musta (Louisenthal) m.
Pedaspää k.
Sonnatarikurmu k.
Valgesoo k.
(Vanamõisa (Marienhof)
Viisli k. [krm.]

Alatskivi vald.
Aapsipea (Tammuli) k.
Alasoo k.
Alatskivi m.
Kirepi (Kostino) k.
Laane (Häda küla — Häda-
nussu) k.
Lahe k.
Lahepera k.
Linaleo k.
Metsakivi k.
Metsanuka (Kitselinn) k.
Naelavere k.
Ninasoo k.
Padakõrve k.
Pealsekivi (Peatskivi) k.
Pusi k.
Päiksi k.
Riidma k.
Rupsi k.
Saburi k.
Savimets (Trislivitsa) k.
Savoski (Savka) k.
Toruküla k.
Tõruvere k.
Veskiküla k.
Virtssoo (Virtsu) k.

Aru vald.
Aru m.
Karijärve k.
Külaaseme k.
(Poola) krm.
Ropka krm.
Uue k.
Vällavere k.

Avinurme vald.
Adraku k.
Alekere k.
Jõemetsa k.
Kaevusaare k.
Karusoo k.
Kiisa k.
Kirbo k.

Kodasaare k.
Kolgavälja k.
Kärasi k.
Kõrve k.
Kõvemetsa k.
Kõveriku k.
Lackõnnu k.
Laurisaare k.
Lepiksaare k.
Linnanõmme k.
Maetsma k.
Metsara k.
Mustametsa k.
Mõisa k.
Paadenurme k.
Peebusaare k.
Piisli k.
Pärniku k.
Raja k.
Rajametsa k.
Rehesaare k.
Saare k.
Sälliksaare k.
Tammesaare k.
Teadusaare k.
Tõlga k.
Tõnismaa k.
Tõnusaare k.
Ulvi k.
Vadi k.
Västriküla k.
Änniksaare (Enniksaare) k.

Elistvere vald.
(Elistvere) m.
Igavere k.
(Juula) m.
Jõusa k.
Kärksi k.
(Kärksi) m.
(Mäe) m.
(Nigula) m.
Puiatu k.
Raigastvere k.
Soe k.
Sudiste k.
(Toolamaa) m.
Tootsi k.
Vedu k.
(Vedu) m.
Välgi (Alajõe—Nudiküla—
Särgla — Sähkri) k.
Övanurme k.

Haaslava vald.
Aardla k.
Aardla-Liivaku k.
Aardla-Palu k.
Aniksa k.
Hainsoo k.
Haaslava as.
Igevere k.
Ihaste k.
Jummussaare k.
Iljamõisa as.
Kitseküla k.
Kokeküla k.
Kriimani-Raeküla (Aud-
saare-Raeküla) k.

Kriimani as.
Kultna (Kulpna) m.
Kurepalu al.
Mõraküla k.
Paluküla (Tsirgupalu) k.
Peetrimõisa as.
Priisoo k.
Päkste k.
Roio m.
Tuigo as.
Uniküla k.
Veibri m.
Vooremäe k.

Hellenurme vald.
Hellenurme as.
Kirmi k.
Kõnnu k.
Mäelooga k.
Urmi k.

Härjanurme vald.
Jõune k.
Kaatvere k.
Kurukse k.
Maarja m.
Mõisa k.
Põöraküla k.
Saduküla m.
Saare k.

Jõgeva vald.
Asuküla k.
Ellakvere k.
Eristvere (Erisvere) k.
Jõe k.
Jõgeva k.
Jõgeva al.
Jõgeva m.
Kaasikutaguse (Kandik.) k.
Kaave k.
Kõssimaa k.
Liivoja k.
Mäe k.
Mõisamaa k.
Painküla k.
Siimusti k.
Viruvere k.
Väljaotsa (Painküla-Välja-
otsa) k.
Võduvere k.
Õuna k.

Kaarepere vald.
Aroküla (Aruküla) k.
Aroküla al.
Kaarepere m.
Kassinurme k.
(Kassinurme) m.
Kassivere k.
Kokavälja k.
Mullavere k.
Mõisamaa (Patjala) k.
(Mõisamaa) m.
Patjala k.
(Pikjärve) m.
Roosna k.
Sepasoone k.
Soosaare k.
Udriko k.

Vissusti (Visusi) k.
(Vissusti (Visusi) m.
Kambja vald.
Kambja kirm.
(Kiisa) m.
Maidla m.
Orro k.
Paali k.
Pulli k.
Raatsi k.
Ranitsa k.
Ranitsa m.
Reolasoo k.
Sirvako k.
Suure-Kambja m.
Talvikse k.
Uue-Kambja m.
(Voore) krm.
Voore k.

Kasepää vald.
Kasepää k.
Kikkita k.
Nõmme k.
Raja k.
Tiheda k.

Kastre-Võnnu vald.
Agali k.
Ahunapalu k.
(Aleksandri) m.
Alevi k.
(Aruaia) m.
Hamaste k.
Issaku m.
(Kaarli) m.
Kastre m.
Kokkoka k.
Kurista k.
(Kurista) m.
(Kõivu) m.
Liispõllu k.
Piirisaare k.
(Rootsi) m.
Terikeste k.
(Vastsemõis) m.
Võnnu k.
Võnnu al.
Võnnu kirm.
Võõbste k.

Kavastu vald.
Kavastu m.
Koosa k.
Kõnnu k.
Rehemetsa k.
Tähemaa k.
Varnja k.
Viira k.

Kavilda vald.
Järvaküla k.
Kavilda kirm.
Koiduaru k.
Mõisanurme k.
Porinurme k.
Puhja k.
Puhja al.
Puhja kirm.
Saare k.
Udriko k.

*) Asundusena on mõistetud hiljuti tekkinud elamispunktid, mis väljajagatud mõisateest moodustatud, kuid täielikku ühtlust siin läbi viia polnud võimalik, sest mõnes vallas on ära jagatud mõisateest saadud üksused kas endiste külade külge liidetud, ehk iseseisvateks küladeks nimetatud.

**) Klambrites on tähendatud endised — praegusel ajal väljajagatud — mõisad.

Soovaveski k.
Tännasilma k.
Vihavu k.
Võllinge k.
Kirepi vald.
Kirepi k.
Kirepi-Suure as.
Kirepi-Väike as.
Kõdu k.
Tammiste k.
Teedla (Teedla mõisa) k.
Uderna k.
Kodijärve vald.
Iduste k.
Ivaste k.
(Kammeri) m.
Kavandu k.
(Kirbu) krm.
Kodijärve k.
(Kodijärve) m.
Kullaka k.
(Laane) krm.
(Luitlepa) krm.
Oomiste k.
(Peeda) krm.
Pühi k.
Riiviku k.
(Suntsi) krm.
(Unipiha) m.
Visnapuu k.
Kokora vald.
Koidomets k.
Kokora as.
(Kokora) m.
Kuningvere k.
Mets-Torila (Praagamets) k.
Paapsi k.
Passi k.
Pungaalune (Tinalinn—Kominamõis) k.
Pärsikivi k.
Savastvere k.
Tedre k.
Torila k.
Viljuse k.
Väike-Torila k.
Kongota vald.
Kapsta (Kapsta mõis) k.
Kapsta m.
Kobilu (Kobiluse) k.
Kobilu m.
(Kongota-Väike) m.
(Kongota-Suur) m.
Käo m.
Lemberevere k.
Majala k.
Metsküla k.
(Palumõisa) m.
(Pombre) krm.
Sova k.
Ängo k.
Krüdneri vald.
(Krüdneri) m.
Luigaste k.
Mäe k.
Nõoste k.
Parmu k.
Poka k.
(Prangli) m.
(Prangli-Vastse) m.
Pringi k.
Pusu k.
(Puugi (Caresbergi — Kaarli) m.
Reola-Uue (Maaritsa) m.
Russaku k.
Taraski k.
Tarikatsi k.
(Veski-Oriku) m.

(Veski) krm.
Veski (Oriku) m.
Vissi k.
Kudina vald.
Aruküla k.
Jõevälja k.
Kaiavere k.
Kaiavere m.
Kaitsemõisa k.
Kassemaa k.
(Kudina) m.
Kulmuvere k.
Kõrenduse k.
(Lilu) k.
Luigemetsa k.
Maardla k.
Maarja-Magdaleena (Maarja) al.
Maarja-Magdaleena krm.
Nava k.
Nava m.
Nolgu k.
Pataste k.
(Pataste) krm.
(Rahivere) krm.
Süvalepa k.
Vaidavere k.
Kuremaa vald.
Ehaveri k.
(Ehaveri) krm.
Engküla (Änküla) k.
Erikvere k.
(Imukvere) m.
Kilbavere k.
Koduküla (Kõduküla) k.
Kuremaa al.
(Luua) m.
Moisamaa (Mõisamaa) k.
Palamuse al.
(Prossa) krm.
Raidavere (Raadvere) k.
Ronnikvere (Ronivere) k.
Soomerevere k.
(Soomerevere) krm.
Toovere k.
Varbevere k.
Väljaotsa k.
(Võitvere (Võikvere) krm.
Kuuste-Vastse vald.
Ala k.
Järve k.
Kiidjärve as.
Koorvere k.
Kuuste-Vastse m.
Leevi k.
Leevi as.
Lootvina k.
Lootvina as.
Lükko k.
Padari k.
Visse k.
Voore k.
Kuuste-Vana vald.
Aiakaru (Aakaru) k.
(Ignatse-Väike) m.
(Ignatse-Suur) m.
Koivu k.
Kärepere k.
(Küttü) m.
(Kõrbküla) m.
(Kuuste-Vana) m.
(Langemõis) m.
(Lepiku) m.
Reola k.
(Reola) m.
(Rebaste) m.
Sipe k.
(Tõõraste) m.

(Uhti) m.
Ülenurme (Pussepera) m.
Laeva vald.
Aiu k.
Keskiküla k.
(Kärevere) m.
(Laeva) m.
Metsnuka k.
Väänikvere k.
Laiuse vald.
Alavere k.
Altküla k.
Iravere k.
Kande k.
Kantküla k.
Kasevere k.
Kasvandiku k.
Kirikuvalla k.
Kiriku k.
(Kivijärve) m.
Kivijärve k.
(Kroonu) m.
Kullisaare k.
(Laiuse Lutheri usu) krm.
(Laiuse Apostliku-Õigeusu) krm.
Lehtmetsa k.
Lemuvere krm.
Lisje k.
Litsemaa k.
Lõppe k.
(Morra) m.
Mäeall k.
Mõisaküla k.
Ottiaru k.
Palupere k.
Raaduvvere k.
Rava k.
Ristimetsa k.
Saksamaa k.
Sootaga k.
Teilva k.
Vanatänava k.
Laius-Tähkvere vald.
Altveski k.
Aosilla (Auselja) k.
Kaasiku (Kaasikutaga) k.
Kilbavere k.
Kirivere k.
Kodisma k.
Koimula k.
(Laius-Tähkvere) m.
Leedi k.
(Leedi) m.
Lüssi k.
Metsaküla (Altmetsa) k.
Mäeküla k.
Mõisamaa k.
Nukelise k.
Okatko (Ookatku) m.
Otti k.
Pedasi k.
Reastvere (Reasvere) k.
(Reastvere (Reasvere) m.
Sadala k.
Tisleri (Tislari) k.
Tuimõisa k.
Tõreda k.
Vaheküla k.
Veneküla k.
Lohusuu vald.
Jaanissaare (Saare) k.
Kalmaküla k.
Lagedi k.
Lohusuu al.
Ninasi k.
Raadno k.
Ranna-Pülsi k.
Sidani k.

Tammispea k.
Türikoja k.
Veneküla k.
Vilusi k.
Ülejõe k.
Luke vald.
(Järste) krm.
(Kolga) krm.
Luke k.
(Luke) m.
Läti k.
Sulu k.
Viinamärdi k.
Luunja vald.
(Kabina) m.
Luunja m.
Oja k.
(Põvatu) m.
Sava k.
(Sirgo) m.
Sääsekõrva k.
Sääs k.
(Vana) m.
Väike-Kabina k.
Meeri vald.
Ajamaa k.
Keeri k.
(Keeri) m.
Kulbilohk al.
(Meeri) m.
Nõo k.
Nõo al.
Tõravere k.
(Vastse-Nõo) m.
Verevi k.
(Vissi) krm.
(Voika) krm.
Mäksa vald.
Aru (Tigase) k.
Aru m.
Kaagvere m.
Kulbi k.
Kägari k.
Melliste k.
Miina m.
Mäletjärve k.
Mäekala k.
Mäksa k.
Mõtsanuka k.
Olli k.
Peetrijala k.
Poka m.
Sarakuse k.
Sarakuse m.
Sootaga (Kannumõtsa) k.
Sootaga k.
Sudetsi (Sudiste) k.
Tamme k.
Telliskivi (Savikoa) k.
Tuima (Tuime) k.
Vana-Kastre k.
Vanamõisa m.
Võru k.
Otepää-Vastse vald.
Aiaste k.
Aiaste-Ala m.
Aiaste-Mäe m.
Sirvaste-Mäe (Pulli) k.
Sirvaste-Ala k.
Otepää-Vana vald.
Elva k.
Kastlatsi k.
(Kastolatsi (Kastlatsi) m.
Kirikuvalla k.
Nupli k.
(Nupli) m.
Nõuni k.
Otepää k.

Otepää kirm.
(Otepää-Vana) m.
Pala vald.
Asikvere k.
(Halliku) m.
Havakivi k.
(Jõe) m.
(Kadrina) m.
Kiisli (Pedu) k.
Kodavere k.
Kodavere kirm.
Konsa k.
Lea k.
Linnmetsa k.
(Mekaste) m.
Mokko k.
Nõva k.
(Pala) m.
Pala k.
Pala-Metsa k.
Perametsa k.
Punikvere k.
Pällo k.
Raja k.
Särje k.
Tagoma k.
Vea k.
Väljaotsa k.
Palupera vald.
Alaküla k.
(Altramõisa) k.
(Arula) m.
Koorvere k.
Kureküla k.
Kähri k.
Lükardi k.
Madna k.
Meema k.
Palu (Palupera) k.
(Palupera) m.
Pritsu k.
Rebaste k.
Vanamõisa m.
(Äidu (Eidu) m.
Pangodi vald.
(Ennu) m.
Etsaste k.
Kitse k.
Kukipea-Ketneri k.
Kääni k.
Laguja k.
Nutti al.
Nõo-Vana m.
(Pangodi) m.
Sassi k.
Tamsa k.
Uhuta (Uuta) k.
Varsepälu al.
Peipsiäärne vald.
Kasepää k.
Nina k.
Rootsi k.
Sohvie k.
Suur-Kolkja k.
Varnja k.
Väike-Kolkja k.
Pilkuse vald.
Alaküla k.
(Kaarna) krm.
Mäeküla k.
(Ojamäe) krm.
(Pilkuse) m.
(Säremõisa) krm.
(Vastsemõisa) krm.
Vidrike-Eedi k.
Vidrike-Mõisa k.
Vidrike m.
Puurmanni vald.
Altnuka k.

Kirikuvalla k.
Kunila k.
Kursi kirm.
Laasme k.
Mäenda k.
Pikurme k.
Puurmani m.
Ruupa k.
Tammiku k.
Tõrve k.
Päidla vald.
Kiisa k.
Lutiku al.
Makita k.
Mõrtsuka k.
Neeruti-Valja k.
Neeruti-Mäeküla k.
(Neeruti) m.
(Päidla) m.
Räbi k.
(Saluala) m.
Pühajärve vald.
Ilmjärve k.
(Ilmjärve) m.
Pühajärve k.
(Pühajärve) m.
Raadi vald.
Annemõisa m.
Aruküla k.
Engvere k.
Erala k.
(Jooru) m.
Kerka k.
Kõrvküla k.
Lohkva k.
(Marama) m.
Metsnurk k.
Muriküla k.
Pärna k.
Raadi m.
Taidla k.
(Tilla) m.
Vasula k.
(Vasula) m.
Võibla k.
Ranna vald.
Lümati k.
Mõisa k.
Omedu (Tossumetsa) k.
Piibumetsa (Jurkametsa — Seppametsa) k.
Raatvere k.
(Ranna) m.
Rüütli k.
Sassukvere k.
Sooküla k.
Sääritsa k.
Äteniidi k.
Rannu vald.
Kaera k.
Kaugesaare k.
Konnaküla k.
Koopsi k.
Kulli k.
Kureküla k.
Liivaku k.
Neemisküla k.
Noorma k.
Pagavere k.
Paju k.
(Rannu) m.
Rakke k.
Saugla k.
Saviküla k.
(Tamme) m.
Uniküla k.
Uttokolk k.
Vehendi k.
Verevi k.

Rasina vald.
Kadapi k.
Kastmekoa k.
Laane k.
Lahu k.
Matsisaare k.
(Otti) krm.
Paagna k.
Rabadiko k.
Rasina k.
(Rasina) m.
(Savimäe) krm.
Savimäe k.
Sikakurmu k.
Terepi k.
Uulika krm.
Ülejõe k.
Roela vald.
Aruküla k.
Jaama (Onudavere) k.
Jaskametsa k.
Jõemetsa (Loovere) k.
Kallivere k.
Küge k.
Levala as.
Omedo (Omedu) k.
Putu k.
Raja as.
Roela m.
Rohkuse k.
Sirgõvere k.
Tarakvere as.
Tuulavere k.
Vassevere k.
Veia k.
Ropka vald.
Haage k.
Haage m.
Külitse k.
Laane k.
Lemmatsi m.
Lepiku al.
Mäe k.
Räni k.
(Räni) m.
Soinaste-Ala k.
Soinaste-Mäe k.
Soosilla k.
Tävere k.
Variku k.
Õso k.
Rõngu vald.
Astuvvere k.
Koroste k.
Raigaste k.
Rõngu-Väikse k.
Rõngu al.
Rõngu kirm.
(Rõngu-Suur) m.
(Rõngu-Väike) m.
Saadjärve vald.
(Koogi) m.
Kullamäe k.
Kukulinna (Kukelinna) k.
(Kukulinna) m.
Kõnnu k.
Kõdu k.
Muru k.
Pirusi k.
Praagelmäe (Praaglima — Praaklema) k.
Pugala k.
(Saadjärve) m.
Sipa k.
Sortsi k.
Valma k.
Vestli k.
Voldi k.

Voldi al.
(Voldi) m.
Saare vald.
Alnavere k.
Jõeaare k.
Kirtsu k.
(Kose) m.
Kullavere k.
Küti k.
Lepiku k.
Mõisa k.
Nautrasi k.
Odivere k.
Ruskavere k.
(Saare) m.
Tagakaasiku k.
Toljasi k.
Uhmardu k.
(Vanamõisa) m.
Vassevere k.
Sootaga vald.
Alevi k.
Kaste k.
Kastli k.
(Kärkna) m.
Kõlluste k.
Lammiku k.
Lähte k.
Metsnuka k.
Mõisa k.
Nõela k.
Puhtaleiva k.
Pupastvere I. k.
Pupastvere II. k.
Põltsamaa k.
Sootaga k.
(Sootaga) m.
Äksi k.
(Äksi) kirm.
Õvi I. k.
Õvi II. k.
Tammistu vald.
Araveste k.
Astuvvere k.
Kaarli k.
Kaarli m.
Karbi k.
Kruusa k.
Lüüsa k.
Metsa k.
Pilka m.
Pori k.
Põrgu k.
Saarde k.
Taabri m.
Tammistu m.
Tammistu k.
Tordi m.
Tutimäe k.
Tähtvere vald.
Ilmatsalu k.
(Ilmatsalu) m.
Kaasmaru (Nõgiharu) k.
Kardla k.
Rahinge k.
Rõhu k.
(Tamme) m.
Tähtvere k.
Tähtvere m.
Tõrvandi k.
(Tõrvandi) m.
(Tüki) m.
Uderna vald.
Kahu k.
Kanepi as.
Leivaste k.
Palu k.
Pastaku k.

Uderna k.	Valguta vald.	Preedi m.	Mutla k.
Uderna as.	Ervu (Hirvo) k.	Sõlme k.	Muusimetsa k.
Ulila vald.	(Haani) krm.	(Vesusi) m.	Mõistu k.
Härjanurme k.	Kipastu (Kippasto) k.	Väägvere k.	Näduvere k.
Kaimi k.	Lapetukma k.	Väägvere-Viidiku k.	Nõmme k.
Kannu (Kannastiku) k.	(Maarja) krm.	Väägvere-Kesküla k.	Palastvere k.
Nasja k.	Metsküla k.	Vorbuse vald.	Pärniku k.
Pulli k.	Piigandi k.	Kandi k.	Rabasoo k.
Ridaküla k.	Ranna k.	Kardla k.	Rausi k.
Siberi (Siberi karjamõis) m.	(Valguta) m.	Metsküla k.	(Rääbise (Ojtaguse) k.
Sibula (Sibula karjamõis) m.	(Viltsi) krm.	Soome k.	Rääbise as.
Teilma k.	Vara vald.	Voore k.	Saaremetsa k.
Ulila (Suure-Ulila) m.	Alajõe as.	Vorbuse m.	Satsuvere k.
(Ulila-Väike) m.	Kaarli as.	Võtikvere vald.	Semeli k.
Väsivere k.	Keskküla k.	Aoveski k.	Tealamaa k.
Vaimastvere vald.	Kirikuküla (Kirikuvald) k.	Ersiku (Ärsiku) k.	Torma (Tõrma) k.
Eha k.	Kusma (Kusmasaare) k.	Härjaoja k.	Torma m.
Endla k.	Kuusiku as.	Jõemetsa (Nirkoja—Nirgo-	Torma kirm.
Kalju k.	Sookalduse k.	metsa) k.	Tormametsa (Tõrmamet-
Kemba k.	Ukraina (Edlase) k.	Kissi-Uus k.	sa) k.
Koidu k.	Varamõisa as.	Kolga (Kolgametsa) k.	Tõnumetsa k.
Kärde m.	Ätte as.	Konnaküla k.	Tõikvere m.
Kõola k.	Vesneri vald.	Kõnnu k.	Vaiatu k.
Oonurme k.	Aavere k.	Kõnnu as.	Vaiatu as.
Paduvere k.	(Haava) m.	Liigatku k.	Visusi k.
Päde (Pedja — Pede) k.	Kobratu k.	Lilastvere k.	Väägo (Veagu) k.
Rohe k.	Metsküla k.	Luige k.	Võidivere k.
Tirma k.	(Mõlatsi) krm.	Lullikatku k.	Võtikvere k.
(Vaimastvere) m.	Mõlatsi k.	Lullikatku al.	(Võtikvere) m.
Villakvere k.	Nappo k.		Ülesoo k.

VALGA MAAKOND — ARRONDISSEMENT VALGA

Helme vald.	Keeni vald.	Laanemetsa vald.	Sangaste vald.
(Helme) m.	(Keeni) m.	(Koiküla (Atsel-Koiküla,	Korijärve k.
Kiriku k.	(Lotta) m.	Kovaküla) m.	Kurevere k.
Koive k.	Sangaste kirm.	(Lanemetsa (Lannemetsa—	Kurevere (Oina) k.
Linna k.	Koorküla vald.	Laaneme) m.	Sauküla k.
Metsa k.	(Asu (Asumaa) m.	Leebiku vald.	Mäeküla k.
Purde k.	Jetti k.	Leebiku m.	Restu (Korjuse) k.
Ranna k.	Keisre k.	Lätti k.	Restu (Visela) k.
Holdre vald.	(Koorküla) m.	Mangu k.	Restu mõisa k.
Eera k.	Linsi (Lindsi) k.	Metsa k.	Sangaste k.
Holdre as.	Pikre k.	Mõisa k.	Sangaste m.
Holdre k.	Kuikatsi vald.	Pori k.	Sarapuu krm.
Peetri k.	Hädu krm.	Vanamõisa m.	Tagula k.
Hummuli vald.	Keerdi k.	Lõve vald.	Vastsemõis (Ernesberg)
Aitsna k.	Kuikatsi k.	Iltsmu k.	Sooru vald. [krm.]
Aitsna m.	(Kuikatsi) m.	(Lõve) m.	(Sooru) m.
Ala m.	(Maalu) m.	Metskuru k.	Taagepera vald.
Ala k.	Maalu k.	Pori k.	Ala al.
Hummuli m.	Priipalu al.	Väljakuru k.	Karjatnurme al.
Pera k.	(Pringi) krm.	Paju vald.	Kähuküla k.
Puide k.	Pringi k.	(Jaanikese (Jahnikesse)	Laagiste k.
Soe al.	(Puka) m.	krm.	Metsakuru k.
Sõnajala k.	Puka k.	(Kimbre kõrts (Kimber)	(Taagepera) m.
Vene k.	Puka al.	krm.	Taheva vald.
Jõgeveste vald.	(Põru) krm.	(Niglesaare (Niglesaar)	Hargla al.
Jõgevastu k.	Rotniku k.	krm.	Hargla kirm.
Jäneveste (Leiva—Vintsu) k.	(Ruuna) krm.	(Paju (Lellugasch) m.	Kalli k.
Krimmi (Hiusk—Naadi) k.	(Sontaga) m.	Paju m.	(Karjamõisa (Kaarajaam)
Maani (Pudru—Rihma) k.	Sontaga k.	(Pajusaare (Pajosaar) m.	Kiriku k. [m.]
Mägise k.	Õllatu k.	Puraküla al.	Korkuna al.
Parve (Kiisalinn) al.	Laatre vald.	(Puusliveski (Puschel) m.	Tõlliste vald.
Roobe k.	(Laatre) m.	(Tissi-Suure (Tisch) krm.	(Hoovi) krm.
Rulli al.	Raama k.	(Tissi-Väikese (Tisch) krm.	(Jaama) krm.
Kaagjärve vald.	(Rampe) krm.	(Tuuda (Duhde) krm.	Kivi k.
Kaagjärve (Mäemõis) m.	Tsirgulinna al.	(Viinuti (Vienjand) krm.	Liiva (Uru) k.
Kaagjärve—Vabrikumõis m.	Välja k.	Patküla vald.	(Piiri) krm.
Karula vald.	Õru k.	Ala k.	(Tõlliste) m.
Igaste) m.	Õru krm.	Kesk k.	(Uniküla) m.
Karula m.		Mäe k.	Uniküla k.
		(Patküla) m.	Ülejõe k.

1922 a.

ÜLDRAHVALUGEMISE ANDMED

(TABELID)

MAAKONNAD:

TARTU, VALGA

RÉSULTATS du RECENSEMENT de 1922

(TABLEAUX)

ARRONDISSEMENTS:

TARTU, VALGA

		1 kordne —																													
1 korteriga maja bâtîm. à un logem. pour habit.;	Majade üldarv Nombre gén. des bâtiménts	1 toaline korter Logement à 1 chambre													2 toaline korter Log. à 2 chambres																
2 korteriga maja bâtîm. à 2 logem. etc.	Korterite üldarv Nombre gén. des logements	Majade arv Nombre des bâtiménts	Korterite arv Nombre des logements																												
				1*)	2	3	4	5	6	7	8 ja üle — et plus	Kokku — Total	Neist kasut. muuks otstarb.— Dont aff. à d'autres usages								1	2	3	4	5	6	7	8 ja üle — et plus	Kokku — Total		
													1	2	3	4	5	6	7	8 ja üle — et plus	Kokku—Tot.										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	

TARTU LINN —		Tartu maakond —																														
Ville de Tartu																																
1	korteriga .	937	937	813	813	74	141	101	80	55	23	13	7	494	2	10	1	2	3	—	—	1	19	12	25	29	22	17	8	3	1	117
2	"	762	1524	442	884	122	176	148	99	37	20	8	7	617	8	9	4	2	1	—	—	—	24	5	26	34	16	15	10	7	6	119
3	"	527	1581	275	825	140	195	121	74	42	17	4	10	603	3	4	3	5	—	—	1	16	16	27	24	18	9	7	2	3	106	
4	"	503	2012	197	788	162	194	137	80	34	13	8	1	629	2	7	8	2	2	1	—	22	7	17	21	16	9	7	2	—	79	
5	"	301	1505	101	505	127	117	90	52	22	19	3	2	432	3	5	6	3	1	—	—	18	7	11	16	6	3	1	2	—	46	
6	"	273	1638	63	378	94	113	63	39	16	7	3	1	336	4	1	2	2	—	—	—	9	1	9	5	4	3	3	—	—	25	
7	"	216	1512	31	217	56	49	42	24	12	4	2	—	189	—	—	1	—	—	—	—	1	3	4	6	3	2	1	1	1	21	
8	"	198	1584	23	184	29	63	34	22	17	6	2	2	175	—	—	2	—	2	—	—	4	1	1	—	2	—	—	—	—	4	
9 ja üle-etpl.		279	3249	14	138	39	36	31	9	10	1	2	1	129	2	—	2	—	—	—	—	4	—	—	—	3	—	1	1	1	6	
Kokku-Tot.		3996	15542	1959	4732	843	1084	767	479	245	110	45	31	3604	24	36	29	16	9	1	2	117	52	120	135	90	58	38	18	12	523	
Sel. I l'ig.—Dont I rayon		1162	4141	509	1170	224	230	153	105	44	16	6	8	786	1	2	7	1	1	—	2	14	14	37	34	25	15	6	8	3	142	
" II " " II "		1562	6309	735	1556	233	348	273	154	81	55	23	12	1179	12	13	7	4	3	1	—	40	24	40	48	28	17	20	4	4	185	
" III " " III "		1272	5092	715	2006	386	506	341	220	120	39	16	11	1639	11	21	15	11	5	—	—	63	14	43	53	37	26	12	6	5	196	
JÕGEVA ALEV —																																
Bourg Jõgeva																																
1	korteriga .	52	52	49	49	3	7	3	6	3	2	1	—	25	—	1	1	—	—	—	—	2	—	1	1	2	1	3	—	2	10	
2	"	28	56	26	52	6	7	9	1	2	1	—	2	28	2	1	—	—	1	—	—	4	2	2	5	3	—	—	2	1	15	
3	"	22	66	20	60	6	10	6	8	4	2	1	1	38	—	—	1	1	—	—	2	—	3	2	3	—	—	1	—	—	9	
4	"	6	24	6	24	5	3	5	6	1	—	—	—	20	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2	
5	"	3	15	3	15																											

Bâtiment en 1 étage																																															
3 toaline korter Log. à 3 chambres								4 toaline korter Log. à 4 chambres								5 toaline korter Log. à 5 chambres								6 toal. kort. ja tüle Log. à 6 et plus ch.								Tubade arv teadm. N. des chambr. inc.															
1	2	3	4	5	6	7	8 ja tüle — et plus Kokku — Total	1	2	3	4	5	6	7	8 ja tüle — et plus Kokku — Total	1	2	3	4	5	6	7	8 ja tüle — et plus Kokku — Total	1	2	3	4	5	6	7	8 ja tüle — et plus Kokku — Total	1	2	3	4	5	7	8 ja tüle — et plus Kokku — Total									
32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	74	75	76				

Arrondissement Tartu																																															
11	15	23	11	11	9	3	3	86	2	2	12	14	7	5	4	3	49	—	1	3	7	4	1	3	1	20	—	2	4	4	4	7	4	19	44	—	—	—	1	—	2	3					
7	9	13	22	12	2	1	5	71	1	2	6	3	7	1	4	2	26	1	2	5	7	5	1	2	27	1	2	—	4	5	5	3	6	22	—	—	—	1	—	—	1	2					
7	13	16	15	6	4	—	2	63	2	4	4	5	3	1	2	1	22	—	2	1	4	5	3	2	18	1	1	1	2	2	2	—	4	12	—	—	—	—	—	—	1	1					
6	11	6	8	4	1	1	—	37	3	5	5	3	3	3	4	3	26	1	—	1	1	1	—	2	6	1	—	1	1	1	2	2	3	10	—	—	—	—	—	—	—	1					
3	—	6	2	2	1	—	—	14	—	2	1	1	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	2	6	2	—	—	—	—	—	—	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—					
1	2	4	2	—	1	1	1	12	—	1	1	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	1	2	2	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—					
—	1	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	2	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1					
—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—					
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—					
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
35	51	68	62	36	19	7	12	290	8	16	29	27	22	13	13	6	134	2	6	14	19	17	5	10	8	81	2	3	7	9	12	16	9	34	92	1	—	2	—	5	8						
14	18	26	23	12	7	1	6	107	4	10	9	11	8	3	3	1	49	1	4	7	12	6	—	3	1	34	1	3	7	5	6	10	5	14	51	—	—	—	—	1	1						
14	17	23	20	11	6	3	2	96	2	1	7	10	6	5	6	4	48	1	—	2	3	6	—	4	21	1	—	—	—	4	4	4	2	2	28	1	—	—	—	—	2	3					
7	16	19	19	13	6	3	4	87	2	5	13	6	6	5	4	1	42	—	—	5	4	5	3	3	26	1	—	—	—	—	—	—	—	13	—	—	—	—	—	—	—						
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—						
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—								

*) Arvud tabelpeas tähendavad elan. arvu korterites — Chiffres des rubr. 5—12 etc. designent le nombre des locat. des logem.

[illegible]

TARTU LINN —

Ville de Tartu													Tartu maakond																	
1 korteriga . .	109	109	11	10	7	6	6	2	1	—	43	—	1	—	—	—	1	—	3	5	2	1	1	—	12					
2 " . .	307	614	31	50	42	32	11	5	4	1	176	—	1	2	2	—	6	9	22	23	16	8	10	3	91					
3 " . .	217	651	52	67	43	28	16	9	3	1	219	—	1	2	1	—	4	11	23	30	28	11	7	3	2	115				
4 " . .	268	1072	98	140	85	68	31	15	8	7	452	—	4	7	—	2	15	28	45	46	24	19	1	4	4	171				
5 " . .	181	905	125	148	114	77	31	23	6	4	528	—	6	5	2	4	—	18	11	43	37	31	13	5	5	4	149			
6 " . .	204	1224	140	240	178	113	48	16	5	9	749	—	9	11	7	4	2	34	18	38	43	43	22	17	4	1	186			
7 " . .	174	1218	187	302	181	137	73	24	16	4	924	—	1	5	2	1	11	22	33	34	28	20	9	2	2	150				
8 " . .	165	1320	223	304	265	157	76	28	14	7	1074	—	5	14	14	8	3	1	45	15	35	20	27	11	5	5	2	120		
9 ja üle—etplus	227	2614	485	657	505	323	187	68	21	4	2260	—	18	30	23	19	7	5	3	1	106	25	48	53	44	22	10	4	210	
Kokku—Total	1852	9727	1352	1918	1420	941	479	190	78	47	6425	—	44	76	50	41	16	8	4	1	240	139	290	291	243	127	65	30	19	1204

Sellest	I	ljg.—Dont	I	rayon	538	2369	301	396	281	168	98	30	8	11	1293	6	4	4	1	1	—	—	—	16	31	62	72	67	29	10	10	5	286
"	II	"	"	"	794	4497	598	888	686	456	238	83	39	22	3019	19	48	26	29	9	4	2	137	73	142	147	125	66	34	12	8	607	
"	III	"	"	"	520	2861	455	634	451	308	143	77	31	14	2113	19	24	20	11	6	4	2	1	87	35	86	72	51	32	21	8	6	311

JŮŤEVA "ALEV" -

BOULEVARD															
Bourg Jõgeva															
1	korteriga . .	3	3	—	1	1	—	—	—	2	1	—	—	—	1
2	" . .	2	4	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
3	" . .	1	3	1	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—
4	" . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	" . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	" . .	1	6	1	2	—	2	—	—	5	—	—	—	1	—
7	" . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	" . .	1	8	3	1	2	—	—	—	6	—	—	—	—	—
Kokku—Total		8	24	5	4	3	3	—	1	16	—	1	—	1	—

KALLASTE ALEV —

[illegible]

MUSTVEE ALEV —

[illegible]

OTEPÄÄ ALEV —

<i>Bourg Otepää</i>														
1 korteriga . .	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
2 " . .	8	16	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	7
3 " . .	5	15	4	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—	4
4 " . .	4	16	5	3	4	1	—	—	—	—	—	—	—	2
5 " . .	4	20	2	3	6	1	1	—	—	—	—	—	—	6
6 " . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	23	69	12	11	13	3	1	—	—	—	—	—	—	20

ALEVID—Bourqs

1 korteriga . .	12	12	—	1	1	—	—	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	1	1	7
2 " . .	15	30	1	2	4	2	2	2	—	13	—	1	2	—	—	3	—	2	1	3	1	1	10
3 " . .	10	30	7	4	3	1	3	—	1	19	1	—	—	—	—	1	—	2	—	2	1	—	6
4 " . .	7	28	5	5	6	2	—	1	1	20	1	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	3	
5 " . .	4	20	2	3	6	1	1	—	—	13	—	1	1	—	—	—	—	2	2	—	—	6	
6 " . .	1	6	1	2	—	2	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	
7 " . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8 " . .	1	8	3	1	2	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	
Kokku—Total	50	134	19	18	22	8	6	4	1	79	2	1	2	2	—	7	—	5	3	9	7	2	34

Tab. 13 (Suite)

Bâtiments en 2 étages															Tubade arv																													
3 toaline korter Logement à 3 chambres								4 toaline korter Logement à 4 chambres								5 toaline korter Logement à 5 chambres							6 toaline korter ja üle Logement à 6 et plus chambres							Tubade arv teadmata N. des chamb. inc.														
1	2	3	4	5	6	7	8 ja üle — et plus	Kokku — Total	1	2	3	4	5	6	7	8 ja üle — et plus	Kokku — Total	1	2	3	4	5	6	7	8 ja üle — et plus	Kokku — Total	1	2	3	4	5	6	7	8 ja üle — et plus	Kokku — Total	1	2	3	4	5	6	7	8 ja üle — et plus	Kokku — Total
106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150

Arrondissement Tartu

[illegible]

[illegible]

korter — Logement à 1 chambre										2 toaline korter										Logement à 2 chambres									
Liht väljak-koht Lieu d'ais.		Veevärk Conduite d'eau		Kanalisatsioon Canalisat.		Valgustus Éclairage				Kortrite arv Nombre des logements	Köök Cuisine		Vaterklosett Water-closet		Liht välja- küügukoht Lieu d'ais.		Veevärk Conduite d'eau		Kanalisatsioon Canalisat.		Valgustus Éclairage								
on-avec	puudub-sans	on-avec	puudub-sans	on-avec	puudub-sans	petrol-pétrole	elekter-électr.	gaas-gaz	muut-autre		teadmata-inc.	on-avec	puudub-sans	on-avec	puudub-sans	on-avec	puudub-sans	on-avec	puudub-sans	on-avec	puudub-sans	teadmata-inc.	petrol-pétrole	elekter-électr.	gaas-gaz	teadmata-inc.			
27	28	30	31	33	34	36	37	38	39	40	41	42	43	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	61
Arrondissement Tartu (Suite)																													
103	2457	—	2560	19	2541	2132	416	9	—	3	1336	1267	69	—	1336	—	352	984	—	—	1336	—	141	1195	—	951	373	11	—
28	959	—	987	15	972	786	200	1	—	—	549	514	35	—	549	—	166	383	—	—	549	—	111	438	—	345	199	5	—
1	64	—	65	1	64	34	31	—	—	—	36	34	2	—	36	—	10	26	—	—	36	—	14	22	—	16	20	—	—
—	6	—	6	—	6	5	1	—	—	—	7	6	1	—	7	—	2	5	—	—	7	—	3	4	—	2	5	—	—
—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	159	—	168	4	164	113	54	1	—	—	66	63	3	—	66	—	19	47	—	—	66	—	16	50	—	34	32	—	—
19	337	—	356	11	345	267	89	—	—	—	128	122	6	—	128	—	40	88	—	—	128	—	27	101	—	77	49	1	1
—	2	—	2	—	2	—	2	—	—	—	8	7	1	—	8	—	1	7	—	—	8	—	2	6	—	7	1	—	—
—	2	—	2	—	2	—	2	—	—	—	4	3	1	—	4	—	1	3	—	—	4	—	2	2	—	3	1	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
160	3985	—	4145	50	4095	3337	794	11	—	3	2130	2013	117	—	2130	—	590	1540	—	—	2130	—	314	1816	—	1432	679	17	2
Arrondissement Valga																													
14	636	—	650	—	650	444	201	—	1	4	776	655	121	6	767	3	130	643	3	9	767	—	31	745	—	346	427	—	3
13	104	—	117	—	117	72	44	—	—	1	176	164	12	—	176	—	54	122	—	2	174	—	17	159	—	69	107	—	—
—	3	—	3	—	3	1	2	—	—	—	3	3	—	—	3	—	—	3	—	—	3	—	1	2	—	—	3	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	17	—	21	—	21	14	7	—	—	—	8	8	—	—	8	—	2	6	—	—	8	—	1	7	—	3	5	—	—
8	73	—	81	—	81	46	33	—	—	2	21	21	—	—	21	—	3	18	—	—	21	—	1	20	—	9	12	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39	833	—	872	—	872	577	287	—	1	7	985	852	133	6	976	3	190	792	3	11	974	—	51	934	—	428	554	—	3
—	219	—	219	—	219	182	37	—	—	—	112	99	13	—	112	—	6	106	—	—	112	—	—	112	—	81	31	—	—
—	1	—	1	—	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—
—	6	—	6	—	6	5	1	—	—	—	113	100	13	—	113	—	6	107	—	—	113	—	—	113	—	81	32	—	—
—	226	—	226	—	226	188	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	855	—	869	—	869	626	238	—	1	4	888	754	134	6	879	3	136	749	3	9	879	—	31	857	—	427	458	—	3
13	105	—	118	—	118	73	44	—	—	1	177	165	12	—	177	—	54	123	—	2	175	—	17	160	—	69	108	—	—
—	3	—	3	—	3	1	2	—	—	—	3	3	—	—	3	—	—	3	—	—	3	—	1	2	—	—	3	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	17	—	21	—	21	14	7	—	—	—	8	8	—	—	8	—	2	6	—	—	8	—	1	7	—	3	5	—	—
8	79	—	87	—	87	51	34	—	—	2	21	21	—	—	21	—	3	18	—	—	21	—	1	20	—	9	12	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39	1059	—	1098	—	1098	765	325	—	1	7	1098	952	146	6	1089	3	198	899	3	11	1087	—	51	1047	—	509	586	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	255	—	257	—	257	256	1	—	—	—	142	60	82	—	142	—	3	139	—	—	142	—	—	142	—	141	1	—	—
—	1	—	1	—	1	1	—	—	—	—	5	—	5	—	5	—	—	5	—	—	5	—	—	5	—	5	—	—	—
—	9	—	9	—	9	9	—	—	—	—	2	2	—	—	2	—	—	2	—	—	2	—	—	2	—	2	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	265	—	267	—	267	266	1	—	—	—	149	62	87	—	149	—	3	146	—	—	149	—	—	149	—	148	1	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	891	—	907	—	907	700	202	—	1	4	918	715	203	6	909	3	133	782	3	9	909	—	31	887	—	487	428	—	3
13	105	—	118	—	118	73	44	—	—	1	181	164	17	—	181	—	54	127	—	2	179	—	17	164	—	74	107	—	—
—	3	—	3	—	3	1	2	—	—	—	3	3	—	—	3	—	—	3	—	—	3	—	1	2	—	—	3	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	17	—	21	—	21	14	7	—	—	—	8	8	—	—	8	—	2	6	—	—	8	—	1	7	—	3	5	—	—
8	82	—	90	—	90	55	33	—	—	2	23	23	—	—	23	—	3	20	—	—	23	—	1	22	—	11	12	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
41	1098	—	1139	—	1139	843	288	—	1	7	1134	914	220	6	1125	3	193	938	3	11	1123	—	51	1083	—	576	555	—	3

AVALDAMATA MATERJAALID.

Peale selles väljaandes toodud tabelite on Keskbüroo arhiivis Tartu ja Valga maakondade kohta järgmised avaldamata üksikasjalisemad andmed üksikute administratiiv üksuste (linna, alevite ja valdade) järele.

Tab. 3. Riikondlus, vanus ja sugu — Rahvalug. andm. kaustik № 8,9

- a) 5 a. vanusrühmade järele 0—29 a. van. (sünd. 1922—1893 a.)
- b) 10 a. " " 30 a. ja van. (sünd. 1892 ja var.)

Tab. 4. Perekonnaseis, vanus ja sugu — Rahvalug. andm. kaustik № 20,21

- a) 1 a. vanusrühmade järele 25 a. ja van. (sünd. 1897 ja var.)
- b) 5 a. " " 20 a. ja van. (sünd. 1902 ja var.)

Tab. 5. Rahvus, vanus ja sugu — Rahvalug. andmete kaustik № 32,33

- a) 1 a. vanusrühmade järele 0—24 a. van. (sünd. 1922—1898 a.)
- b) 5 a. " " 0 a. ja van. (sünd. 1922 ja var.)
- c) 10 a. " " 30 a. ja van. (sünd. 1892 ja var.)

Tab. 6. Kirjaoskamatus, vanus ja sugu — Rahvalug. andm. kaustik № 44,45

- a) 1 a. vanusrühmade järele 7—24 a. van. (sünd. 1915—1898 a.)
- b) 5 a. " " 7 a. ja van. (sünd. 1915 ja var.)
- c) 10 a. " " 30 a. ja van. (sünd. 1892 ja var.)

Tab. 7. Haridus, vanus ja sugu — Rahvalug. andm. kaustik № 56,57

- a) 1 a. vanusrühmade järele 7—24 a. van. (sünd. 1915—1898 a.)
- b) 5 a. " " 7 a. ja van. (sünd. 1915 ja var.)
- c) 10 a. " " 30 a. ja van. (sünd. 1892 ja var.)

Tab. 8. Sünnikoht, vanus ja sugu — Rahvalug. andm. kaustik № 68,69

- a) 5 a. vanusrühmade järele 0—29 a. van. (sünd. 1922—1893 a.)
- b) 10 a. " " 30 a. ja van. (sünd. 1892 ja var.)

Tab. 9. Usk, vanus ja sugu — Rahvalug. andmete kaustik № 80,81

- a) 5 a. vanusrühmade järele 0—29 a. van. (sünd. 1922—1893 a.)
- b) 10 a. " " 30 a. ja van. (sünd. 1892 ja var.)

Tab. 10. Vigased ja vaimuhaiged — Rahvalug. andm. kaustik № 92,93

- a) Kokkuvõtte 5 a. (1922—1893 a.) ja 10 a. (1892 ja var. sünd.) vanusrühmade ja rahvuse järele.
- b) Vigaste ja vaimuhaigete nimed ja aadressid.

Tab. 11. Elanikkude arv sünnikuude järele — Rahvalug. andm. kaustik № 104,105

- a) 1 a. vanusrühmade järele 0—4 a. van. (sünd. 1922—1918 a.)

Tab. 15. Naised abielus oldud aja ja laste arvu järele—R. andm. kaustik № 128,129

- a) 5 a. vanusrühmade järele 15—29 a. van. (sünd. 1907—1893 a.)
- b) 10 a. " " 30 a. ja van. (sünd. 1892 ja var.)

Ühendatud Tartu ja Valga maak. väljaandes on mõned tabelid trükitud lühendatud kujul, võrreldes samaste tabelitega varem ilmunud väljaannetes. Need väljajäänud osad on järgmised:
(Keskbüroo arhiiv — rahvalug. andm. kaustik № 140, 141)

Tab. 2. Vanus ja sugu.

- a) maakonna üldkokkuvõte 5 ning 10 a. vanusrühmade järele
- c) 10 a. vanusrühmad admin. üksuste järele
- e) 1 a. " " " "

Tab. 3. Riikondlus, vanus ja sugu.

- a) maakonna üldkokkuvõte (10 a. vanusrühmad — linn, alevid ja vallad)

Tab. 4. Perekonnaseis, vanus ja sugu.

- a) maakonna üldkokkuvõte (10 a. vanusrühmad — linn, alevid ja vallad)
- c) 10 a. vanusrühmad admin. üksuste järele
- d) 5 a. vanusrühm 15—19 a. van. (sünd. 1907—1903 a.)
- e) 1 a. vanusrühmad 15—24 a. (sünd. 1907—1898 a.)

Tab. 5. Rahvus, vanus ja sugu.

- a) maakonna üldkokkuvõte (10 a. vanusrühmad — linn, alevid ja vallad)

Tab. 6-a. Kirjaoskamatus, kooliskäimine, haridus ja sugu.

- a) kokkuvõte admin. üksuste järele — jaotused: üle 10 a. ja alla 10 a. v.

Tab. 7. Haridus, vanus ja sugu.

- a) maakonna üldkokkuvõte (10 a. vanusrühmad — linn, alevid ja vallad)

Tab. 8. Sünnikoht, vanus ja sugu.

- a) maakonna üldkokkuvõte (10 a. vanusrühmad — linn, alevid ja vallad)

Tab. 9. Usk, vanus ja sugu.

- a) maakonna üldkokkuvõte (10 a. vanusrühmad — linn, alevid ja vallad)

RENSEIGNEMENTS NON PUBLIÉS.

Outre les données publiées dans le présent tome le Bureau Central de Statistique dispense des renseignements suivants (aussi par les unités administratives — ville, bourgs et communes).

Tab. 3. Sujétion, âge et sexe.

- a) Pour âgés 0—29 a. renseign. par groupes de 5 ans (nés en 1922—1893)
- b) " " 30 et plus — renseign. par groupes de 10 ans (nés en 1892 et plus tôt)

Tab. 4. État civil, âge et sexe.

- a) Âgés de 25 a. et plus — par groupes d'un an (nés en 1897 et plus tôt)
- b) " " 20 a. et plus — par groupes de 5 ans (nés en 1902 et plus tôt)

Tab. 5. Nationalité, âge et sexe.

- a) Âgés de 0—24 a. par groupes d'un an (nés en 1922—1898)
- b) " " 0 a. et plus — par groupes de 5 ans (nés en 1922 et plus tôt)
- c) " " 30 a. et plus — par groupes de 10 ans (nés en 1892 et plus tôt)

Tab. 6. Illettrés par âge et sexe.

- a) Âgés de 7—24 a. par groupes d'un an (nés en 1915—1898)
- b) " " 7 a. et plus — par groupes de 5 ans (nés en 1915 et plus tôt)
- c) " " 30 a. et plus — par groupes de 10 ans (nés en 1892 et plus tôt)

Tab. 7. Instruction, âge et sexe.

- a) Âgés de 7—24 a. par groupes d'un an (nés en 1915—1898)
- b) " " 7 a. et plus — par groupes de 5 ans (nés en 1915 et plus tôt)
- c) " " 30 a. et plus — par groupes de 10 ans (nés en 1892 et plus tôt)

Tab. 8. Lieu de naissance, âge et sexe.

- a) Âgés de 0—29 a. par groupes de 5 ans (nés en 1922—1893)
- b) " " 30 a. et plus — par groupes de 10 ans (nés en 1892 et plus tôt)

Tab. 9. Confession, âge et sexe.

- a) Âgés de 0—29 a. par groupes de 5 ans (nés en 1922—1893)
- b) " " 30 a. et plus — par groupes de 10 ans (nés en 1892 et plus tôt)

Tab. 10. Individus atteints d'infirmités apparentes.

- a) Totaux des groupes de 5 ans (1922—1893) et de 10 ans (nés en 1892 et plus tôt), par nationalité
- b) Adresses des individus atteints d'infirmités apparentes

Tab. 11. Nombre des habitants par les mois de naissance.

- a) Âgés de 0—4 a. par groupes d'un an (nés en 1922—1918)

Tab. 15. Femmes d'après la durée de mariage et nombre des enfants nés.

- a) Âgés de 15—29 a. par groupes de 5 ans (nés en 1907—1893)
- b) " " 30 a. et plus — par groupes de 10 ans (nés en 1892 et plus tôt)

Quelques tableaux sont donnés dans le présent volume en abrégé (en comparaison avec des volumes des données des autres arrondissements). Parties des tableaux omises sont suivantes.

Tab. 2. Age et sexe.

- a) totaux pour l'arrondissement (groupes de 5 et 10 ans)
- c) groupes de 10 ans par les unités administratives
- e) âge par années (unités administratives)

Tab. 3. Sujétion, âge et sexe.

- a) totaux pour l'arrondissement (groupes de 10 ans — ville, bourgs et communes)

Tab. 4. État civil, âge et sexe.

- a) totaux pour l'arrondissement (groupes de 10 ans — ville, bourgs et communes)
- c) groupes de 10 ans par les unités administratives
- d) groupe de 5 ans de 15—19 ans
- e) groupes par 1 an de 15—24 ans

Tab. 5. Nationalité, âge et sexe.

- a) totaux pour l'arrondissement (groupes de 10 ans — ville, bourgs et communes)

Tab. 6-a. Illettrés, instruction.

- a) totaux par les unités administratives.

Tab. 7. Instruction, âge et sexe.

- a) totaux pour l'arrondissement (groupes de 10 ans — ville, bourgs et communes)

Tab. 8. Lieu de naissance, âge et sexe.

- a) totaux pour l'arrondissement (groupes de 10 ans — ville, bourgs et communes)

Tab. 9. Confession, âge et sexe.

- a) totaux pour l'arrondissement (groupes de 10 ans — ville, bourgs et communes)